

Regum

sed dauid accipe noluit nisi p precio. unde sequit.

Ergo dauid areaz 2c. j. paralip. xxi. dicit. Dedit ergo dauid oman p loco sidos auri iustissimi ponderis sexcentu. Et ideo lra que sic habet dz sic punctari. **E**rgo dauid aream. 7 tacetur hic precii qd. j. palip. no expri mis sexcentu auri sidos. 7 sequit.

Et boues argēti sidos quingenta. scz p bobus tñ. **E**t edifica. ibi dauid altare dño. ille locus est i quo abraam voluit immolare ysaac filiu suu: vt dictum fuit Gen. xxi. et iacob vidit ibi scalam: vt dictu fuit Gen. xxviii. et ibi postea fu datus templu p salomonez vt habetur infra terco li bro sexto capitulo et secundo paralip. iij.

a teret non offeram dño deo meo holocausta gratuita. **E**rgo dauid areaz 7 boues: argēti sidos quingenta: 7 edificauit ibi dauid altare domioz obtulit holocausta 7 pacifica. **E**t ppiciatus est dñs terre: 7 cohibita est plaga ab isrl.

Expliat scds lib samuel

Expliat secundus liber Regum.

Postilla sup terciu libru Regu incipit.

Ergo rex dauid senuerat. In pcedentibus libris actum est de regno filioz isrl vnico hic pūter agit de regno ei? diuiso: ppter qd apud bebreos duo libri pcedentes sūt vn? liber qui vocat samuel 7 duo sequentes sūt vn? al? liber qui vocat malachi i. regu in plurali. Duo igit de duplici regno agit put floruit: scido put cade re cepit. f. qd lo bzo: qz extugētes sō dñe hebre is ceperūt rebel lare. et tandem dominari eis: et finalr eos capti uare. Circa primū sciēdu qvbi vnū regimē fuit

Incipit liber primus machim. i. Regu tercius.

Capitulum primum.

Rex dauid senuerat habebatqz etatis plurimos dies. Cūqz opiret vestibibus nō calefiebat.

nae sequēs inchoat: iō prio agit de regni vnitatē sub salomone in principio regni sui. scdo de regni diuisione circa finē vite sue. xj. c. Pua i duas qz prio describitur ipsi salomonis regis institutio. scdo instituti pfirmatio ca. ij. prima in tres: qz prio describit ipsi dñs senilis pditio: scdo adonie ambitio: ibi. Adonias autē: tercius salomonis pmtio: ibi. Dicitqz nathā. Circa primus dñ. **E**rgo rex dauid se. et tñ nō hēbat nisi. lxx. ānos ad plus. qz. xxx. ānoz erat qñ cepit regnare: 7 qdragita ānis regnavit: vt hī supra. ij. li. v. ca. **S**3 ad sensum p3 q aliq citi? senescūt 7 aliq tard? s3 diuersitatē pple xionū 7 laborū 7 curaz. **C**ūqz opiret vestibibus nō calefiebat: qd fuit satis mirabile de tata frigiditate in boie bñ pplexionato. **C**ūqz vna cā assignat: qz a iuvene fuit bellicosus: ppe qd mltos ic? 7 plagas sustinu it: ex qb? plim? sanguis emanauit: ppe qd citi? senuit et infrigidat? fuit. **E**lia etiā cā addit qz ex visione angeli tenētis gladiū euaginatus sup hierlm vt dictū est s. ij. libro. xxiiij. ca. supra modū terit? fuit: timor autē infrigidat? 7 marie excessu? ppe qd tñētes pallefcūt 7 tre mūt: 7 iō extūc dauid notabilē infrigidat? fuit. **E**liam etiā cā assignat **Ra. fa.** dicens q hoc fuit in penā peccati quo abscedit orā vestis saul: vt hī s. j. li. ca. xxiiij. **Q**z em in hoc peccauerat videt qz ibidē subdit. **P**ost hoc percussit cor suū dñs. eo q abscedisset oraz dauidis saul: qd diu em saul in regno tolerabat a deo dauid tebebat eū reuereri: 7 qz in hoc irreuerēter se habuit ad ipm fuit punit? pena corru dente. **S**3 vt vestibibus nō calefieret in senectute. **E**m illud **Sap. xj.** **P**er q peccat qd per bec et torquetur. **E**t queram? dñs nro regi adolescentulam 2c. glo. **P**icro. sup locū istuz dicit sic. **N**onne tibi videtur si occidentem litteram sequar? si mentū esse vel arbenarum ludicra q frigid? senex ob uolutus vestimentis nisi complexu adolescentularuz nō calefcit 2c. et ideo dicitur q hic est locutio parabolica: ita q per abisag virginem intelligitur sapia que ē incorrupta que coniungitur senibus. **E**m q dicit iob. xij. **I**n antiquis est sapientia. et hoc maxime fuit in dauid in quo in senectute maxime viguit spūitus pphetie: prout dictum fuit s. ij. ca. xxiiij. et bec sapientia calefcit regem dauid ipsum ad amorem diuinum accendēdo. et talis modus loquendi parabolicus frequenter habetur in scriptura sicut habetur iudicum nono. **R**e runt ligna vt vingerent super se regem 2c. sicut fuit expositum ibidē. **S**ed salua reuerentia hieronymi istd dictum stare non potest: vt videtur: quia circumstantia littere ostendit manifeste. q abisag fuit quedam

puella ad liam adducta ipi dauid i remediū frigiditatis
corpalis: qd et p3 ex hoc q adonias q erat iuuenis pe
tiuit eā p vroz mortuo dauid. vt bñ infra. ij. ca. 7 rēo
o3 dicere ad veritatē lre q fuerit puella corpalis fm b
igif exponit cū dñ. **¶** Dixerunt g ei ser. sui. f. medici

q erat solati de
eius vita. plōgā
da ppter suā lau
ditatē. **¶** Que
ram? dñ. nro rē.
dicūt cñ medici
q optimū reme
diū p frigiditatē
mēbz et pal
sim imminetē ē
āpter mulieris
marie iuueculē
7 vginis: 7 iō tal
fuit adducta ipi
dauid nec ex hoc
peccauit: qz cū
ea pñt mīmo
niū vt magis pa
tebit ex sequēti
bus. Senes cñ
quātūcūq pos
sunt cōtrahere. l
cet nō pñt gene
raret: sic dicunt
doctores: si mīr
sciter pbat cū
frigidō nō potē
te cā cognoscere
nihilomin? 7 cō
tractus: et sic fu
it i pposito: et iō
vti amplexibus
b? vginis i sta
tu mīmoniali n
vī fuisse illicitū
ipi dauid: marie
cū boc eēt ei i re
mediū tāte frigi
ditatis.

¶ Adonias at
lē dñr dñr dñr
tur ipi? adome
ambitio cū dñ. **¶** Eluabat dñs rē. hoc nō dicebat
palā f secretarijs suis q ei fauebāt: vt postea habetur
f. **¶** Fecitq sibi currū rē. ad ostentatōē 7 quādā dispo
sitionē ad regnādū. **¶** Nec compūit cū rē. p3 ex
hoc dauid peccauerit grauit. sicut beli. vt dictū est. s.
j. li. ij. ca. **¶** Dicendū q nō est fili: qz pñt filioz beli fuit
recte dñr. factū aut adonie quātū exterius appebat
nō erat nisi quedā vanitas vel ostentatio que satis cōi
ter pmittitur filijs regū: 7 forte dauid q iacebat in le
cto nesciuit q in hoc excederet. 7 si sciuit tñ ignorauit
q ad regnū aspiraret. qd p3 ex hoc q nō sibi innotuit:
q tanq rex festum faciebat. statim salomonē regē in
stituit. vt bñ infra. eo. ca. **¶** Erat aut 7 ipe pulcher
valde rē. ex pulchritudine em illa 7 ex hoc q erat pmo
genitus inter filios dauid viuētes 7 qz patrē videbat
impotentē fuit elatus ad vsurpandū sibi honorem
regiū absq licentia patris. **¶** Et sermo eius fuit cū
ioab. Cui? cā erat ex pte adonie vt p ipm ioab q erat
magister militie haberet militiā sibi fauentem. Ex pte
aut ioab cā fuit: qz bñ pceperat q dauid habebat cor
di vindictaz occasionis abner 7 amase: 7 q dauid hoc
imponeret suo filio regnāturo: 7 ideo querebat vt per
eius auxilium adonias institueretur: et sic sibi parce
retur. **¶** Et cū abiathar sacerdote. cuius causa fuit

ex tpe adonie. vt p abiathar q erat summ? sacerdos pñt
ad ipm idinaret. 7 ab ipso inungeret. **¶** Ex pte abiathar
cā fuit: dñs dñr de beli cui dictū fuerat ex pte dei q filij
ei? essent a summo sacerdotio deponēdi. put dictū fuit s.
j. li. ij. ca. **¶** Et q sicut dicūt bebrei a tpe q fugit dñs de iheru
ppter absalon dñs
nō dedit respōsum
per abiathar: sicut
tactum fuit s. ij. li.
rv. ca. 7 in alijs fa
ceret officiū summi
sacerdotis: 7 iō qre
bat hñ regem sibi
faueabilem a sta
tu suo dñceret.

citue dauid nō erat cū ado
nia? **¶** Immolatis ergo ado
nias arietibz 7 vitulis 7 vni
uersis pinguibz iuxta lapi
dem zoelēth? q erat vicinus
fonti Rogel: vocauit vniū
sos fratres suos filios regl:
7 omīs viros iuda seruos re
gis: nathan autem prophe
tam 7 banaiam 7 robustos
quosq et salomonem frēm
suū non vocauit. **¶** Dixit ita
qz nathan ad berfabee ma
trem salomonis. Num au
disti: q regnauerit adonia
fili? agith: et dñs nñ dauid
hoc ignorat. **¶** Nūc ergo ve
ni accipe cōsiliū a me: 7 sal
ua aiam tuā filijqz tui salo
monis. **¶** Glade 7 ingredere
ad regē dauid 7 dic ei. Non
ne tu dñe mīrex iurasti mi
hi ancille tue dñs: q Sa
lomon fili? tu? regnabit p
me 7 ipe sedebit i solio meo
Quare ergo regnat adoni
as: **¶** Et adhuc ibi te loquen
te cū rege: ego veniam post
te 7 complebo s mōnes tu

rit itaqz nathan. **¶** Dic pñr describit ipius salomonis pro
motio: 7 scō adonie pñtatio: ibi. **¶** Adhuc illo loquente.
Circa primū pñt pñt matris petitiō: scō regis con
cessio: ibi. **¶** Rñdit rex. 7 tercio pñtationis executio: ibi. **¶** Di
xit qz rex. **¶** Petitiō aut matris facta fuit dñs pallo nathan
q zelabat p salomonē: qz ipm nutrierat 7 docuerat. vt dñ
erū fuit. s. ij. li. rj. ca. 7 qz ex reuelatiōe dñi dñerat ipi da
uid q salomon esset regnāturus p? cū fm q dauid refert
j. paralip. rj. v. verba nathan ad ipm vbi subdit: ob hanc
cām pacificus vocabit. **¶** In bebreo bñ. **¶** Nomen eius salo
mon. 7 rj. ca. dñr. Salomonem filiū meū elegit dñs. 7
postea eo. ca. Salomoni qz filio meo da cor pfectū rē. et
hoc est qd dñs. **¶** Dixit itaqz nathan: 7 p3 lra vscqz ibi.
¶ Et salua aiaz tuā rē. timebat em pbabiliter q si ado
nias in regno pñmaret q mortuo dauid puniret berfa
bee crimine adulteri: 7 dñ salomonē querebat mort occa
sionem. **¶** Sed hic occurrit dubiū quō ppha dñs timebat
cū sicut dictū est ex reuelatione dñer salomonē regna
turi p? ipm. **¶** Ad qd dicendū q istud fuit quedā pmissio
facta ipi dauid de futuro: tales aut pmissiōes diuine itel
ligende sunt sub pñtatiōe. s. si ex pte boim nō ponat impe
dimentū sicut diffusius fuit declaratū supra. j. li. c. ij. et iō
ppha poterat timere neq aliq pñt ipius dauid vñt
fabee seu salomonis aliquod impedimentū perueniret.

Ingredere ad regē dāuid zc. hoc aut iuramentū sciebat nathan p reuelationē dāuid vel bersabee. vel forte qz fuerat pns. **C**ōplebo sermones tuos. pmsit em ma trem ad petendū p filio. vt cor dāuid inclinaret: z sic inueniret regē dispositū ad pficiēdum negocium.

Indclinauit se bersee z adorauit regē. adoratiōe dūlie. **D**ñe mi. hic format petitionē suāz in q dñs exprimit q faciūt ad regē aim inclinādū: qz p bñi hē petit dices. **D**ñe mi. scdo iuramentū ad memoriā reduc d. **A**u iurasti. p dñm zc. scio supbi am adonie exprimit dices. **E**t ecce nunc adonias regnat te vinēte et ignorāte. qzto deuotionē pñi ad dñm pñit dices.

Clericū dñe mi rex zc. q. d. populū n approbat adonie ambitōz s expectat tuā determinatōez qnto piculū pñone fuer filij sui inducē dices. **E**ritqz cum conuenit dñs me rex cū pñibus suis. **E**rimus ego et fili me? salomon pñores. i. adonias iponet nobis crimina ad pñādū nos vita vt pñictū est. **A**dhuc illa loquēte zc. ad cōplēdū negociū. nō tñ statiz intrauit cubiculū regis. sed stetit aliquantulū: ex tra qusqz d volūta te regis vocare vt pñ in lra.

Dñe mi rex tu dixisti zc. non dixit hoc pñeta affirmatiue sed magis interrogatiue. q. d. mirabile est: q talia fecerat sine scitu tuo et in hoc notat euz de pñumptione: z con temptu pñis: q ipso viuentē et nesciete vellet regnare. vñs subditur.

Nunquid a domino meo zc. q. d. non. **E**t mibi non indi. qui suz secretarius tuus. z ti bi reuelauit voluntatem domini d re. gno salomōis pñte z iō si fuit aliqua cā

os. **I**ngressa est itaqz bersabee ad regē i cubiculo. **R**ex atē senuerat nimis et abisag sanamitis ministrabat ei. **I**ndclinauit se bersabee: et adorauit regē. **A**d quā rex: quid tibi inq̄tis? **Q**uērñ tens ait. **D**ñe mi rex tu iurasti p dñm deū tuū ancille tue: salomō fili tu regibit post me: z ipse sedebit i solio meo: z ecce nūc adonias regnat te dñe mi rex ignorāte. **M**actauit boues et piguia queqz et arietes plurimos: et vocauit omīs filios regis abiat har/ quoqz sacerdotē et ioab principē militie: salomonē autē seruū tuū non vocauit. **C**lericū autē domine mi rex in te oculi respiciunt toti isrl: vt indices eis qz sedere debeat i solio tuo dñe mi rex pñ te. **E**ritqz cū dormierit dñs me rex cū patribus suis: erim ego et fili meus pñores. **A**dhuc illa loquēte euz rege nathan ppheta venit. **E**t nūciauē regi dicēs. **A**dest nathan ppha. **C**ūqz introisset in cōspectu regis z adorasset euz pñus in tram: dixit nathā. **D**ñe mi rex: tu dixisti adonias regnet pñ me: et ipse se deat i thronū meū. **Q**uia descendit hodie z immolauit boues et pinguis z arietes plurimos: z vocauit vnī uersos filios regis: z principes: abiat har/ quoqz sacerdotē: illisqz vescentibz et bibentibz corā eo: z dicentibz uiuat rex adonias: me fuuz tuū et sadoch sacerdotez: z banaiā filiū ioiade z famulū tuū salomonē n vocauit. **N**ūqd a dño meo rege exiuit b̄ verbū: z mibi n indis

mutatiōis b̄ et alia reuelatōe tibi facta debuisse vtqz dicere mibi. **E**t rñdit rex. **H** pñr pñit petitionis pñessio cū dñ. **C**ocate ad me bersabee: loq̄nte affi nathan cū rege ipa exiuerat regis cubiculū. sicut i talibus fieri ē pñetū: cēa patet vsqz ibi.

Quāt dñs me? zc. i. vita eterna. **D**ixit qz rex. **H** pñit pñite cōcessiōis executiō z pñ lra vsqz ibi. **I**mpōnēte salomonē zc. i. in si gnū f̄gie dignitatis: qz illa mula erat a n zopata regis dñe: pñis manifeste videt: q volo cū regre pñ me. **E**t ducite eū i gion. fons est syloe vt dicūt hebrei cēa patet vsqz ibi. **E**t rñdit banaias zc. amē. i. fide lra sua veracit. et ē dictio hebraica iō subditur. **S**ic loq̄tur dñs. **E**t pñeat b̄ba tua qz fide lra. n. **Q**uō f̄. dñs. cū dñ. meo. i. tecū te dirigēdo z i regē stabiliēdo. **E**t sublimat faciat zc. non effi est iuidia pñis ad filium: si excedat eū in gloria z bonore: qz pat mānet quēdamodū in filio: z iō tñm filij est etiā bonū pñis: z ideo sicut nullus tristat de bono pño sic nec de bono filij sui: nisi ex maxia peruersitate. **D**escēdit ergo sadoch. qz ciuitas dāuid vbi manebat erat in alto. **S**un pñitqz sadoch sacer. cor. olci. id est vasculum ple nū vñctione. **D**e tabnaculo vñctio ei facta tpe moysi ad iungēdū reges z pontifices seruabat reuerenter in tabernaculo in vase magno et in

Quāt dñs me? zc. i. vita eterna. **D**ixit qz rex. **H** pñit pñite cōcessiōis executiō z pñ lra vsqz ibi. **I**mpōnēte salomonē zc. i. in si gnū f̄gie dignitatis: qz illa mula erat a n zopata regis dñe: pñis manifeste videt: q volo cū regre pñ me. **E**t ducite eū i gion. fons est syloe vt dicūt hebrei cēa patet vsqz ibi.

Et rñdit banaias zc. amē. i. fide lra sua veracit. et ē dictio hebraica iō subditur. **S**ic loq̄tur dñs. **E**t pñeat b̄ba tua qz fide lra. n. **Q**uō f̄. dñs. cū dñ. meo. i. tecū te dirigēdo z i regē stabiliēdo. **E**t sublimat faciat zc. non effi est iuidia pñis ad filium: si excedat eū in gloria z bonore: qz pat mānet quēdamodū in filio: z iō tñm filij est etiā bonū pñis: z ideo sicut nullus tristat de bono pño sic nec de bono filij sui: nisi ex maxia peruersitate. **D**escēdit ergo sadoch. qz ciuitas dāuid vbi manebat erat in alto. **S**un pñitqz sadoch sacer. cor. olci. id est vasculum ple nū vñctione.

De tabnaculo vñctio ei facta tpe moysi ad iungēdū reges z pontifices seruabat reuerenter in tabernaculo in vase magno et in

cepit aliquā portionē: et venit salomō. Dicit Ra. sa. q. ista vinctio fiebat in fronte regis inf. palpebras p. mo. dū corone. cetera patet i. lra vsq. ibi. **Q**uid sibi vult. hoc aut. quesuit ioab. q. ad ei. officiū spectabat se. dare tumultū. et commotionē in ciuitate orientem.

Adhuc eo lo. quere. b. p. n. r. de. scribit adonias. p. futatō audita in. stitutiōe salomo. nis i. regē p. iona. ehan filius abia. thar. r. p. t. lra. paucis exceptis. **M**equaq. s. f. suz bona annun. cians tibi: s. ma. gis aduersa. **T**erriti sūt. q. timuerunt ne. rex salomō calū. niaret eos p. cri. mine lese. maie. stas sicut aliq. eoz postea calū. niat. e. vt b. i. lra. ca. sequenti.

Et iuit vnus. q. q. d. m. itte. tes tot. adonias. **A**donias af. ti. Sal. abi. i. ta. to. tenēs cor. al. ta. f. holocausti. ad qd etiaz laici poterāt ingredi. ad altare em. tbi. miamat. soli sa. cerdotes intra. bant. ex hoc etiā. pater. q. ibi erat. refugiu in aliqui. bus casib. r. mul. tofortius d. esse. in ecclia cuius ta. bernaculū vt in. ye. le. erat solum. figura.

Si fuerit vir. bonus. i. nō que. rens machinati. ones decto ad. obtinēdū regnū.

Et ingress. adorauit regem salomō faciens ei debitā reuerētiā. sicut dñō suo.

Additio prima in terciū librū regū incipit. In ca. j. vbi dñ. in postil. Cūq. opiret vestib. nō cale. fiebat qd fuit satis mirabile de tāta frigiditate.

Item dāuid bellicosus fuisse pluries legi. mūq. tñ de eo bñ in scripturis q. vulnerat. fuisse seu. plagat. sic vt a corpe suo sanguis copia efflue. ret. qd tñ nō esset verisile. vt scriptura d. eo talia si p. rigis. sent tacuisset. **S**z veri. p. t. alia cā b. frigiditā assigna. ri. f. q. dāuid a iuuetute fuit libidinosus: r. i. actib. vene. ris excessiue implicat. vt p. ex toto. p. cessu sue histo. rie. f. i. multitudine vxoz r. scubinar. **S**z p. stat. q. vsus. venereoz excessiue naturalis calozē cōsumit natura. le. et eius subiectum. f. humidū radicale. vñ puerbioz. r. r. r. Me dederis mulierib. substantiā tuā. Substantia. enim vite corporalis in calozē naturali et humido ra. dicali precipue consistit iuxta philosophozum senten. tiam. Sicut igitur deficientibus istis mors naturalis

sequitur: sic et eoz notabili diminutiōe seu consumptiōe. frigiditas. q. irrepabilis subsequi bz.

In eodē ca. p. mo. vbi dñ. in postil. Queramus dñō nōq. regi adolescentulā r. c. Glosa Hierony. sup locū istum.

regis bñ dixerit dñō deo nō regi dāuid dicētes. Ampli. ficet deus nomē salomonis sup nomē tuū r. magnificet thronū suū sup thronū tuū. **E**t adorauit rex in lectulo suo: insup r. hec locutus est. **B**ndict. dñs deus isrl. q. de. dit hodie sedentem in solio meo videntib. oculis meis. **T**erriti sūt ergo r. surrex. rūt oēs qui inuitati fuerāt ab adonia: r. iuit vnusq. q. in viā suā. **A**donias aut. ti. mens salomōne: surrexit et abiit i. tabna culū dñi: tenu. itq. cornu altari. **E**t nūcia. uert salomoni dicētes. Ec. ce adonias timēs regē salo. monē tenet cornu altari. di. cēs. **I**uret mihi rex salomō hodie q. nō interficiat fuū suū gladio. **D**ixitq. salo. mon. **S**i fuerit vir bonus nō cadet ne vn. qdē capill. eius in terrā: si naut maluz inuentū fuerit i. eo: moriet. **A**dit g. salomō r. eduxit eū ab altari. et ingressus ado. rauit regem salomonez. **D**i. xitq. ei Salomō. **V**ade in. domū tuam.

Capitulum. ij.

Gans illud. Deus abraam: deus ysaac. c. non est de. moz. tuoz: sed viuentium. Secundo modo conuincunt tales. sez qui literalem sensum tñ modo consecuntur: cum con. tingit q. aliqua historia lraliter tñ intellecta: non inducit aliquam vtilitatem in fide: nec in moribus: nec etiam ad humanam conuersationem. Et illo modo allegat apostol. lus illud Deut. xxv. c. Non ligabis os bouis terētis. vbi. dicit: quasi arguendo: nunquid est cura deo de bobus: q. si. diceret. **S**i hoc preceptum solum ad pedem lre intelliga. tur: nullam producit vtilitatem: et isto modo scdo argu. it. **H**iero. in hoc loco contra sequentes lram occidentem. di. q. si bec historia d. abisag. tñ mō lraliter intelligitur nō. referendo eam ad aliquem sensum spūalē vtiliorē. vt. q. athenaz ludicra sunt seu fabulatōes q. mīme. p. ficiūt. et iō. istā bystoriā pulcerrime et commode Hierony. exponit. vt patet intueti: q. quidē sensus Hierony. est in hoc loco. lralis. eo mō quo apls in auctoritate predicta tāq. a sēsu. literali sumit argumentū ex sensu accepto fm mysticā ex. positōnē: vt p. intueti. **H**uic etiā psonat auctoritas qdā.

Additio. ij. Glosa hiero: nō ē sic repro. bāda s. p. t. ad bo. nū trabēda sensum. **P**ro. c. declaratiōe. sciēdū: q. seqntes li. teralē sēsu si genera. lit p. siderent: sunt i. duplici dīa. **Q**uidā. ei tenet q. tñ sēsus. lralis est ver. r. sol. intētus ab auctore. ceteri vō sēsus q. di. cunt spūales credū. tur ab eis eē ficti et. nulli. auctoritatis. **E**t hāc opinionem. seu errozē p. n. cip. alt. tenet saducei. q. so. lā lram secūt. **P**ñ. negāt resurrectōz. r. alia que ad pedē lre. p. ma facie nō appa. rent. **A**lī vō tenent. q. sacra scriptura s. vna lra bz. ples sen. sus l. omnes fundē. tur sup vnum. f. lra. lem: r. e. cois snia ca. tholicoz: vt p. per. Grego. in. iij. mo. r. p. augusti. **S**z vincer. tūz in plurib. alijs. locis. **E**rro: aut. pri. moz. quincit mults. p. lictiter. p. fertim. du. obus modis: q. rum. p. mus est: q. fm sē. sum lralem eozū er. roz. deregif. sicut p. r. **P**at. b. xij. vbi sal. uator volens cōfuri. dere saduceos negā. tes vitam futuri se. culi: eo q. in literavē. ter. testamē. sic pal. pabilis non habet. confundit eos p. sē. sum literalem alle.

Et posuit cruore belli in balt heo suo. q. p. cussit eos in inguine: vt b. ibid. et sic cruor exiens de plag. co. r. u. potuit cruetare balt heo iob et calciamenta eius no. aut ptes supiores: et in hoc designat dauid modum pcutiendi. p. ditorum: q. n. o. elcuaui brachiu ad pcutiendum eos i pte supiori ne aduerterent ictu et cauerent.

No te du. ca. n. i. c. e. i. p. a. c. i. f. i. c. e. ad inferos. De. brei dicunt. Ad. fossam: no enim erat interdis da. uid q. iob d. sc. e. teret ad infernu dauator immo vna ca. quare vo. luit cum puniri i bac vita fuit ne puniret in futu. ro i gehenna: vt dicit ra. fal. sicut et achor dictu fuit Josue. vii.

Sed et filius berzellai. hic ter. cio ponit infor. mario dauid de recompensatioe bnficiu sibi exbi. bini: qd quidem bnficiu plenius expositum est su. pra. li. vii.

Habes q. z. h. quarto ponit ordinatio d. d. de semei. qui male. dixit d. d. vt ple. nius dictum fu. it d. li. xvi. ca.

Jurauit ei p. d. m. dicens: no. te interficiam. istud aut iuramentu no fuit trasgres. sus dauid ista imponedo salo. moni: sicut d. c. m. fuit supra. li. lib. xix. et id inia bu. ius p. t. s. patet ex. supradictis.

Sormiuit igit. tur d. d. hic comit. untur illa q. or. dinauit dauid d. apliatioe diuini. cult. et edificatio. ne t. e. p. l. i. q. expri. mit. j. palipo.

Salomō at. h. p. n. r. ponitur sa. lomōis executio. p. m. i. t. i. f. t. i. n. a. d. o. n. i. e. i. n. f. e. c. t. o. : et se. cūdo Abiathar. e. i. e. c. t. i. o. : i. b. i. Abi. at. h. a. r. q. u. o. q. z. Tercio predicto: u. z. executio: i. b. i. Venit

balt heo suo q. erat circa lū. bos ei: et in calciamento suo qd erat i pedib. ei. Facies ergo iuxta sapias tua et no. deduces caniciem ei. pacifi. ce ad inferos. Sed et filijs berzellai galaadit. reddes. g. i. a. m. : erūt q. comedētes in. mēsa tua. Occurrerūt enim mibi qn fugiebā a facie ab. salō frīs tui. Habes quoq. ap. d. te semei filiū gera filij gemini de bahurim q. male. dixit mibi maledictioe pel. sima qn ibā ad castra. Sed q. z. d. e. c. e. d. i. t. m. i. b. i. i. o. c. c. u. r. s. u. z. cū trāsire iordanē et iurauit ei p. d. m. dicens: no. te interfici. am gladio tu noli pati eum esse inoriū. Vir aut sapiēs es vt scias q. facies ei: deduc. es q. z. canos ei. cū sanguine ad inferos. Sormiuit igit. d. d. cū p. r. i. b. o. s. u. i. s. : et sepul. e. in ciuitate dauid. Dies aut. q. b. regnauit dauid sup. isrl. q. draginta anni sūt. In he. bron regnauit septē annis: i. isrl. i. triginta. Salomō at. sedit sup. thronū d. d. pa. tris sui: et firmatū ē regnū ei. nūmis. Et ingressus est adonias fili. agith ad versa. bee m. f. e. m. salomonis: q. di. xit ei. Pacific. ne est igres. sus tu. Qui r. i. d. i. t. Pacific. cus Addiditq. Sermo mi. hi est ad te. Qui ait. Loq. re Et ille. Tu inq. nosti q. a. meū erat regnū. et me p. p. o. suerat ois isrl. sibi i regē. s. z. trās latū ē regnū et factū est frīs mei. B. d. n. o. ei. p. s. t. i. t. u. t. u. t. est ei. Nūc g. petitiōz vnam p. c. o. z. a. t. e. : ne cōfundas faciē meā. Que dixit ad eū. Loq. re: Et ille ait. Precor vt di.

aut nūc. Circa p. m. d. r. Salomō at. s. l. u. a. b. r. o. z. d. pacifice et q. t. e. Et s. i. r. e. r. e. a. i. i. t. a. q. p. t. a. s. e. i. f. u. i. t. m. a. i. o. r. q. p. t. a. s. p. a. s. s. u. i. d. d. : et i. o. s. e. c. u. r. e. p. u. n. i. r. e. p. o. t. e. r. a. t. i. l. l. a. q. z. p. u. n. i. t. i. o. n. e. d. a. u. i. d. e. x. c. a. r. o. n. a. b. i. l. i. d. i. s. t. u. l. e. r. a. t. s. i. c. u. t. f. u. i. t. d. i. c. t. u. s. i. j. l. i. c. a. i. j. d. e. i. o. a. b. z. x. i. x. d. e. s. e. m. e. i.

Pacific. ne est ingressus tuus. timebat em ne ali. qd machinaret. cō. tra se eo q. d. d. insti. tuerat salomonem i regē ad petitionē suā: vt b. r. ca. iij.

Tu inq. nosti. q. z. meū erat regnū rōne p. m. o. g. e. n. i. t. u. r. e. h. n. o. e. r. a. t. e. r. : q. z. o. r. d. i. n. a. t. o. d. i. n. a. p. u. a. l. z. p. m. o. g. e. n. i. t. u. r. e. : q. u. e. e. r. a. t. p. s. a. l. o. m. o. n. e. : v. t. d. i. c. t. u. ē. c. a. p. c. e. d. e. t. i. l. i. Et me p. p. o. s. u. e. o. i. s. i. s. t. i. b. i. i. n. r. e. g. e. z. h. s. i. l. i. r. e. f. a. l. s. u. z. q. z. r. o. b. u. r. e. x. e. r. c. i. t. d. d. n. o. e. r. a. t. cū e. o. : n. e. c. cōi. t. a. s. p. p. l. i. q. i. n. h. o. c. e. x. p. e. c. t. a. b. a. t. s. n. i. a. m. d. d. v. t. p. z. e. x. s. d. e. i. s. : s. e. d. t. a. l. i. a. d. i. c. e. b. a. t. a. d. o. n. i. a. s. v. t. m. a. g. p. o. s. s. i. m. p. e. t. r. a. r. e. q. d. q. r. e. b. a. t. d. d. n. o. i. e. i. p. s. t. i. t. u. t. u. ē. e. i. q. d. n. o. i. t. e. t. o. d. e. c. e. t. e. r. o. a. l. i. q. u. i. l. i. c. a. s. p. i. c. i. t. a. d. r. e. g. nū. q. z. e. g. e. r. e. p. t. r. a. d. e. u. : cū z. t. i. n. i. t. e. d. e. r. e. t. p. t. r. a. r. i. u. m. : v. t. s. u. b. d. i. f. Et d. d. m. i. b. i. a. b. i. s. a. g. s. u. n. a. v. r. o. i. l. l. a. e. m. f. u. e. r. a. t. v. r. o. z. d. d. e. t. p. p. n. i. s. r. e. g. i. n. a. : e. t. s. i. c. p. e. a. b. e. b. a. t. v. i. a. z. v. e. n. i. e. n. d. i. a. d. r. e. g. nū p. a. u. r. i. l. i. u. i. o. a. b. z. a. b. i. a. t. h. a. r. z. a. l. i. o. z. s. i. b. i. f. a. u. e. n. t. i. u. : q. d. a. d. u. e. r. t. e. n. s. s. a. l. o. m. o. n. q. u. i. e. r. a. t. p. s. p. i. c. a. t. i. o. r. i. u. g. e. n. i. j. q. z. m. i. s. s. a. : r. i. d. i. t. P. o. s. t. u. l. a. e. i. z. r. e. g. nū. q. d. p. e. r. h. o. c. i. t. e. d. i. t. v. e. i. r. e. a. d. r. e. g. nū. C. o. n. t. r. a. a. i. a. m. s. u. a. l. o. e. s. t. a. d. o. v. e. r. b. u. h. o. c. t. u. q. z. m. a. c. h. i. n. a. f. p. t. r. a. r. e. g. e. t. u. q. z. p. e. t. e. b. a. t. v. r. o. z. e. l. e. g. e. L. e. u. i. x. v. i. j. v. b. i. p. b. i. l. e. t. u. r. cō. t. r. a. c. t. i. m. i. f. i. m. o. n. i. j. cū v. r. o. z. e. p. u. i. s. c. e. t. a. p. a. t. e. n. t. i. n. l. i. a. Abiathar q. z. h. p. o. i. t. a. d. i. e. c. t. o. a. b. i. a. t. h. a. r. d. e. s. u. m. m. o. s. a. c. e. r. d. o. t. i. o. z. d. c. i. u. i. t. a. t. e. r. e. g. i. a. : cū d. i.

Gade in ana. thot ad ag. p. t. u. i. i. a. d. p. o. s. s. e. s. s. i. o. i. s. t. u. e. l. o. c. u. i. z. u. s. a. c. e. r. d. o. t. e. s. p. i. j.

Regum

non haberent possessiones rurales habebat tñ civitates assignatas p sua bitatioe: et suburbanas ad nutriendū aia lia. vt p3 Rume. xxxv. et Josue. xxi. **¶** Et qdē vir mortis es. i. morte dignus p spiratoe ptra me et ordinationē dei et pñs mei. **¶** Et impleat sermo dñi tñ. s. q. ejce ref a sacerdotio vt bñ. s. i. li. ca. ij.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

abiathar vt nō eēt sacerdos dñi: vt ipleret sermo domi quē locut⁹ ē sup tōmū heli i sylo. **¶** Venit at nūc a: ad salomonez q ioab declinasset p adoniam: et p salomonez nō declinasset. Fugit g ioab in tabernaculū dñi et apprehēdit cornu altaris. **¶** Nūcia tūqz est regi salomoni q fugisset ioab in tabernaculū dñi: et eēt iuxta altare. **¶** Misitqz salomō banaia filium ioiae dicēs. Glade interfice eū. **¶** Et venit banaias ad tabernaculū dñi: et dixit ei. **¶** Hec dicit rex. **¶** Egredere. **¶** Qui ait. **¶** Nō egrediar: sed b moriar. **¶** Renūciauit Banaias regi sermonē dicēs. **¶** Hec locutus est ioab: et hec rñdit mibi. **¶** Dixitqz ei rex. **¶** Fac sic locut⁹ ēz interfice eū et sepeli: et amovebis sanguinē innoctēz q effusus ē a ioa b a me: et reddet dñs sanguinē eius sup caput eius: qz interfecit duos viros iustos melioresqz se: et occidit eos gladio patre meo: dauid ignorāte: abner filiū ner principē militie isrl: et amasā filiū iether principē exercit⁹ iu-

da. **¶** Et reuertet sanguis illoz i caput ioab: et in caput semis ei⁹ in sempiternum: dñs aut et semini eius et tōmū et throno illi⁹ sit pax vsqz in eternū a dño. **¶** Ascēdit itaqz banaias fili⁹ ioiae: et aggreffus eū interfecit: sepulcrusqz ē i tōmo sua in deserto. **¶** Et constituit rex banaiaz filiū ioiae p eo sup exercitū: et sadoch sacerdotē posuit pro abiathar. **¶** Misit quoqz rex et vocavit semei: dixitqz ei. **¶** Edifica tibi domum in iherlm et habita ibi. **¶** Et nō egredieris inde huc atqz illuc. **¶** Quacūqz autē die egressus fueris et transieris torrētes cedron: scito te interficiendū. **¶** Sanguis tu⁹ erit sup caput tuū. **¶** Dixitqz semei regi. **¶** Bon⁹ fmo. **¶** Si cut locut⁹ ē dñs me⁹ rex: sic faciet fu⁹ tuus. **¶** Habitavit itaqz semei i iherlm diebus multis. **¶** Scñ ē at p⁹ ānos tres vt fugerēt fui semei ad achis: filiū macha regē geth. **¶** Nūciatūqz est semei q serui ei⁹ essent in geth. **¶** Et surrexit semei et stravit asinum suum: iuitqz ad achis in geth ad reqrendū seruos suos: et

rat ioab abner et amasā: vt p3 ex supradictis. **¶** Pultusqz ē i do. sua in deserto. dicit em Ra. sa. q fecerat ibi hospitale ad recipiendū paupes et pegrinos trāsētes. vñ dicūt hebrei ipm esse saluatū et q mors tpalis sibi inflata fuit in expiationē peccatorū suoz.

¶ Et p3 ba. si. ioiae p eo sup exercitū. qz erat vir forte et prudēs: ppter qd dauid fecit eū sibi secretariū vt bñ supra li. ij. ca. xxiij.

¶ Et sadoch sacerdos posuit p abiathar: et sic reductū ē sacerdotiū ad debitā lineā: aaron effi q ex electo dñi fact⁹ fuit summ⁹ sacerdos: vt bñ Ero di. xxvij. habuit duos filios. s. Eleazar et itamar qui remanserunt sibi alijs duob⁹ mortuis corā dño: vt bñ Lemi. x. et voluntate dñi sacerdotiū trāsīt ad Eleazar et filios eius: vt habet Rume. xx. ca. d quo descendit iste sadoch. **¶** Post aut descendit de itamar: et cum esset iudex ppli assumpt⁹ sibi sacerdotiū: bñ fuit ex dñs ordinationē. scilicet

rat ioab abner et amasā: vt p3 ex supradictis. **¶** Pultusqz ē i do. sua in deserto. dicit em Ra. sa. q fecerat ibi hospitale ad recipiendū paupes et pegrinos trāsētes. vñ dicūt hebrei ipm esse saluatū et q mors tpalis sibi inflata fuit in expiationē peccatorū suoz.

¶ Et p3 ba. si. ioiae p eo sup exercitū. qz erat vir forte et prudēs: ppter qd dauid fecit eū sibi secretariū vt bñ supra li. ij. ca. xxiij.

¶ Et sadoch sacerdos posuit p abiathar: et sic reductū ē sacerdotiū ad debitā lineā: aaron effi q ex electo dñi fact⁹ fuit summ⁹ sacerdos: vt bñ Ero di. xxvij. habuit duos filios. s. Eleazar et itamar qui remanserunt sibi alijs duob⁹ mortuis corā dño: vt bñ Lemi. x. et voluntate dñi sacerdotiū trāsīt ad Eleazar et filios eius: vt habet Rume. xx. ca. d quo descendit iste sadoch. **¶** Post aut descendit de itamar: et cum esset iudex ppli assumpt⁹ sibi sacerdotiū: bñ fuit ex dñs ordinationē. scilicet

rat ioab abner et amasā: vt p3 ex supradictis. **¶** Pultusqz ē i do. sua in deserto. dicit em Ra. sa. q fecerat ibi hospitale ad recipiendū paupes et pegrinos trāsētes. vñ dicūt hebrei ipm esse saluatū et q mors tpalis sibi inflata fuit in expiationē peccatorū suoz.

indigēs panei obsidiōe p fennacheib vñ tñc sibi dñs fuit. scdo āno pomis vescere. **¶** Esa. xxxvij. i. fructib⁹ arborū pp panis defectū: s b exceptō n psonat lie. qz b dñs l. nō egrediar s b moriar: nullā cōditionē apponere do: sñr nō cōsonat lie pcedēti. qz dauid q erat sanctus illas maledictiones sciebat quia illas fecerat: tñc cū hoc iposuit salomoni punitionē ioab p infectione abner et amase vt dictus est absqz aliq retractatiōe dicta rñ maledictiōnē. **¶** Et dato q ille maledictiōes sufficerent p infectione abner ad huc remanebat ioab dign⁹ morte p infectione amase et iō nullo mō est verisile q salomō maledictiōes pñs sui receperit sup se vt sup semen suoz. **¶** Qd at inducū de qtuor regib⁹ de salomone de scēdentib⁹ novā let ad ppositum. qz ille pene fuit eis inflicte p altis causis vt patebit in locis suis dño pcedente: et iō qd dñb.

¶ Fac sic locut⁹ ē dñs me⁹ rex: sic faciet fu⁹ tuus. **¶** Habitavit itaqz semei i iherlm diebus multis. **¶** Scñ ē at p⁹ ānos tres vt fugerēt fui semei ad achis: filiū macha regē geth. **¶** Nūciatūqz est semei q serui ei⁹ essent in geth. **¶** Et surrexit semei et stravit asinum suum: iuitqz ad achis in geth ad reqrendū seruos suos: et

rat ioab abner et amasā: vt p3 ex supradictis. **¶** Pultusqz ē i do. sua in deserto. dicit em Ra. sa. q fecerat ibi hospitale ad recipiendū paupes et pegrinos trāsētes. vñ dicūt hebrei ipm esse saluatū et q mors tpalis sibi inflata fuit in expiationē peccatorū suoz.

¶ Et p3 ba. si. ioiae p eo sup exercitū. qz erat vir forte et prudēs: ppter qd dauid fecit eū sibi secretariū vt bñ supra li. ij. ca. xxiij.

¶ Et sadoch sacerdos posuit p abiathar: et sic reductū ē sacerdotiū ad debitā lineā: aaron effi q ex electo dñi fact⁹ fuit summ⁹ sacerdos: vt bñ Ero di. xxvij. habuit duos filios. s. Eleazar et itamar qui remanserunt sibi alijs duob⁹ mortuis corā dño: vt bñ Lemi. x. et voluntate dñi sacerdotiū trāsīt ad Eleazar et filios eius: vt habet Rume. xx. ca. d quo descendit iste sadoch. **¶** Post aut descendit de itamar: et cum esset iudex ppli assumpt⁹ sibi sacerdotiū: bñ fuit ex dñs ordinationē. scilicet

rat ioab abner et amasā: vt p3 ex supradictis. **¶** Pultusqz ē i do. sua in deserto. dicit em Ra. sa. q fecerat ibi hospitale ad recipiendū paupes et pegrinos trāsētes. vñ dicūt hebrei ipm esse saluatū et q mors tpalis sibi inflata fuit in expiationē peccatorū suoz.

¶ Et p3 ba. si. ioiae p eo sup exercitū. qz erat vir forte et prudēs: ppter qd dauid fecit eū sibi secretariū vt bñ supra li. ij. ca. xxiij.

¶ Et sadoch sacerdos posuit p abiathar: et sic reductū ē sacerdotiū ad debitā lineā: aaron effi q ex electo dñi fact⁹ fuit summ⁹ sacerdos: vt bñ Ero di. xxvij. habuit duos filios. s. Eleazar et itamar qui remanserunt sibi alijs duob⁹ mortuis corā dño: vt bñ Lemi. x. et voluntate dñi sacerdotiū trāsīt ad Eleazar et filios eius: vt habet Rume. xx. ca. d quo descendit iste sadoch. **¶** Post aut descendit de itamar: et cum esset iudex ppli assumpt⁹ sibi sacerdotiū: bñ fuit ex dñs ordinationē. scilicet

rat ioab abner et amasā: vt p3 ex supradictis. **¶** Pultusqz ē i do. sua in deserto. dicit em Ra. sa. q fecerat ibi hospitale ad recipiendū paupes et pegrinos trāsētes. vñ dicūt hebrei ipm esse saluatū et q mors tpalis sibi inflata fuit in expiationē peccatorū suoz.

¶ Et p3 ba. si. ioiae p eo sup exercitū. qz erat vir forte et prudēs: ppter qd dauid fecit eū sibi secretariū vt bñ supra li. ij. ca. xxiij.

non habent possessiones rurales habebat tñ civitates assignatas p sua bitatioe: et suburbanas ad nutriendū aia lia. vt p3 Rume. xxxv. et Josue. xxi. **¶** Et qdē vir mortis es. i. morte dignus p spiratoe ptra me et ordinationē dei et pñs mei. **¶** Et impleat sermo dñi tñ. s. q. ejce ref a sacerdotio vt bñ. s. i. li. ca. ij.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

¶ Venit aut nūc a: bñr ponit ex ecuto ordinationis dñi: et pmo qñtū ad punitionē ioab: scilicet cūdo spī semel ibi dñi sit qz rex. Circa p mū dñi.

domi fuit. i. Reg. h. 7 ab ipo descendit ab iathaz que eiecit
salomo ponendo sadoch loco ei. **¶** Misit qz rex.
Dic pñr agi d punitioe semel cui salomo iposuit legē
de remanendo in iſrlm sub pena mortis: eo q erat sedi-
tiosus: 7 hoc acceptavit dicens. Bonus est sermo que
audiu: vt hñ in-

fra quā trāsgres-
sus ē: et sic punit.
Et morte sicut
meruerat: 7 abſ-
q trāsgreſſione
iuramenti ipi dñs
sicut plen? dñm
fuit. 8. ij. li. capi.
rit. ex q loco et
alio supradict?
pñr fuit b? ptis.
¶ In. c. ij. vbi dñ
i postilla. Cōtra
aiam suā locut?
ē adonias 7c.

¶ Additio.

¶ 3. pro-
hibitu sic
strabere
mimonium cū
vxoze pñs: petē
tñ illā in vxoze
nō ē phibitū ne
q fm legē q ta-
le petet in vxoze
est punitus ca-
pitali: si eā non beat: 7 iō bec scda rō non vñ
valere s3
sufficit prima.

¶ Replica.
¶ In. c. ij. sup vbo. Cōtra aiam suā locut? est ato-
nias: postilla. d. qz d regē machinabā 7 d legē
petebat vxoze pñs sui. Bur. scdm rōne dñc nō
valē q petere vxoze talē nō fuit phibitū: 7 pñs nō fu-
it capitali punitus: s3 d aut petiuit vt bñt aut non
si pñm tal volūtas reputat p facto p pñs punitenda
Si scd? def tñc nec p bñs iſdiabā regis: sicut pñm nō va-
let ad occidēdū adonias: 7 iō si altera sola nō sufficit
sufficit vtrāq: fil: vt qz petitiō adonias fuit d legē 7 cō-
tra regē meruit audire. Cōtra aiaz suā locut? ē adonias.

¶ Confirmatū ē. Post remotionē. **¶** Caplm. ij.
impediētū stabilitatē regni salomonis. b pñr
agī de accumulatiōe expedientū ad hanc sta-
bilitatē que sunt deuotō erga deū: sapia in iudicijs: ma-
gnificētia in familijs: sanctimonia in cultu dei 7 edifi-
cās: 7 opulētia in diuitijs: veruntū qz deuotio ē alio-
rum meritoria. iō pñm tñc eius deuotio: scdō alioz cō-
cessio: ibi. Apparuitqz dñs. Prima in duas: qz primo
pñm tñc dicta dicendis. scdō expmīf deuotio salomo-
nis: ibi. Dilexit aut salomon dñm. Circa primū dñ.

¶ Confirmatū est igit? 7c. istud pcludit ex dictis cap.
pcedē. vbi actū est de morte machinātū d salomonez:
quibus mortuis cōfirmatū est regnū salomonis iterū
pñr pñdīf ei? cōfirmatio exteri? cū dñ.

¶ Et affinitate pñct? ē pharaonis: q erat rex potēs 7
regno ei? pñm tñc: et iō cū eo dñt affinitatē 7 regni sui
firmitatē. **¶** Et adduxit in ciuitatē dauid: cuius rō
subdit. **¶** Donec cōpleret edificās domū suam. de
cuius edificatiōe postea bñ. vij. ca. **¶** Et murz iſrlm.
quā clausit triplici muro: ita q i teriori clausura erat
templū dñi 7 palatū regis: in exteriori erat vulgus et
manu artifices. In media vō habitabant prophete et
nobiles: vñs infra. iij. li. xij. dñ q qlda pphetes mane-
bat in iſrlm in scda. f. clausura. **¶** Attamen pñs im-
molabat in excelsis. Sicut dñm fuit supra Deut. xij. et
i. Reg. a destructiōe silo vsqz ad edificatiōe templi: ar-
cha dñi nō habuit stabilem māſionē: 7 iō licitū fuit
offerte 7 immolare oblatōes votiuas 7 sacrificia alibi

qz vbi erat archa fm deuotiōe offerentis: p edificatiōe
vō templi non licuit nisi ex spālī mādato dei vt eius iſtin-
ctu: sicut helyas immolauit in monte carmeli. vt bñ infra
xvij. c. Querit b vtrū salomon peccauit accipiēdo i vxo-
rem filiā pharaonis. Et arguit primo q sic qz phibitū

put tuū 7 rex salomon bñdi-
ctus 7 thron? dñs erit stabil?
coraz dñō in sempiternum.
Inſit itaqz rex Banaieſi
lio ioiade q aggressus pcul-
sit eū 7 mortu? ē. **¶** Ca. iij.

¶ Confirmatū ē igit? re-
gnū in manu salomo-
nis: 7 affinitate cōiūctus ē
pharaoni regi egypti. Acce-
pit nāqz filiā eius: 7 addu-
xit in ciuitatē dauid? donec
cōpleret edificās domū su-
am et domū dñi: et murum
hīrlm p circuitū. **¶** Attamē
pñs immolabat i excelsis.
Nō ei edificatū erat tēplū

erat iudeis strabe-
re mimonū cum
mulierib? alienige-
nis: vt bñ Deut. xij.
ca. 8. 7c. **¶** Itē infra
xij. ca. vbi repbēdīf
salomon de mulie-
rib? alienigenis spe-
cialit? expmīf filia
pharaonis: pñrari-
um arguit p hoc q
dñs illo tpe appa-
ruit salomōi dicens
ei: Postula qd vis
7c. itē edificato tē-
plo oro nē salomo-
nis exaudiuit 7 tē-
plū nebula impleuit
ad deuorādū spālē
pñtā suā: vt bñ. ij.
palico. v. q dñs nō
fecit si salomō eū
offendisset. **¶** Rñsio
dicēdū q qñtuz vñ
text? sonare: nō pe-
cauit qz statim sub
diē. **¶** Dilexit aut sa-

lomon dñm. ambulās in pceptis dauid pñs sui excepto
q in excelsis imolabat: 7 tñ illud erat licitū vt dictū est p
illo tpe: tñ minue bonū vt videbit. **¶** Si igit? salomon pec-
casset accipiēdo filiā pharaonis: scriptura: illud mul-
tofortius excepiſſet. **¶** Sciendum igit? q mulieres alieni-
gene erant in duplici gradū: qz aliqz erat de populis ba-
bitantib? terrā pmissionis anqz filij iſrl intrarent: quarū
aliqz cū eis in terra remanserūt: vt patuit i libris Josue
7 iudicū. 7 cū illis nō poterāt filij iſrl licite strabere mī-
monia nisi ex spālī cā vt diceſ. **¶** Cū alijs vō mulierib? alie-
nigenis poterāt cōtrahere maxime ex rōnabili cā: gētili-
tate tñ prius relicta: 7 sic Booz contraxit cū Ruth moa-
bitide: put bñ Ruth vl. **¶** Et hoc mō salomon cū filiā pha-
raonis ad cōfirmatiōe regni sui vt pdictū est straxit
Et credendū est q l3 nō sit expmīf q ipsa reliquerit gē-
tilitatem anteqz cognouerit eam: quia tunc salomon vñt
gebat dñm 7 econuerſo: vt cñ dñt infra. **¶** Ad pñm igit?
argumentū dicūt aliq? q vxoze alienigene de genere cha-
naneoz tñ erāt. phibite iudeis: nō aut de alijs natiōibus
s3 hoc pñs falsū. j. **¶** Eſdras. ix. ca. vbi dñ. q filij iſrl reuerſi d cā
pñuitate acceperūt vxoze de genere amonitarū 7 moabi-
tarū 7 egyptiarū que nō erāt d chananeis. **¶** Et tñ **¶** Eſdras
q optime ſciuit legē determinauit hoc cō illicitū ppter qd
ordinatū fuit tunc q illas eijcerent: ppter quod dicendū
q mulieres chananez fuerūt magis inſidite qz alie 7 iō cū il-
lis nō erat licitū cōtrahere nisi relicta gētilitate: 7 cū bñ
p aliq? magno facto in spālī ppter fidez vñus veni dei: 7
sic salomon cōtraxit cum raab que erat de illis: quia ex fi-
de ſaluauit nuncios hebreozū vt dicit apls ad hebreos
vñdecimo. Cum alijs autem alienigenis licitū erat cō-
trahere ex minori causa relicta gētilitate: vt dicit Deut.
vicesimo primo q si aliquis iudeus debellat? aduerſarijs
de iſtis nationibus videret inter captiuos mulierem pul-
chram relicta gētilitate poterat eam accipere vxoze. 7
hoc modo contraxit dauid cum **¶** Holmai filia regis geſ-
sur: vt habetur. ij. lib. iij. capi. illas autez quas **¶** Eſdras iuf-
ſit eijci fuerāt acceptę a filijs iſrael ex mala causa. f. q vxo-
res iudee que cum eis venerant de captiuitate ex labore
iteris erant deturpate: et propter hoc erant a maritis
suis abiecte. et quasi repudiatae. **¶** Propterea ille alienigene
pp iij

erat archa et non solum licitū sed etiā meritorū. Iam nō tā-
tū sicut in pñtia archē sicut continētia iugalis meri-
toria est: minus tñ q̄ vidualis et virginalis.

tari non pōt p̄ multitudinē
Dabis ergo tuo tuo cor vo
cile vt pplm tuum iudicare
possit: 7 discernere inter bo
nū et malū. **Q**uis em̄ pōt
iudicare pplm istū: pplm tu
um hunc multū. **P**lacuit
ergo sermo corā dño: q̄ salo
mon postulassz huiusce mo
di rem: 7 dixit dñs salomo
ni. **Q**uia postulasti verbū
hoc et non peristi tibi dies
mktos nec diuitias aut ani
mas iūmicoz tuoz sz postu
lasti tibi sapiam: ad discer
nēduz iudiciū: ecce feci tibi
fmi fmoēs tuos. **E**t tedi ti
bi cor sapiēs 7 itelligēs itā.
tū vt nullus ante te stis tui
fuerit: nec post te surrectu
rus sit. **S**ed et hec q̄ nō po
stulasti tedi tibi diuitias.
sz 7 gloriā vt nemo fuerit si
milis tui ī fgitō cūctz retro
dieb. **S**i āt ambulauer in
in vīs meis 7 custodieris p̄
cepta mea 7 mandata mea
sic ābulauit p̄ ru⁹: longos
faciā dies tuos. **I**git̄ eūgi
lauit salomō: et itellerit qđ

utpote cessatib?
tumultib? et de-
secatib? sensibus
exterioribus p q
distrahit intelle-
ctus. p **Do-**
stula qd vis hoc
nō dixit deus tm
ex merito Salo-
monis s pncipali-
ter ex merito dō
q p eo orauerat
et iō salomon in
risione sua p fe-
cit mentionē de
pfe suo dicēs.

q. Tu fecisti cū
seruo tuo dō: et
p31ra ex p̄dictis
vsc̄ ibi.
r. Ego sum pu
er paruul⁹ igno
rās egressum et
introitū meū. i.
pcedēdi modū
in tanto regimē
iō subditur.
s. In medio po
puli quē elegisti
ppli inimi. r. by
pbole est locu
r. ad denotādū
magnitudinem
multitudinis. q̄
uis esset finita ⁊
numerabil sim
pliciter.
t. Dabis ergo
seruo tuo cor do
cile. i. illustrat⁹
a te.

ignoras egressu et introitu
meu: et seruus tuus in medio
est populi quem elegisti: populi in
finiti qui enumerari et suppu-

¶ Quis enim poterit rē. q. diceret nulli sine tua spā
li illustratione.
¶ Placuit ergo sermo corā dñō: qz petitio erat ordia
ta ad diuinū honorē ⁊ ad ppiā salutē: ⁊ ad bonū ppli
regimen. **¶** Dedit tibi cor sapiēs rē. hoc est intelligē
dū respectu regnī q̄ fuerūt ante eū ⁊ post. de alijs autē
hominibus plures fuerunt sapientiores: sicut adam q̄
fuit creatus in plenitudine scientie: prout dicim⁹ bñ
Gen. iij. ⁊ moyses cui deus loq̄bā sicut solet loqui hō
ad amicū suū: vt h̄. Exo. xxxiii. ⁊ sanctus paul⁹ ceteri
qz apli. et sanctus Iohēs qui scripsit apocalipsū qui
oēs fuerūt magis illuminati q̄ aliq̄ i. ye. te. **¶** Diui
tias ⁊ glām rē. ij. palip. i. of. Substātiā ⁊ glām dabo
tibi: ita q̄ null⁹ in regib⁹ nec aū nec post similis fuerit
tibi. hoc est intelligendum istis tribus simul cōcurrenti
bus. s. sapia. glā ⁊ diuitijs: q̄ aliq̄ fuerūt eo potentio
res ⁊ mag⁹ glōsiosi: sicut alerāder magn⁹ ⁊ plures impa
tores romani qui dñabānt toto orbi: ⁊ aliqui ditiores
sicut octauianus et cōresus: deficiebant tñ a salomōe
in sapientia.
¶ Igaur cui gāuit salomon ⁊ intellexit quod esset
somnia. i. intellexit q̄ d significaret ⁊ q̄ esset verum vñ
magis ppiē fuit visio vel reuelatio diuina q̄ frequēt

fit in somnis: ut p3 in multis locis sacre scripture.
Et stetit corā archa federis dñi. f. ad adorandū.
Et obtulit holocausta rē. i. qz ille locus erat cōueni-
 entior ad sacrificia qz gabaō: ut dñi est: r iō p3 appari-
 tionē dñi sibi factā ibi obtulit. **L**uc veneft. Dic

esset somniū. **C**ūq; venisset
 i rlm stetit corā archa fede-
 ris dñi: et obtulit holocau-
 sta et fecit victimas pacifi-
 cas r grāde cōiuiū vniuer-
 sis famulis suis. **T**ūc vene-
 runt due mulieres meretri-
 ces ad regē: steteruntq; co-
 ram eo. **Q**uarum vna ait.
Obscuro mi domine: ego et
 mulier hec habitabam in
 domo vna: et peperī apud
 eam in cubiculo. **T**ercia au-
 tem die postq; ego peperī: pe-
 perit et hec. **E**t eramus si-
 mul: nullusq; alius nobiscū
 in domo exceptis nobis dua-
 bus. **M**ortuus est aut fili-
 mulieris huius nocte. **D**or-
 miens quippe oppressit eū.
Et cōsurgēs intēpeste no-
 ctis silētio tulit filiū meum
 de laterē meo: ac ille tue dor-
 mientis: et collocavit i sinu
 suo: suū at filiū q erat mor-
 tuus posuit i sinu meo. **C**ū
 q; surrexissē manē dāre
 lac filio meo: apparuit mor-
 tuus. **Q**uem diligenti in-
 tuens clara luce tēphēdi nō
 esse meū quē genuerā. **R**ū-
 ditq; altera mlier: nō ē ita:
 s; fili tu mortuū ē: me aut
 vivit. **E**contrario illa dice-
 bat. **M**etir. fili qppe me-
 us vivit: r fili tu mortuū ē
 Atq; in hūc modū cōtēde-
 bāt corā rege. **T**ūc rex ait
Dec dicit. Filius me vivit.
 r filius tuus mortuus est. r
 ista rñdit. **N**ō: sed filius tu-
 us mortuū ē: me autē vivit

Capitulū. iij.

Rat aut rex salo-
 mon. **b**ic
 agē de gloria et
 bonore salomo-
 nis: r pmo iū familijs r subiectis: scō in edificijs cap.
 v. **t**ercio in divitijs. c. r. **C**irca primūz oñ dñi pmo salo-
 monis gloria. scō eius sapiābi. **D**edit qz deus sapiā
 Circa primū ostendit primo salomonis gloria in ordi-
 ne famuloz. scō in mltitudine subiectoz ibi. **J**uda r
 israel innumerales. **t**ercio in magnitudine expen-
 rum ibi. **E**rat aut abys. **C**irca primū describitur ordo

famuloz salomonis interi? cū dñi. **A**zarias fili? sa-
 doch sacerdotis rē. c. r. v. qz cēt scriba cū alijs duob? se-
 quētib? s; nō v. v. qz in hebreo incipit alius vers? ibi
 Eliboreb rē. r iō in hebreo sic dñi. **A**zarias fili? sadoch sa-
 cerdos sub pte suo q erat summ? sacerdos.

Dixit ergo rex. **A**fferte mi-
 hi gladiū. **C**ūq; attulissent
 gladiū corā rege: dividite
 inqt infantes: vinū in duas
 ptes: et date dimidiā ptem
 vni: et dimidiā pte alteri
Dixit aut mulier cui? filius
 erat vinus: ad regē: cōmora
 sūt qppe viscera e? sup filio
 suo. **O**bscuro dñe: date illi i-
 fantē vinū: r nolite interfi-
 cere eū. **E**cōtrario illa dice-
 bat. **M**ec mihi: nec tibi sit:
 s; dividat. **R**ñdit rex et ait
Date huic infantē vinū r nō
 occidat. **H**ec est at mī eius.
Audiuit itaq; omīs isrl iu-
 diciū qd iudicasset rex: r ti-
 muerūt regē vidētes sapiāz
 rei eē in eo ad faciēdū indi-
 ciū.

Capitulū. iij.

Rat aut rex salomon
 regnās sup oēm israhel
 r hi principes quos hēbat.
Azarias fili? sadoch sacer-
 dotis heliozeph r abia filij
 sifa scribe. **J**osaphat filius
 abilud acōmentarijs. **B**a-
 naas fili? ioiadē sup exerci-
 tū. **S**adoch autē et abia
 thar sacerdotes: azarias fi-
 lius nathā sup eos q assiste-
 bāt regi. **S**abud fili? nathā
 sacerdos amic? regis r abī-
 sar pposit? tom? et adoni-
 ram fili? abda sup tributa.
Habebat aut salomō duo-
 decim pfectos sup oēm isrl
 qui pbebāt annona regi r
 domui eius. **P**er singulos
 enim menses i anno: singuli
 necessaria ministrabāt. **E**t

salomonis.

Et adoniram filius abda sup tributa: qz scōm eius or-
 dinationē colligebant: r d iplis sibi rō reddebāt. **E**tetera
 que non sunt hic expōita de istis officijs expōita fuerūt
 supra. ij. lib. ca. viij. in fine. **H**abebat autē. **D**ic cō-
 sequenter ponit famuloz ordinatio exterius videlicet
 duodecim pfectoz i diuersis pib? regni ad pbedū nōcia

Heliozeph r ba-
 ia filij Sefa scribe:
 vñ ad scribendūz
 acta tpm. alius p
 lris regis. **S**adoch aut r abi-
 athar sacerdotes.
 hoc vñ eē dñi qd
 dñi est. ij. c. q salo-
 mō elecit abiathar
 a sacerdotio d. **E**a-
 de in anathoth ad
 agz tuū. **D**icendū
 q ipsum reuocauit
 rat vt ministraret i
 templo. r vñ r d
 altario. n tamē ad
 summū sacerdotiū
 r hoc fuerat p dñi
 heli. j. li. ij. c. futu-
 rū est aut: q qdāq;
 remāserit de tomo
 tua veniat vt ore
 p eo: r sequit. **D**i-
 catq;. **D**imitte me
 obscuro ad vñā p-
 tem sacerdotalem
 vt cōedā buccellaz
 panis. **A**zari-
 as fili? nathan sup
 eos q assiste bāt re-
 gi: seruēdo ei iū pa-
 latio. **R**a. sa. tñ dñi
 q isti assiste bāt
 duodecim pfecti
 de quib? postea agi-
 tur qui pvidebant
 domui salomonis
 d vñualib? r alijs
 nccarijs: s; p mū di-
 cti meli? vñ. qā isti
 pfecti nō assiste bāt
 regi: s; magl erat iū
 duodecim pib?z
 fgni sui dispsi. **S**a-
 bud fili? nathan sa-
 cerdos. i. magnus
 r honorat? sicut dñi
 s. ij. li. ca. viij. **F**iliū
 aut dauid sacerdo-
 tes erāt: nō em nā-
 than erat d genere
 sacerdotali. s; nutri-
 erat salomonē. ppe
 qd filios ei? bono-
 rabat. **E**t abi-
 sar ppositus tom?
 qz disponebat ge-
 neralit de bis q per-
 tinebant ad domū

Regum

totum salomonis singulos menses pluidetes: et p[er] l[et]a v[er]bi
q[ui]b[us]. **I** Filius salomonis habebat uxorem. hoc dicitur p[er] antici
patione: q[uod] salomon adhuc non habebat filiam in fimo ap[er]
ta. s[ed] q[uod] iste erat idu[m]stri: p[ro]p[ter] hoc salom[on] dedit sibi postea
filiam suam. **K** **B**aber fili[us] s[er]i in fra[te] galaad: q[ui]t[ur] ad vna[m]
p[ar]tem q[ui]n alia p[ar]te

perat bengaber: v[er]bi
dicitur e[st] q[uod] q[ui]libet habe
bat cu[m] h[ab]it[us] alias eras
adunctas: v[er]bi p[er]t[ur] in
fra. **I** **J**uda et is
rad. b[ea]t[us] describit glo
ria salomonis i[n] m[ul]
titudine p[ro]p[ri]i sibi s[er]
iecti. sicut scribitur
Drouer[bi]. xiiij. In
multitudine p[ro]p[ri]i di
gnitas regis: i[n] pau
citate plebis igno
minia p[ro]p[ri]i: id[em]
d[icitur]. **I** **J**uda et is
rael innumerales
hyp[er]bolice est d[icitur]
ad denotand[um] excel
sus et magnitudin[em]
multitudinis sicut di
ctum est ca. p[re]cedenti
m. **C**omedentes
et bibentes atq[ue] letā
tes: q[uod] n[on] timebat
de incurfu aduersa
rior[um] p[ro]pter pacem
sub salomone da
raz. **N** **I** flum[en]
ne terre p[ro]p[ri]i. vsq[ue]
ad ter. egypti. in sa
lomone em[er]it co
pletu[m] quod fuerat
Abrae p[ro]missu[m] **B**e
nef. xv. Semi tuo
dabo terrā hanc a
flumine egypti vsq[ue]
ad flumi[n]e[m] magnu[m]
euphraten.

Offerentiū mu
nera sibi. i. tributa.
P **E**rat aut[em] cibus
salomonis. b[ea]t[us] p[ro]
describit gl[ori]a salo
monis in magnitu
dine expensar[um]. et
p[er] q[ui]t[ur] ad victua
lia cu[m] d[icitur]. **P**er dies
singulos. xxx. chozi
simile. **A**torus e[st]
nus mensure cōti
nens. xxx. modios
apud hebreos tam
modi[us] est p[ro]uus: q[uod]
Ruth portauit sex
modios orde[is] v[er]bi b[ea]t[us]
Ruth. iij. Simila
est farina tritici de
licatissima et purga
tissima. de q[ui] fiebat
panes p[ro] rege et ali
is nobilibus p[ro]sonis

Q **E**t auu[er] et altiliu[m]. i. impinguata
rum: et d[icitur] ab alo alis. cetera patent ex p[re]dictis vsq[ue] ibi.
R **E**t habebat salo. xxi. vbi describit magnitudo exp[en]sar[um]
in alijs cu[m] d[icitur]. **S** **Q**uadragesima milia p[re]sepia equorum
curriliu[m]. i. p[er] curribus trahendis et b[ea]t[us] o[mn]i operibus facien
dis. n. paralipo. ix. d[icitur]. **D**abit quog[ue] Salomon. xl. milia

hec no[m]ia eorn[um]. **B**enbur in
monte ephraim. **B**edecar i
maces et i salebim et i beth
sames et in belon et in betha
nan. **B**enesed in arabothe.
Ipius em[er]it erat socho et o[mn]is
terra epher. **B**enab i adab
et o[mn]is nephador thapheth
filiaz salomonis abilu[m] re
gnabat thanach: et maged
et et vniuersam bethsan q[ui] e[st]
iuxta sarthana subter iezra
hella bethan vsq[ue] abelmeu
la e regione iecmaā. **B**enga
ber i ramoth galaad habebat
anothiair filij manasse
in galaad. **I**pse p[re]erat i o[mn]i
regione argob que est in ba
san sexaginta ciuitatib[us] ma
gnis atq[ue] muratis q[ui] habebat
seras ereas. **A**binadab fi
lius addo p[er]erat i manaim.
Achimaas in neptalij. **S** et
ipse habebat basemath fi
lia salomonis in coniugio.
Baana fili[us] husi in aser et i
baloth. **I**osaphat fili[us] pha
rue i isachar. **S**emei fili[us] he
la i beniamin. **B**aber fili[us]
suri in terra galaad: et i tra
seon regis amorrei et og re
gis basan sup[er] o[mn]ia que erant
in illa terra. **J**uda et israel
innumerales sicut harena
maris i multitudine come
dentes et bibentes atq[ue] letātes
Salom[on] aut[em] erat i ditione
sua h[ab]ens o[mn]ia regna secum a
flumie et re philistim vsq[ue] ad
terminu[m] egypti offerentijs
sibi munera et fumentium ei
cunctis dieb[us] vite ei[us]. **E**rat
aut[em] cibus salom[on]is p[er] dies sin

eq[ui] i stabul[is]. et fm hoc p[re]sepia b[ea]t[us] accipiunt loca distincta
q[ui]libet eq[ui] in vna t[ame]n domo sicut solet fieri in stabulis vbi
in equos ponunt aliq[ui] distincta: v[er]bi p[ro]p[ter] ligna v[er]bi b[ea]t[us] o[mn]i
ne p[er]cutiat se mutuo vel mordeant. et ne vni[us] comedat
auenā alteri. **S**ciend[um] t[ame]n q[uod] ij. palip. vbi trāslatio n[on] a

gulos triginta chozi simile
et sexaginta chozi farine: decē
boues pigues: et viginti bo
ues pascuales et centu[m] arie
tes: excepta venatiōe ceruo
ru[m]: capraru[m] atq[ue] bubaloru[m]:
et auu[er] altiliu[m]. **I**pse em[er]it ob
tinebat o[mn]em regionē q[ui] erat
trās flumē quasi a rapsa vs
q[ue] ad gaza: et cunctos r[eg]es
illar[um] regionu[m] et habebat
pacem ex o[mn]i p[ar]te in circuitu.
Dabitabatq[ue] iuda et israel
absq[ue] timore v[er]bi vni[us]quisq[ue]
q[ui] sibi vite sua: et sub sicu sua:
a dan vsq[ue] berfabee cunctis
diebus salomonis. **E**t ha
bebat salomon quadragin
ta milia p[re]sepia equorum
curriliu[m]: et duodecim mi
lia equestriu[m]: nutriebantq[ue]
eos sup[er]adicti reg[is] p[re]fecti
sed et necessaria mense regis
salomonis cum ingenti cu
ra p[re]bebant in tempe suo.
Ordeu[m] quoq[ue] et paleas eq[ui]
ru[m] et iumentoru[m] referebat i lo
cu[m] vbi erat rex iuxta consti
tutu[m] sibi. **D**edit quoq[ue] d[omi]n[us]
sapiētiā salomoni: et pru
dētiā multā nimis et lati
tudinē cordis quasi arenā
q[ui] est i litore maris: et p[re]ce
tebat sapia salomonis sapi
entiā o[mn]iū oriētalium et egyptio
ru[m]. et erat sapiēti[us] cu
ctis hominib[us]. **S**apiēti[us] et
ethan ezraite et heman et
calchal et worda filijs maol
et erat nominatus in vniuer
sis gentib[us] p[er] circuitu[m]. **L**o
cutus est q[ui]q[ue] salomon tria
milia parabolas: et fuerūt

Misericordias d[omi]ni et b[ea]t[us] **E**t bema. iste filius fuit leui
ta et cantor: v[er]bi habebat. j. paralip. xxi. et similiter aliq[ui] duo
sequentes q[uod] fuerunt fratres eius et fuerunt valde sa
pientes: quod p[er] de ethan. in ti. ps. psalle. q[ui] talis e[st]. **I**n
tellectus siue sapientia ethan ezraithe. et idē p[ro]babile
est de alijs. **C** **L**ocutus est q[ui]q[ue] salomon tria milia

b[ea]t[us]. xl. milia eq[ui]
i stabulis: in b[ea]t[us]
b[ea]t[us] q[ui]tuor milia p[re]
sepia eq[ui]: et fm
hoc esset dicend[um]:
q[uod] p[re]sepia b[ea]t[us] acci
piunt p[er] domibus
vbi plures eq[ui] cu
stodiunt: ita q[uod] de
xl. milib[us] p[re]sepis
b[ea]t[us] possit q[ui]tuor mi
lia erat p[er] eq[ui]s re
gis et famuloru[m]
suoru[m] i diuersis p[ar]
tib[us] regni sui. xx.
xvi. milia p[er] eq[ui]s
alioz suoz s[er]ui
toz: q[ui] dicitur b[ea]t[us]
esse salom[on]is co
mo q[ui] bona sub
ditor dicit[ur] esse
b[ea]t[us] p[ro]p[ri]i: q[ui]a
p[er] ea accipe iue
cessitate. **E**t
xii. milia eq[ui]t[ur].
i. dispositoru[m] ad
equitandu[m]
Dedit q[ui]q[ue] d[omi]n[us]
et b[ea]t[us] fuerit scri
ptura ad d[omi]n[us]
d[omi]n[us] sapiam salo
monis d[omi]n[us]. **D**edit
quoq[ue] d[omi]n[us] sa
piam salom[on]i
i. cognitionē spe
culabiliu[m].
Et prudētiā
in agilib[us]. **E**t
et latitudinem
cordis. ad mag
nifice expedēdu[m]
Et p[er]ce. Sal.
sa. o[mn]i orien. q[ui] stu
debant i cursu a
stroz. **E**t egypti
o[mn]i: q[ui] studebat i
philosophia v[er]bi
dic[unt] p[ro]p[ri]i. j. meta.
Et erat sapi
cunc. h[ab]it[us] illi tem
poris i aliq[ui] ate
eu et p[er] fuerit sa
pientiores v[er]bi d[icitur]
ctū e[st] p[re]cedēti.
Sapiēti[us] et
ethan ezraithe.
i. d[omi]n[us] villa egray.
iste fuit leuita et
et cantor ab eo in
titulat[us] p[er] lxx.
viii. q[ui] sic incipit.

pabolas n̄ p̄tineēt oēs i libro quēbēmus pabolaz salo-
monis in q̄ s̄c̄ t̄m̄ nōgēti. xv. n̄sus i bebreo. nec t̄m̄ q̄libz
n̄sus sp̄ facit vna pabolā. Di em̄ ille liber factus a salo-
mone. nō q̄ scripserit s̄ q̄ verba notabilia frequēnt̄ di-
uersis locis t̄ t̄pibz dicebat t̄ aliq̄ sibi assistētes t̄ audie-
tes redigebāt in
scripto. t̄ postea
ex diuersis sc̄ptis
fuerit collecta: n̄
t̄m̄ p̄p̄ter: q̄ i ta-
libz collectioibz
multa frequēter
omittūt. **E**t
fue. car. ei⁹ q̄nqz
milia. in bebreo
b̄f. q̄nqz t̄ mille
fm̄ c̄m̄ modū lo-
quēdi bebraicū
q̄i duo nūeri s̄l̄
ingit̄ minor cōi-
ter p̄p̄p̄t̄. nec
ista carmina oia
cōtinēt i libro q̄
ē c̄n̄t̄ c̄n̄t̄ c̄n̄t̄
rū. **E**t dispu-
li. i. a cedro q̄ ē
liba. que ē arbor
maxima.

Et ad byso.
q̄ ē herba pua. b̄
ē d̄m̄ q̄ p̄fecte
d̄m̄ arboribz di-
sp̄ruit t̄ c̄m̄
nā dōd naturis
t̄ p̄p̄t̄tibz eaz
maxime d̄m̄ q̄
erant necessarie
v̄t̄iles vite hu-
mane i medicis
t̄ p̄similibus.

Et differuit
reclumētis rē.
maxime in q̄tuz
venit in v̄tuz t̄
v̄t̄ilitatez hoim̄.
Iste t̄m̄ c̄m̄
nōd̄s ibi nō sunt
scripte: vel si fue-
rūt sc̄pt̄e: fuerūt
combuste p̄ Na-
buzardan: nec
fuerūt repara-
te per c̄d̄ram si-
cut t̄ d̄ pluibz
alijs d̄f̄ a docto-
ribz. **E**t a. v.

Mit q̄z. b̄
p̄n̄r descri-
bit̄ gloria
sc̄u magnificen-
tia salomois in
edificiis. t̄ p̄ de-
scribitur materie preparatio. sc̄do domorum edifica-
tio. ca. vi. tercio templi dedicatio. c. viii. q̄rto edificatiū re-
numeratio. ca. ix. Circa p̄mū auxilium byrā p̄mo requir̄
sc̄do p̄cedit̄ ibi. **E**t ḡ audisset. sc̄o pactum p̄figit̄ ibi.
Prebebisqz n̄c̄ia: q̄rto numer⁹ oparioz describit̄ ibi.
Egitqz rex. Circa p̄mū p̄mittit̄ reuerētia sc̄tā salomo-
ni ab byrā rege tyri p̄ nūcios ad eo missos cū d̄f̄. **A**-
dit q̄z b̄. rē. p̄ter qd̄ salomō p̄fidēt̄ requirit̄ ei⁹ auxi-
liū. d̄. a. **E**t a. sc̄is v̄o. p̄a. mei. s̄. de edificatiōe tom⁹ dei
put̄ p̄f̄. s̄. i. l̄. c. vii. **E**t q̄ nō poterat ed̄. si. tū q̄a

carminia ei⁹ q̄nqz milia. **E**t
disputauit sup lignis a ce-
dro q̄ ē i libano v̄sqz ad hy-
sopū q̄ egredit̄ t̄ pariete⁹ t̄
differuit t̄ iumentis t̄ volu-
cribo t̄ reptilibz et piscibus.
Et veniebāt t̄ cūctis pplis
ad audiēdū sapientiā salo-
monis: t̄ ab vniuersis regi-
bz terre q̄ audiebāt sapiam
eius. **Capitulū. v.**

Misit q̄z byraz rex tyri
seruos suos ad Salo-
monē. **A**udiuit. n̄. q̄ ipz vn-
risset regē sup isrl̄ p̄ p̄re ei⁹:
q̄a amicus fuerat byraz dō
oi t̄p̄e. **A**dit at̄ salomō ad
byrā dicēs. **A**u sc̄is volun-
tatē dō p̄ris mei: t̄ q̄ n̄ po-
terat edificare domū nomī
dñi t̄xi sui p̄pter bellū iminē-
tia p̄ circuituz: donec daret
dñs eo sub vestigio pedum
ei⁹. **N**ūc at̄ requēz dedit t̄
me⁹ mibi p̄ circuitū t̄ n̄ ē sa-
than neqz occursus malus:
q̄obrez cogito edificare t̄
plū nōi dñi t̄xi mei sicut lo-
cut⁹ ē dō p̄ri meo dicēs. **F**i-
li⁹ tu⁹ quē dabo p̄ te sup so-
liū tuū ipe edificabit domū
nōi meo. **P**recipe it̄qz vt p̄ci-
dāt mibi pui tui cedros de
libano: et serui mei sint cuz
fuis tuis: mercedē autē ser-
uoz tuoz dabo tibi quan-
cūqz petier̄. **S**c̄is ei quō n̄
ē i p̄plo meo vir: q̄ nouerit
ligna cedere sicut sidonij.
Et ḡ audisset byrā verba

fuit p̄hibet⁹ a deo p̄ nat̄bā. vt b̄f̄ ibide: tū q̄ requēbat ma-
xima pax i regno isrl̄ t̄p̄e b̄ edificatiōis: tū p̄pter magnitu-
dinē exp̄saz: tū p̄ multitudinē oparioz: vt patebit ex se-
q̄ntibz: q̄lis nō fuit t̄p̄e dō: t̄ hoc notat̄ cū d̄f̄. **P**rop̄t̄ bel-
la iminētia. c̄c̄ta patet. **E**t ḡ audis. b̄ p̄n̄r petitio salo-
monis p̄cedit̄ t̄ p̄z
l̄f̄avsqz ibi. **E**t
lig. cedri. t̄ abie. i. d̄
genē abiet̄ q̄ est ar-
bor alta t̄ recta t̄ le-
uis t̄ odorifera no-
cēs aialibz veneno-
sis vt dicit ysi. t̄ scri-
bit̄ abiegnis aliq̄n̄
p̄ ḡ. aliq̄n̄ sine ḡ. coi-
us t̄m̄ cū ḡ: i bebb̄f̄
et i lignis byrāis:
vbi trāslatō n̄ra b̄z
abiegnis. **E**t
ui me. d̄p̄o. ea d̄ lib.
i. d̄ silua sic notata.

salomonis letat⁹ est vald⁹ t̄
ait. **B**ndictus dñs deus ho-
die q̄ dedit dō filiū sapiētis
simū sup pplm̄ hunc pluri-
mū. **E**t misit byrā ad salo-
monē dicēs. **A**udiui q̄cūqz
mandasti mibi. **E**go facia
omnē voluntatē tuam i li-
gnis cedrinis et abiegnis.
Serui mei reponent ea t̄
libano ad mare: t̄ ego com-
ponam ea i ratibz i mari
v̄sqz ad locuz quē significa-
beris mibi: et applicabo ea
ibi et tu tolles ea. **P**rebe-
bisqz necessaria mibi: vt te-
tur cibz tomui mee. **I**taqz
byraz dabat salomōi ligna
cedrina et ligna abieгна iu-
xta oēm voluntatem ei⁹. **S**a-
lomon aut̄ p̄bebat byrā vi-
ginti milia choros tritici i
cibū tomui eius: et viginti
choros purissimi olei: **N**ec
tribuebat salomon byrā p̄
singulos annos. **B**editqz to-
min⁹ sapias salomoni sicut
locut⁹ ē ei. et erat pax inter
byrā t̄ salomonē: t̄ p̄cussē-
rūt ambo fedus. **E**legitqz
rex salomō oparios d̄ omni
isrl̄: t̄ erat indictio. xxx. mi-
lia viroz. **M**ittebatqz eos
in libanū t̄cē milia p̄ men-
ses singulos vicissim: ita vt
duobz mensibz eēnt in domi-
bus suis. **E**t adoniraz erat
sup huiusmodi indictiōz
iuerūt itaqz salomoni se-
ptuaginta milia eorum qui

Et ego p̄p̄. ca. p̄
subditos meos: q̄a
rex n̄ ponebat ma-
nū ad talia. **E**t
rati. i. mari. i. i nauibz
b̄. d̄. t̄m̄ b̄. **E**t a. fa. q̄
rates b̄ dicūt plurā
ligna s̄l̄ iuncta q̄ p̄
boies desup stātes
p̄ aquā reducūt de
loco ad locū: s̄ l̄z b̄
vt frequē fiat in flu-
minibz vbi p̄cursū
aq̄ portat̄ t̄ p̄ boies
desup stātes solum
mō dirigūt. s̄ i ma-
ri qd̄ ē piculosus. et
vbi boies vadūt s̄z
v̄t̄oz ipetū. nō v̄t̄
hoc b̄n̄ possibile. b̄
Prebebisqz. b̄ p̄ n̄r
pactū t̄ fed⁹ in ē du-
os reges disponit̄
v̄sqz d̄ reco p̄fatōe
vicz i victualibz p̄
lignis et labore. t̄ b̄
ē qd̄ dixit byrā. p̄re-
bebisqz necessaria
mibi. qd̄ salomon li-
bens p̄cessit. v̄n̄ ibi-
dit̄: salomō at̄ p̄be-
bat byraz. xx. milia
choros tritici t̄cē. et
subdit̄ d̄ fedē inter
eos cū d̄f̄. **E**t
p̄cu. am. se. s̄. amicitie
t̄ societatz.

Elegitqz rex. b̄
p̄n̄r nūer⁹ oparioz describit̄ cū d̄f̄. **E**t erat i dictio. i. s̄u
ma. xxx. milia viroz q̄ sic disp̄uebāt q̄. x. milia p̄ vna mē-
se opabāt i libano: t̄ postea alia. x. milia mēse sc̄do. t̄ alia
x. milia i sc̄io. t̄ sic duobz mētibz manebāt i domibz suis vt
b̄rēt aliquā q̄etē t̄ eēnt cū vxoribz t̄ familijs. p̄p̄is opi-
b̄ itēdētes: p̄t̄ at̄ istos q̄ sc̄idebāt l̄q̄ erat aliq̄ ad portādū
onera t̄ cedēdū lapides i montibz: t̄ b̄ ē qd̄ d̄f̄. **E**t
itaqz salo. lxx. milia t̄cē. n̄. pali. nūerāt̄ isti s̄l̄. t̄ ibide d̄f̄. **E**t
iuen̄ s̄f̄. d̄. milia. t̄ int̄tū ascēdūt isti duo nūeri siml̄ iucti.
Et absc̄z p̄p̄ol. q̄ p̄rat̄ sin. opibus. ne ferent negligētiā.

loci b̄l̄l̄d̄ p̄
solari in stabulis
ligna v̄t̄ b̄m̄i
comēd̄
v̄t̄ t̄rāslatō n̄ra
b̄z. d̄. milia c̄n̄t̄
i tabulis: in b̄z
b̄z. d̄. milia p̄
l̄f̄avsqz ibi. **E**t
lig. cedri. t̄ abie. i. d̄
genē abiet̄ q̄ est ar-
bor alta t̄ recta t̄ le-
uis t̄ odorifera no-
cēs aialibz veneno-
sis vt dicit ysi. t̄ scri-
bit̄ abiegnis aliq̄n̄
p̄ ḡ. aliq̄n̄ sine ḡ. coi-
us t̄m̄ cū ḡ: i bebb̄f̄
et i lignis byrāis:
vbi trāslatō n̄ra b̄z
abiegnis. **E**t
ui me. d̄p̄o. ea d̄ lib.
i. d̄ silua sic notata.

to the right of the page

Mansio superior fragmenta cuius
Decorulatozū sup̄iorū cubitozū

Mansio secundū fragmenta cuius
Decorulatozū mediū sex cubitozū

Mansio inferior fragmenta cuius
Decorulatozū inf̄iorū quinqz cubitozū

Classo m^am^a d'xxx, rubrica
in altitudine.

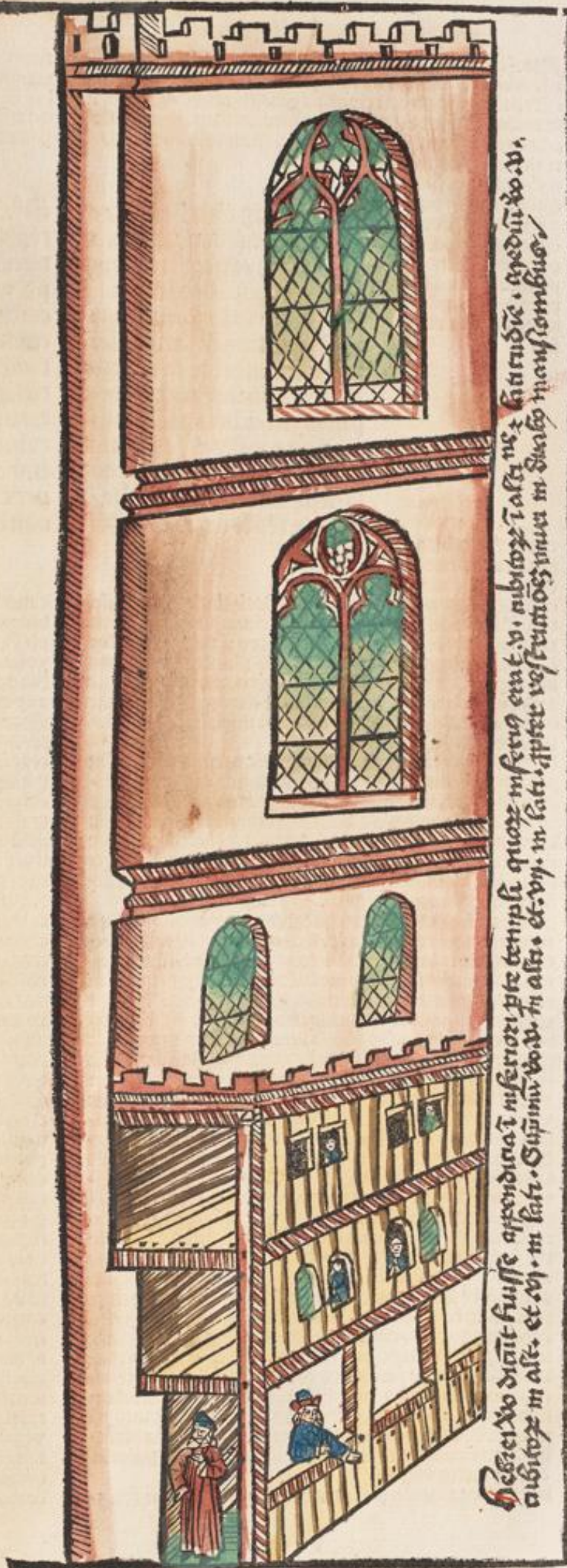
Conculatorum in se
tus quos auditoru.

Manſio ſecundu trinitate cuſ
ſatoru in altitudine

De ambulatoriū
mediū sex pignora

Manlio sumus fratrum nū
bitoru in salutem

Seambila totum
fingit ubi totum

Debetis xpo dicit fuisse appendina i inferiori pte templi quoz inferiq erat. v. pibitoz i alti usq latitudie. apediu xpo. v. cubitoz in alt. et. vi. in lat. Supinu xpo. v. in alti. et. vii. in lat. ppter vestitioez muia in diuersis mansombus.

his pmissis accedamus ad istam exponendam.

¶ Domus autem. hic describitur forma et modus edificii: et primo quod ad templum et porticum: secundo quod ad deambulatoria et dispositionem interiorum parietum: Et edificavit. tercio quod tum ad distinctionem domus exterioris et interioris: ibi. Edificavitque. quarto quod ad introitum et atrium: ibi. Fecitque in introitu. Circa primum describitur mensura templi et porticus: et per litteram ex predictis vsqz ibi.

lomonis super israel: edificare cepit domum domino. Domus autem quam edificabat rex salomon domino. habebat sexaginta cubitos in longitudine et viginti cubitos in latitudine: et triginta cubitos in altitudine. Et porticus erat ante templum viginti cubitorum longitudinis iuxta mensuram latitudinis templi: et habebat decem cubitos latitudinis ante faciem templi: fecitque in templo fenestras obli-

¶ Et xxx cubitos in altitudine. hoc videtur contradicere

ei quod dictum est quod templum in altitudine habebat. xxx. cubitos. Dicitur quod hic accipitur altitudo templi quod ad mansionem inferiorem quam habebat. xxx. cubitos a pavimento vsqz ad primum solarium: ut predictum est: et super illam mansionem erat alia media. xxx. cubitorum. et super illam terciam. lx. cubitorum: et sic tota altitudo templi habebat. xxx. cubitos: putatur habetur in Paralip. iii. Consequenter ostendit dispositionem fenestrarum ibi.

¶ Fecitque in tem. fene. obliquas. hic accipiuntur fenestre pro aperturis muri ad recipiendum lumen que erant strictiores in exteriori superficie muri et latiores in interiori: ut lumen transiens magis diffunderetur intra domum et sic linea transiens ab exteriori superficie ad interiorum non veniebat directe ad angulum rectum. sed oblique ad angulum obtrusum: sicut apparet in fenestris ecclesiarum et edificiorum quorum muri sunt spissi.

¶ Et edificavit. hic consequenter agitur de dispositione deambulatoriorum que erant circa templum: et de solaribus que erant in templo et de dispositione parietum interiorum: et primo de deambulatoriis cum dicitur. Et edificavit super porticum templi tabulam. per gyrum etc. Ad cuius intellectum sciendum quod per expositores nostros ex transverso templi transibant trabes in tribus locis. scilicet in tribus summitatibus mansionum: ita quod trabes inferiores portabant primum solarium et medie secundum et tercię tectum domus quod desuper erat planum: ut dictum est. Et trabes iste erant ita longe quod transibant ultra murum exterius in utroque latere templi. et super illam partem trabium que prominebat exterius erant tabule fortes protense super longitudinem templi: et super illas tabulas poterant homines deambulare: et ideo dicebatur deambulatoria: et in parte exteriori erat quedam clausura procedens in altum ne ambulantes caderent et deambulatoria ista erant inaequalis latitudinis: quod dupliciter poterat fieri. Uno modo quod trabes superiores essent longiores medijs uno cubito. et similiter medie inferioribus sicut dicunt aliqui. Alii dicunt et melius ut videtur quod quibus trabes ea portantes essent equalis longitudinis. tunc murus templi a parte exteriori erat restrictus uno cubito plus in secundo deambulatorio quam in primo: et similiter in tercio quam in secundo et sic deambulatorium primum habebat quinque cubitos latitudinis: medium vero sex: et superius septem super modum figuratum in columna interiori in margine exteriori: putatur potest in plano figurari. Sciendum etiam quod ista deambulatoria vocantur in littera tabulata et latera: et parieti tertia ex dictis vsqz ibi.

¶ Trabes autem posuit in domo per circuitum foris-

secus: quia trabes ut dictum est transibant ultra murum exterius.

¶ Et non hererent muris templi. istud non refertur ad trabes super istam expositionem: quia cum transirent per medium muri necessario ei iuberentur. sed refertur

quod. Et edificavit super porticum templi tabulata per gyrum in parietibus domum per circuitum templi et oraculi: et fecit latera in circuitu. Tabulata quod subter erat quinque cubitos habebat latitudinis: et medium tabulatum sex cubitorum latitudinis: et terciū tabulatum septem habebat cubitos latitudinis. Trabes autem posuit in domo per circuitum forissecus ut non hererent muris templi

ad tabulas super trabes positas quod sic erat posite quod non iungebant muro templi immediate: tamen illud spatium quod erat immediate inter murum et tabulas erat ita parvum quod boies ambulantes non possent ibi cadere nec pes bovis intrare. Sed ad quod dimitteret tale spatium inter tabulas et murum non videtur propter quod alii dicunt et melius: ut videtur quod hoc refertur ad

cancellos deambulatoriorum impediendum causam ambulantiū a parte exteriori: et sic distabant a muro templi super longitudinem trabis extra murum procedentem ut sic deambulatoria haberent latitudinem convenientem super hoc hebreos qui non ponunt ista deambulatoria sicut appendicia seu domusculas laterales: ut predictum est. Sic est intelligendum quod iuxta muros templi in parte exteriori erat unus ordo appendiciorum quorum altitudo erat quinque cubitorum et murus templi elevarer a terra per quinque cubitos: erat restrictus a parte exteriori per unum cubitum et in spacio illius cubiti prominentis erant capita trabium ubi terminabatur primum ordo appendiciorum quod ad altitudinem suam: et alia capita trabium sustentabant ab exteriori parte parietis appendiciorum. Et iterum elevato muro templi quinque cubitis: murus iterum templi erat restrictus uno cubito ubi ponebantur capita trabium appendiciorum: sicut figuratum est in ista columna exteriori: et super hanc intentionem hebreorum sic exponatur ista. Et edificavit super parietem templi tabulata. id est appendicia que sic nominantur eo quod erant de tabulis et parietes minus spatium occuparent et dicerentur super parietem templi: quia trabes regentes primum tabulatum et medium et terciū. erant super unum cubitum muri templi ubi murus in ascendendo erat sic restrictus siue restrictus: ut predictum est. Per circuitum templi et oraculi. id est exterioris domus et interioris. ita quod ista appendicia erant circa templum in tribus partibus. scilicet in duobus lateribus templi: et in parte occidentali ubi erat oraculum. in parte vero orientali non erant appendicia: quia ibi erat porticus: ut dictum est. Et fecit latera. est replicatio eiusdem quod illa appendicia dicerentur latera quia erant in lateribus templi. Tabulatum quod subter erat quinque cubitos habebat. id est appendicium quod erat immediate super terram erat minus medio latitudinis uno cubito: et medium superius uno: quod restrictio siue restrictio muri ampliabat medium et superius predictum est. et super hoc trabes erant inaequales: quia trabes inferiores appendicium erant breviores trabibus medijs uno cubito: et trabes medijs breviores trabibus superioribus uno cubito. Trabes autem posuit in domo per circuitum forissecus

cus ut nō inbererent muris templi. **¶** Iste autē trabes de quib⁹ dictū ē imēdiate q̄ erāt posite sup murū tēpli in pte exteriori: 7 sic q̄ nō intrabant murū: 7 hoc ē qd notat hic nō inberere muro: s̄ stabāt sup cubitos ubi murus erat retractus: ut dictum est.

¶ Dom⁹ autē.

¶ Iste ponit modus edificatōis q̄tū ad volatōz lapidū: q̄ facta fuit in lapidinis 7 nō in loco edificatōis: 7 iō equit.

¶ Et malleus 7 secur⁹ i. martellus scindēs cuz quo sculpunt lapides.

¶ Mō sūt audita i domo dñi cum edificaret quod est intelligendū de instru-

mentis ad volatōem lapidū p-
tinentibus: non autem de instru-

mentis p-
tinentibus ad cōiun-

ctōem 7 cemen-

tatōem lapidū. Aliq̄ autē dicunt q̄ lapides illi incidēbant sanguine cuiusdā vernis habēte ad hoc virtutē sicut lapis adamantis scindit sanguine birci: 7 sic nō erat ibi sonitus saltē notabilis.

¶ Iste lateris mediū i. ostiū quod erat i medio lateri tēpli.

¶ In pa. erat dextre. i. i pariete dextro tēpli: 7 hic erat paries meridionalis q̄ erat dexte egredientibus de templo. Iosephus tñ dicit q̄ erat in angulo muri in pte orientali.

¶ Et p coelā i. ascensum tortuosum q̄ gallice vocatur viz. q̄ ascendebant in mediū cenā. 7 a medio in terciū i. in mediā mansionē templi 7 supiorem.

¶ Exit quoq; dō. laquea. cedrinis. gallicelābrois. **¶** Et edific. tabu. sup oēs dō. q̄nq; cubi. altū. istud erat tabulatū terciū de quo supra dictū est: 7 isti quinq; cubi erant mensura clausure que erāt in circuitu ne homines caderent facie ad modū pugnaculoz q̄ ascēdebant in altum p quinq; cubitos exceptis locis ubi erant cancelli seu pugnacula ubi homines poterāt se appodiare 7 respicere inferius.

¶ Et factus est sermo domini. post talem consummationem domus. **¶** Et edificavit parietes domus intrinsecus. **¶** Iste describitur dispositio parietum templi in pte interiori q̄ erant opti tabulis cedrinis vsq; ad primū solariū: ut dictum est supra.

¶ Et texit pavimentū domus. quod erat de pulcro in armore: ut predictum est. **¶** Tabulis abiegnis.

hebrei dicunt butinis: ut p̄dictū est. **¶** Edificavitq; **¶** Hec est tertia ps principalis huius capituli. ubi p̄io de scribitur distinctio domus interioris ab exteriori per parietem mediū cum dicitur: **¶** Edificavitq; .xx. cubitoz. ad posteriorem partem templi. i. ad occidentales p̄tem: ibi. n. erat domus interior et fm hebreos habebat tm. xx. cubitos a pavimēto vsq; ad primū solariū: ita quod erat brevior in altitudine .x. cubitis. fm s̄o doctores catholicos altitudo vtriusq; dom⁹ erat equalis vsq; ad solariū. sed .xx. cubiti qui hic describuntur erant mensura parietis diuidētis domū interiōrē ab exteriori qui ascēdebat in altum p .xx. cubitos tm. 7 .x. cubiti remanebāt ap̄ti inter parietē istū 7 solariū ut sumus ascendens de altari incensi qd erat i domo exteriori iuxta hunc parietem transiret intra domū interiōrē p ap̄turam illam.

laquearia 7 opuit lignis cedrinis intrinsecus: Et texit pavimētū dom⁹ tabul⁹ abiēgnis. **¶** Edificavitq; vigin-
ti cubitoz ad posteriōrē partē templi tabulata cedrina a pavimēto vsq; ad superiora: 7 fecit interiōrem domū oraculi in sanctū sanctorū.

¶ Porro q̄dragita cubitoz erat ipm tēplū pro foribus oraculi 7 cedro ois dom⁹ intrinsecus vestiebat: habēs tornaturas 7 iūcturas suas fabrefactas: et celaturas eminentes. Omnia cedrinis tabulis vestiebant: nec oino lapis apparere poterat in pariete. **¶** Oraculum autem in medio domus in interiori parte fecerat ut poneret ibi archā federis dñi.

¶ Porro oraculū habebat viginti cubitos longitudinis et .xx. cubitos latitudinis 7 viginti cubitos altitudinis. 7 opuit illū atz vestivit aure purissimo. **¶** Sed 7 altare vestivit cedro. Domū q̄ an oraculū opuit auro purissimo 7 affixit laminas clavis aureis. Nihilq; erat in tem-

quenter iam dictum est.

¶ Habens tornaturas suas 7 iūcturas suas fabrefactas. i. subtiliter 7 artificiose factas. **¶** Et celaturas eminentes. qz imagines cherubin 7 palmarū 7 variarū picturarū crāt sculpte in tabulis illis: ut b̄ infra. **¶** Et lamie auree desup posite crāt sic facte: ut aptarēt illi sculpturis **¶** Oraculū autē in medio dom⁹ in interiori pte fecerat. **¶** Et aut interior ps: qz erat remotior ab ingressu tēpli.

¶ Porro oraculū habebat .xx. cubi. longitudinis. 7 .xx. cubi. latitudinis. ut p̄z in descriptōe supius posita. **¶** Et .xx. cubitos altitudinis. in hoc differunt hebrei a nostris doctozibus. qz hebrei dicunt q̄ tota altitudo oraculi vsq; ad solariū erat .xx. cubitoz tm. **¶** Nostrī s̄o dicunt q̄ isti .xx. cubiti erāt altitudo parietis diuidētis oraculum a domo exteriori: 7 decem cubiti desup remanebant ap̄ti ut supra dictū est.

¶ Sed et altare vesti. cedro. i. tabulis cedrinis: 7 loquitur hic de altari incensi quod erat intra tabernaculum: 7 erat interius de lapide et tectum desuper de cedro: et super cedrum laminis aureis opertum: scdm q̄ postea dicitur.

Item et totū alta. ora. ter. auro: et dicitur altare oraculi: nō qd
est infra oraculū: qd dicitur scilicet: s. extra in domo ante-
riora sicut declaratu fuit plen. **E**xo. xxx. Et p. tato dicitur al-
tare oraculi: qd sum. inde ascēdes intrabat oraculū p. ap-
turā qd erat sup. pietē diuidētē oraculū et domū exteriorē

ut p. dicitur. **E**t fecit. h. p. n. agit de
duobus cherubin
exutibus intra ora-
culū et altitudo cu-
iustibz erat decē cu-
bitoz et singule ale
q. n. cubitoz: et sic
erāt ipositi oracio
q. ala vnius p. tēsa
tāgebāt pietē meri-
dionalē oraculi: et
alia ala attingebāt
ad mediū oraculi
et ala alteri. s. p.
tēsa tāgebāt parie-
tē aq. lonarē et alia
ala p. tēsa in mediū
oraculi tāgebāt ex-
trematē ale alte-
ri. et sic p. tēsa ala
rū erat p. m. totā la-
titudinem oraculi.
Inter autem istos
duos cherubin sub
alis eorum erat ar-
cha testamenti: et
duo cherubi quos
fecerat Moyses et
bene poterat ibi ca-
pi cu. z. vectibz suis
quia archa testamē-
ti habebat in longi-
tudine duos cubi-
tos: et in altitudine
cubitum et dimidi-
um. spaciū autē
inter duos cheru-
bin erat fere decem
cubitoz: ut p. z. ex
p. dicitur et ale eoz
distabant a fra q. si
p. octo cubitos: ut
patet similiter ex di-
ctis: et ex his patet
litera vsq. ibi.

Et dicitur quoq. cherubin auro. i. lamis aureis: duo dō
cherubin quos fecit moyses erant toti de auro: qd erant
valde parui respectu istoz: forma autem archē testamē-
ti et duoz cherubin qd fecit moyses descripta fuit: **E**xo.
xxv. et ex hoc intelligi pōt forma duoz cherubin quos fe-
cit salomon qd eiusdē forme fuerunt sed maiores.

Et omnes parites templi. hic reuertit ad descriptio-
nē parietum templi et pavimenti et patet litera ex dictis
supra. **E**t ingressu. hic p. n. agit de ingressu sanctuarii
etoz: cum dicit. **E**t fecit duo ostiola. et dicitur ostio-
la: qd erant paria respectu ostioz que erāt in introitu tē-
pli. erant autē sic situata p. m. aliquos q. vnum erat prope
latus meridionalē tēpli: aliud p. latus aq. lonare in pa-
riete diuidētē scilicet et scilicet scilicet. **S**ecundum alios dō duo osti-
ola erāt in eadē pte pietis: vnu in vna superficie parietis al-
teri in altera: ita q. qn erant clausa: videbāt p. ies quasi
ostium ex vtraq. pte. **E**t dicitur ostesq. anguloz q. n. qz
postes vbi situata ista ostia erant: sic erant volati q. sup-
ficie eoz: p. m. longitudinē suā hēbat q. n. angulos.

Et sculpsit in eis picturā cherubin et. eo mō sicut di-
ctū est supra d. interiori parte parietū tēpli. **E**t dicitur
glypha. i. celaturas p. minetes: et d. ab aua quod est sursum

et glyphē qd est sculpe. **E**t te. ea auro. eo mō sicut
dictū est. d. de sculpturis et n. tibus in parietibz templi.
Et dicitur. hic agit de ostijs in introitu tēpli cū dicitur.
Et dicitur. de lignis oli. q. d. r. i. q. tuoz anguloz. et in
hoc differēbant a postibz oraculi.

trinscus et extrinscus. **E**t
in ingressu oraculi fecit duo
ostiola de lignis oliuarum.
postesq. anguloz q. n. qz: et
duo ostia de lignis oliuarū
Et sculpsit in eis picturā
cherubi et palmarū spēs: et
anaglypha valde p. minetia
et tēp. ea auro et opuit tam
cherubin q. palmas et cete-
ra auro. **E**t dicitur in introi-
tu tēpli postes de lignis oli-
uarū q. d. r. g. l. a. t. o. s. et duo
ostia de lignis abiegnis. al-
trinscus et vtrūq. ostiū du-
plex erat: et se invicē tenens
aperiebāt. **E**t sculpsit che-
rubin et palmas et celaturas
valde eminentes operuitq.
oia laminis aureis ope qua
dro ad regulas. **E**t edifica-
uit atriū interius tribus ordi-
nibz lapidū politoz: et vno
ordine lignoz cedri. **A**nno
quarto fundata est domus
dñi in mense zio: et in anno
vndecimo mense bul. ipe est
mēsis octavus: p. fecta est do-
m. in o. ipe suo et in vniuer-
sis vtenilibz: edificavitq.
eam annis septem.

et palmas. in istis ostijs eo mō sicut in pictibz tēpli.
Et dicitur. atriū. h. vltio agit d. atrio qd erat circa tēpli
et erat platea mag. q. d. r. a. i. i. circuitu tēpli: erat tñ alia
pte lōgior sic et tēpli. et pte h. platee qd erat an. ingressū
tēpli erat altare holocaustoz et mare vbi lauabāt sacer-
dotes et lutes vbi hostie lauabāt et erat ista platea clau-
sa muro scd. ex tribz ordibz lapidū diuersoz color. et di-
cūt aliq. q. isti ordies erāt p. m. spissitudinē muri: ita q.
ordo lignoz cedri erat a pte interiori. Alii autē dicit et me-
li. vtrūq. q. isti q. tuoz ordies erāt p. m. altitudinē muri. sic
n. meli. appebat varietas et decor opis. **A**nno q. r.
to. h. agit de p. sumatōe opis cū dicit. anno q. r. to. s. f. g. n. sal.
ut dicit. s. s. **E**t i. anno. xj. s. f. g. n. ei. m. e. s. e. bul. aliq. cor-
rigūt elul dicitur: eo q. vnu mē. ap. d. be. re. sic noia. s. b.
h. correctio ē mag. corruptio: q. ille mē. q. ap. d. be. d. w.
eaf. elul ē s. e. r. mē. s. s. e. p. tē. b. e. r. i. s. t. e. ā. i. q. p. tē. c. t. a. ē. d. o. m.
ē mē. octau. v. t. p. z. i. l. f. a. et corrūdet p. m. septio. s. t. b. e. l.
n. q. octob. ap. d. nos d. r. et p. m. octauo nouē. b. r. i. s. ap. d.
nos: ap. d. be. re. o. s. aut vocat. cō. i. t. e. r. m. a. r. e. f. u. ā. in hoc ā. t.
loco vocat. bul. vel bol: vbi alii cō. i. t. e. r. habet. e. bul. quod
significat marcōtē: q. isto tē. p. e. t. e. r. r. e. n. a. s. c. e. n. t. i. a. m. a. r. c.
scūt et folia de arboribus cadūt et incipiunt putrefieri.

99 11

Domū autē. Sic pñr agitur de edificatio domus regaliū: et primo dñmōs edificij agitur: secundo ad describendū aliqua utensilia domus dñi notabilia scriptura reuertitur: ibi. Misit quoq; rex. Circa primū sciendū qd fm doctores nros salomon fecit tria edificia.

Unū p habitatiōe sua. aliud p habitatiōe vxoris sue. scilicet pharaonis. Et terciū qd vocatur domus saltus libani eo qd circa illud edificij erant virdaria arborib; conlita. de pmo dñmō edificij parū loquitur scriptura: et hoc forte quia erat de consimili opere sicut et domus saltus libani: que hic describitur satis diffuse: vt videbit; hoc tñ excepto qd in domo saltus libani erant due māsioes: vna inferior et altera superior: sicut ē in palatio reg; parisijs in habitatiōe inferiori cōseruabant vnguentā et pigmētā et aromata et buiusmodi: pp qd parietes erant de lapidibus vt talia possent ibi melius cōseruari. In superiori dñmō ponebantur arma. vnde vocabat armamentū: et erat tota de lignis in parietibus et colūnis et in vtraq; māsioe erant tres ordines colūnarū: et in quolibet ordine erāt. xv.

columnne. i. xlv. in vniuerso et erant isti ordines fm longitudinē domus: ita qd erāt ibi quatuor deambulatoria. duo inter columnas et vnu inter columnas et parietē in vno latere: et aliud inter colūnas et parietē in alio latere p modum ante principijhui; capituli figuratū qd tñ ad frontem domus. paucimētū autē eius figuratur in pagina sequenti: et desuper tectum planū: qd sic fiebat in terra illa et in circuitu murus cū pugnaculis p que transibant filicidia pñcientia extra aquam pluuiā. super deambulatoria dñmō erant trabes arcuales laqueati tabulis cedrinis: et fm hoc exponat lra cum dicit.

a. Domū autē suam edi. salo. xij. annis. et loquit de istis tribus edificijs que omnia erant salomonis: quis essent diuersis vsibus applicata: vt dictū est et pp hoc mai; tepus apposuit salomō in edificatiōe istarū domorū qd in edificatiōe domus dñi. qd ad edificatiōem domus dñi erant multe expense preparate p regem dauid. vt ptz. j. Paralip. Item qd ppls erat magis deuotus et intentus ad edificatiōem domus dñi. Consequenter in speciali describit mensurā domus saltus libani in longitudine: latitudine et altitudine: et patet lra ex dictis hoc excepto qd altitudo hic accipitur fm aliquos vsq; ad mansiōem secundā tñ fm alios dñmō vsq; ad tectum domus.

b. Et super columnas quadrā ligna. ad portandum tecta. Consequenter describit dispositiōem porticus existē

tis ante domū. p habitatiōem regis cum dicitur.

c. Et porticū columnarū fecit quinquaginta cubitoz longitudinis. i. fm mēsurā latitudinis domus: et ex hoc patet qd ista domus erat similis in latitudine domui saltus libani. an dñmō porticū istam magnā erant due alie

porticus minores: vna iuxta aliam in longitudine maioris porticū: et in vna tenebāt iudicia cōia: in alia dñmō erat thronus salomonis: in quo sedebat qd volebat eē in diuitijs et delicijs: et hoc est qd dicitur. Et alteram porticū. i. faciem maioris porticū. Pec est illa porticus in qua erant iudicia cōmunia.

e. Et colūnas. quibus claudēbāt porticus.

f. Et epistylia. i. capitella que erant sup colūnas ad decorē.

g. Et domunculā. i. thronū salomonis mirabili opere factū: vt habet infra x. ca. Consequenter descendit scriptura ad describendū domū regis: cum dicit.

b. Domū quoq; fecit. tali opere quali et hāc porticū: nō qd ad hoc qd claudēret colūnis.

a paucimēto vsq; ad summītatē: et domūcula in qua se debat ad iudiciū erat in media porticu sili ope. Domū qd fecit filie pharaonis quā vxorem duxerat salomō tali ope quali et hāc porticū. Dia lapidib; pñctis qd ad nōmā quādā atq; mēsurā tā intrinsec; qd extrinsec; ferrati erāt a fundamētō vsq; ad summītatē parietū: et intrinsecus vsq; ad atrium mai;. Fundamēta autē de lapidib; pñctis lapidib; magnis tēce siue octo cubitoz: et desup lapides pñcti equalis mēsure secti erant: similiterq; de cedro. Et atrium mai; rotundū triū ordīnū de lapidib; sectis: et vni; ordinis de volata cedro necnō et in atrio domus dñi interiori: et in porticu domus. Misit quoq; salomon et tulit byrā de tyro filiū mulieris vidue de tribu neptalim patre tyrio artifices erantū et plenum sapientia intelli-

q; parietes erant de pñcti materia cum muro qd erat sub columnis porticus: qd columne ille claudētes porticum nō descendebant vsq; ad terrā s; erant posite sup murū habentē aliquā magnitudinē l; nō magnā et hoc est qd dicitur.

a. Omnia lapidibus pñctis. et bebrei dicūt: Dñmō derolis vsq; ad atrium maius. istud atrium non erat atrium domus domini: sed domus regie: ppter ea subditur postea.

b. Et atrium maius rotundum. atrium enim domus domini quadratum erat: vt dictum est capitulo precedenti.

c. Misit quoq; hic reuertitur scriptura ad describendū aliqua utensilia domus dñi: et primo describuntur due notabiles colūne: scō mare enē: ibi. Fecit qd mare. terciū luteris: ibi. Et fecit bases. quarto plura vasa alia ad templum pertinentia: ibi. Fecit quoq; biram. Circa primū describitur artifex istorū cum dicitur.

c. Misit quoq; rex salomon et tulit biram. hoc est qd adduxit: et fuit iste alius a rege biram eiusdem tamen nominis. non est enī verisimile qd rex tyri esset artifex in talibus.

d. Et fingit duas colūnas. licet em multas alias fecerit iste tñ due specialiter describuntur: quia erāt valde notabiles in magnitudine et opis subtilitate. Et

bebat enim quelibet. xxxv. cubitos altitudinis ut habetur. **¶** Paralip. iij. et quelibet habebat quatuor partes vicis basem inferius et desuper stipitem: et in superiora parte stipitis caput et desuper capitellum. longitudo vero stipitis erat. xviij. cubitoz et longitudo capitis quatuor: et longitudo capitelli quinq: ut bñ bñ in lra. **¶** De mensura autem basis nō fit mentio: s̄ ex dictis sequit̄ q̄ ascendebat in altum p octo cubitos: q̄ sic habetur. xxxv. cubiti longitudo totius columnę et dictis patet littera vsq̄ ibi.

¶ Et linea. xij. cubi. ambi. vtrāq̄ colū. q̄ quelibet p se sumpta tātū bebat i circuitu: ut patet. **¶** Iere. xlii. vbi dicitur sic. xviij. cubiti altitudinis erant in colūna vna et funiculus xij. cubitoz circūbat eam. et iō male dicunt illi qui dicunt q̄ quelibet p se supra bebat tñ sex cubitos i circuitu.

¶ Duo quoq̄ capitella. **¶** Dic sequenter dimissa dispositōne basis et stipitis agitur de dispositōne capitelloz et capitum que erant subiliora. Ad cuius intellectū considerandū q̄ capita istarum columnaz in parte superiori dilatabantur ad modū floris lilij: et capitella ponebant super stipitem quasi in medio illius dilatatois existentē: et inferior pars capitelli aptabatur illi stipiti: et post aliquas elevationem erat quedam dilatatio in circuitu capitelli per modum cuiusdā circuli supereminētis: et super illum circulū erant centū malogranata quasi supposita per circuitum: et centum alia malogranata sub circulo illo quasi dependentia ex eo. super autem circulū istuz et malogranata erat quedā elevatio strictior ascendens quasi prope mediū altitudinis capitelli: et dividebatur in portiones septem per lineas intermediās seu circulos graciles: et quelibet portio erat perforata in circuitu subtili pvarias figuras: sicut solet fieri in ostiis laternarum crearum: et quia capitella et columnę erant interius concavę: ideo lumen transiens per illa foramina circumquaq̄ ostendebat pulcritudinem illius operis. Super autem istas septem portiones que in littera vocantur retiacula et catbene eo q̄ in rētibz et catbenis apparent talia foramina et intricaciones: prope mediū capitelli erat alia dilatatio circularis per modum circuli omnino similis predictę: et ibi erant centum malogranata supposita et totidem superposita: et desuper septem portiones distincte et perforate sicut et predictę: sed erant strictiores: quia capitellum in ascendendo restringebatur: et in summitate capitelli erat opus simile flori lilij. Ad capiendū autem imaginem istorum facilius posui quandam figuram in columna ista quā non possit in plano perfecte figurari: sed oportet residuum per imaginationem supplere.

¶ Predictis igitur adaptetur littera que valde est intricata et confuse posita. **¶** Duo quoq̄ capitella fecit. s. quelibet colūne vnum. **¶** Fusilia ex ere. q̄ totū opus columnarū et capitelloz erat factum p fissuram et nō per martelloz percussuram. **¶** Quinq̄ cubi. alti. computando capitellum et. **¶** Opere lilij. quod erat desuper.

loz ut regerent capitella q̄ erant sup summitatē malo granatoz. **¶** Eodē modo fecit et capitello secūdo. **¶** Capitella autē que erant sup capita colūnaz quasi ope lilij fabricata: erant in porticu quatuor cubitoz: et rursum alia capitella in summitate colūnaz desuper iuxta mensurā columnę contra retiacula. **¶** Malogranatoz autē ducēti ordines erant in circuitu capitelli secūdi: et statuit duas columnas in porticu templi. **¶** Quq̄ statuisse columnā dextram vocavit eā noīe iachin. **¶** Similiter erexit colūnā secūdā: et vocavit nomen eius booz. **¶** Et sup capita colūnarū opus in modū lilij posuit: perfectumq̄ est opus colūnarū.

¶ Et duos ordi. et. **¶** Et tege. capi. q̄ erant sup. sum. malo-gra. q̄ septem retiacula inferiora erant sup malogranata superiora. et septē alia retiacula superiora sup malogranata inferiora: ut dictū est. **¶** Capitella autē que erant sup. ca. colū. quasi ope lilij et. q̄ in summitate capitis columnę et similiter in summitate capitelli suppositi erat opus simile lilij: ut dictū est. **¶** Erant in porticu. q̄ iste colūne fuerunt situate in porticu templi: ut postea clari⁹ exprimitur. **¶** Quatuor cubitoz hoc refert ad capita colūnarū que erant quatuor cubitoz in altitudine: ut predictum est: ita q̄ caput columnę et capitellū simul ascendebant per ix. cubitos. **¶** Et rursum alia capitella et. loquitur. de predictis capitellis q̄ erant super capita colūnarū. **¶** Iuxta men. col. co. retia. malogranatoz et. q̄ sicut dictū est. pte ptem inferiorē capitelli erant. c. malogranata superposita et. c. dependentia eis correspondētia: et sic vñ malogranatū suppositū et vñ dependentis ei correspondens faciebant vñ ordinem: et iō erant ibi. c. ordines malogranatoz: q̄ ibi erant ducenta malogranata. c. supposita et. c. dependentia: et eodē mō in malogranatis superioribus tales et tot erant ordines: ut patz ex predictis: et sic erant ibi. cc. ordines malogranatoz in vñ uerso in vno capitello: iō subdit. **¶** In circuitu capitelli secūdi. vocat autē secūdū respectu capitis columnę cui erat suppositū: q̄ quidē caput et. hic quodā mō capitellū. s. respectu stipitis colūne. **¶** Et statuit duas columnas in porticu templi. iuxta muros q̄ claudēbat latitudinē portic⁹: ita q̄ spaciū q̄ erat an ostia templi erat mediū inter istas duas colūnas: iō sequit̄. **¶** Quq̄ statuisse columnā dextrā. i. in parte dextera porticus. **¶** Vocavit eam nomine iachin. quod interpretatur firmitas. **¶** Similiter erexit colūnam secūdā. s. in sinistra parte. **¶** Et vocavit nomen eius booz. q̄ interpretat̄ q̄ lilij

¶ Et quasi in modū rētis et. quia ppter foramina predicta dicebat op⁹ reticulatum et concatenatū mō predicto. **¶** Septena versus retiacula. versus hic accipitur p ordine: sicut Ero. xviij. in primo versu erat lapis sardinis et. Et dictis at p q̄ ibi erant duo ordines retiaculorum: vñus super malogranata superiora et alius sup malogranata inferiora: et in quolibet ordine erant septem portiones perforate que retiacula dicuntur et hoc est q̄ dicit̄. **¶** Septena versus retiacula. i. septem retiacula erant in quolibet duorum ordinum dictorum: et idem replicat dicit̄.

tatur fortitudo. et dicunt hebrei quod pistras duas columnas signabat firmitas et robur regni dauid. cetera patet ex dictis. Quia autem expositio videtur aliqua priusquam sunt solenneda. **Parali p. iij. d. Malogranata** quoque. xl. et retiacula duo. **Dicunt** dicitur quod erat. cc. ordines malogranatorum et retiacula septena in vno et septena in altero capitello. **Dicendum** quod translatio nostra in biblis nris corrumpta est vicio scriptorum. quod ad primum per similitudinem dictionum: quod ubi. n. paralip. nra translatio h. xl. malogranata: in hebreo h. xl. malogranata quod p. ex hoc: quod erat ibi cc. ordines: et quilibet ordo habebat duo malogranata: et per hunc in isto ca. d. p. modum recapitulatio. **Et malogranata** quod dringeta in duobus retiaculis. ita est in hebreo et in libris correctis nris. **Quod** ad secundum dicendum: quod duo retiacula ibi accipiuntur per duos ordines retiaculorum: in quolibet tamen ordine erant. vij. retiacula: et sic nulla est contrarietas ad precedentia. **Item** **Dicitur**. vlti. ubi fit mentio de istis columnis dicitur: **Et fuerunt malogranata nonaginta et sex dependetia in. c. retiaculis.** hunc predicta hic erat. cc. malogranata dependentia. sicut de retiaculis dictum est: quod erat duo ordines retiaculorum et in quolibet ordine. vij. retiacula tamen. **Quod** ad primum dicendum quod columnae sicut predictum est erant posite iuxta murum porticus hinc et inde: ita quod capitellum iungebat parietem: ut dicit **Ra. fa.** et per hanc iuncturam aliqua malogranata non poterant videri ab aspicientibus: et illa non numeravit **Hieronymus** cum dicit: quod erat nonaginta sex dependentia. et loquitur de malogranatis vnius circuitus tamen: quia quatuor residua d. c. occultabatur modo predicto: quia tamen hunc veritatem erant. c. id ibidem subdit **Hieronymus**. hunc veritatem hebraice. **Omnia malogranata. c. f. super capitellum:** quod est intelligendum de vno circulo malogranatorum: et tot erant in quolibet aliorum trium circulo. ut patet ex supradictis: et sic erant. cc. malogranata dependentia: quod duo circuli erant dependentium: ut predictum est. **Quod** ad secundum de. c. retiaculis dicendum quod ibi translatio nostra dicitur corrupta. nescio tamen quod vicio. **In** hebreo cum sic habet **Dicitur**. vlti. **Fuerunt malogranata nonaginta sex dependentia.** **Omnia malogranata. c. f. super capitellum:** ita quod de retiaculis non fit ibi mentio. potest tamen dici hunc translationem nostram quod essent bis septem retiacula: ut dictum est: tamen varie et multipliciter erant perforata: ita quod talis varietas ad vnum centenarium in aliquo reducebatur. **Sciendum** tamen quod aliqui doctores catholici et etiam hebrei aliter sentiunt de longitudine columnarum predictarum dicentes quod quilibet habebat in longitudine. xvij. cubitos tamen: computato etiam capitello: hunc quod textus suprapositus videtur dicere cum dicitur: **Et finit duas columnas creas. xvij. cubitorum altitudinis columnam vnam.** **Ad** hoc etiam inducit quod si altitudo cuiuslibet columnae esset. xxxv. cubitos excederet primum tabulatium templi: quod distabat a pavimento. xxx. cubitis tamen: et ad illud quod supra dictum est de secundo paralip. tercio. ubi dicitur: ante fores etiam templi duas columnas: quod. xxx. et v. cubitos habebant altitudinis. dicunt quod ibi altitudo vtriusque columnae ponitur simul iuncta. sed hoc dictum videtur esse contra tertium et implicare contradictionem: quia hunc eos quilibet habebat. xvij. cubitos altitudinis: **Si** ergo iungatur vtriusque altitudo simul habent. xxxvj. cubitos et non. xxxv. tamen. **Item** in littera dicitur expresse quod capitellum habebat. v. cubitos altitudinis quibus remotis non remanent per toto residuo columnae nisi. xij. cubiti longitudinis. **Item** dicitur in littera expresse quod linea. xij. cubitorum ambiebat columnam vnam: ut supra declaratum est. ex quibus sequitur quod linea mensurans longitudinem columnae capitello excepto non excedebat lineam mensurantem grossiciem eius nisi in vno cubito tamen: et hec forma columnae esset valde indecens: tamen omnes doctores tam hebraici quam latini dicunt quod ille columnae erat posite in porticu templi tamen ad decorem: quia non inuenitur quod portarent aliquod pondus: tum quia erant intra parietes porticus. tum quia in superiori parte erat opus quod lignum predictum est quod non est opus dispositum ad aliud

portandum: sed solum ad decorem: et ideo dicendum sicut prius quod quilibet columna erat altitudinis triginta quatuor cubitos. **Ad** illud quod obicitur de textu supraposito: **Decem et octo cubitos altitudinis columnarum vnam.** dicendum quod loquitur de altitudine stipitis tamen: ut supradictum est. **Ad** illud quod inducitur de primo tabulato templi: dicendum quod hunc hebreos hoc nullum est inconueniens: quia in parte templi anteriori non erat deambulatoria. **Potest** etiam dici quod non sequitur quod excederet primum tabulatium: quia porticus erant in declivi montis et per gradus ascendebar in templum: et columnae istae erant in inferiori parte porticus: ita quod terra erat ibi dimissior quinquaginta cubitis quam pavimento templi. **Notandum** etiam quod **Ra. fa.** et alii doctores hebrei habent aliam imaginationem totaliter de istis capitellis. **Dicunt** enim quod capitella ista erant duo grossi pomelli super capita duarum columnarum magis lati quam alti: sicut solet fieri in summitatibus campanularum: et in latiori parte vtriusque pomelli exterius erant duo circuitus malogranatorum: vnus super alius subter. et in quolibet circuitu centum malogranata. et quia duo malogranata faciunt vnum ordinem: ut predictum est: ideo ibi erant centus ordines malogranatorum in capitello cuiuslibet columnae: et sic ducenti ordines in duabus columnis. et in hoc differt ista imaginatio a precedenti: quae ponit. cc. ordines malogranatorum in quolibet columna: ut predictum est. **In** superiori vero parte huius pomelli erat opus quasi lignum: et a pedebus operis descendebat opus per modum rubeis factum descendens versus ad inferiora malogranata tegens ea quasi viderentur per medium rubeis et illud opus reticulatum a superiori parte versus ad inferiorem diuidebatur lineis intermediis facientibus quasi septem portiones quae dicuntur septem retiacula: et ad hoc melius capiendum describitur figura prout in plano potest figurari. **Igitur** hunc istam imaginationem hebreorum potest exponi littera a principio cuius dicitur: **Duo quoque capitella. et. et patet littera ex predictis versus ibi:** **Et quasi in modum rubeis. et. loquitur de opere reticulato quod operiebat a summitate pomelli versus ad inferiora malogranata.** **Septena** versus retiacula in capitello vno. quia illud opus reticulatum in quolibet columna erat distinctum septem portionibus: ut dictum est. **Et** duos ordines per circuitum retiaculorum singulorum. quia in quolibet columna retiacula erant distincte ordinata in superiori parte et inferiori. in superiori tamen parte erant strictiora: et inferiori latiora hunc dilatationem pomelli cui erant superposita ideo subditur: **Et tegeret capitella. et. ut supra.** **Erant** in porticu cubitos quatuor. s. columnae tamen occupabant spacium in porticu: quia sicut dictum est: linea duodecim cubitorum ambiebat vnam columnam: et per consequens linea diametraliter transiens per spissitudinem columnae erat quatuor cubitorum: nisi quod amouenda est septima pars huius quaternarii. quia hec est conclusio demonstrata in geometria: quod circumferentia continet ter diametrum et ei septima pars: verbi gratia: si scilicet diameter est septem pedum: circumferentia est viginti duorum pedum. **Malogranatorum** autem. cc. ordines erant in circuitu capitelli secundi. s. accepti cuius primo: quia hunc istam expositionem in duobus capitellis duarum columnarum erant tamen malogranata quadringenta: et per consequens cc. ordines malogranatorum. c. ordines in vna columna: et c. in altera. **Et** statuit duas columnas.

Hec est figura capitelli hunc expositionem **Ra. fa.** hebrei longitudo et dispositio stipitis columnae et basis ut potest imaginari per supradicta.

Figura capitelli
hunc malogranatorum

Expositio huius libri
et ad illud quod predictum est
de istis columnis: quod
loquitur de istis et de vno
et de istam dispositionem
et ad precedentibus expositionibus
et quod potest rectius
et ad expositionem latius
et ad illud quod dicitur
et ad illud quod dicitur

Figura capitelli
secundum miholicos

Figura capitelli
secundum Rabi Salomō

Expositio huius l'et sequētis q̄tum ad istas colum-
nas e eadē cū pcedēt. Nō miret aliq̄s si tātū imorat
sū circa istas colūnas: quia scriptura in diuersis locis
loquit̄ de iōis et dicit̄ ut prima facie videt̄: sū q̄ p̄t̄ p
p̄dicta: et istam dissonantiā oportuit remoueri. Prete-
rea a pcedentibus expositioibus nō inueni aliqd scri-
ptū p qd posset textus p̄ter exponi. Item q̄ non so-
lum expositionem latinorū: sed etiam hebreorū pone-
re volui: ut lector eligat quod sibi magis placuerit: et
videbitur expedire.

Fecit quoq̄ mare. Hic p̄r describit̄ mare enei: qd
erat lauatoziū sacerdotū. cui p̄mo describit̄ latitudo cui
dicit̄: Decē cubitoz. et secdo altitudo cui dicit̄: Et
bitoz altitu. eius. s. i. p̄us maris: qz bones sup q̄s erat po-
sitū nō pputat̄ in hac altitudine. Et resticula. i. funi-
culus. xxx. cubitoz

Fecit q̄s mare fusile decē cu-
bitoz a labio vsq̄ ad labiū
rotūdū in circuitu. Quia
cubitoz altitudo ei: et re-
sticula triginta cubitoz cinge-
bat illō p circuitū et sc̄ptu-
ra sū labiū circuitat illud
decē cubitis ambiēs mare

cingebat illō p cir-
cuitū: qz sicut dicit̄
ē. s. diamet̄ circuli
est t̄m terciā ps cir-
ciferētie: et ad huc
deficit septia ps di-
ametri: s. scriptura
nō accipit sic p̄cise.
linea nō diamet̄
trāsies a labio i la-
biū eāt. r. cubitoz:
ut dicit̄ ē. et sic seq̄

q̄ linea trāsies p circiferētiā eēt. xxx. cubitoz: et cū h̄ p̄-
nēt septimā pte diametri: s. scriptura illō omittit q̄ n̄ cō-
putat sic p̄cise. Et sc̄l. subter rē. nō pōt intelligi q̄
ista sculptura eēt: imediate sub labio qd erat supior pars
maris: qz ibi mare habebat. xxx. cubitos in circuitu: et idō
dicūt doctores n̄r: q̄ mare illud in supiori pte erat lati-
tudo: et descendendo restringebat̄: ita q̄ in pte inferiori hēbat
t̄m. r. cubitos in circuitu: et ibi erat sculpture in duob⁹ or-
dinib⁹. Hebrei nō dicūt q̄ mare in supiori pte trib⁹ cubi-
tis sū altitudinē erat rotūdū: et in pte inferiori duob⁹ cu-
bitis erat qdratū: et qdlibet lat⁹ quadrati hēbat. r. cu-
bitos: ita q̄ linea ābiēs totū quadratū erat. xl. cubitoz:
et sū hoc mare erat lati⁹ infer⁹ q̄ supius: et illa pte erat
iste sculpture bifurcate: et idō cū dicit̄: Et sculpture sub la-
biū. i. in pte inferiori maris. Et circuitat il. r. cubitis.
intelligēdū ē in vno latē quadrati et eodē mō intelligēdū
est de alijs laterib⁹ trib⁹. S. istud dicit̄ mltū dissonat a iō
sepho: q̄ dicit q̄ mare enei erat sicut cantarus magnus.
Cantar⁹ aut̄ idē ē qd crater. i. cyphus: et idō figura maris
enei sū iosephū ē eadē vel valde p̄pinqua ei quā ponunt
expositores nostri: et valde dissimilis ei quā dicūt hebrei
moderni: ut p̄ figuras aspiciēdo i colūna ista formatas

Figura mare enei sū opionez. Et. Gal.

Figura mare sū iosephū et catholi.

Est stabant sup. xij. boues. sicut aliqui vident in cibo
rjs q. desubtus sut imagines leonū: q. si portantes ciborū
capita appent extra z posteriora sunt sub ciborio.

E quib. tres zc. Sic. n. disponebant in circuitu q. ca
pita triū erant versus orientē: z alioz triū versus occide
tes: z sic de alijs sex
ad aquilonē z meri
diez. Scdm bebre
os nō quadratura
mar? sic erat situa
ta q. quatuor late
ra erant opposita
quatuor ptibus or
bis: z in quolibz la
tere erant tres bo
ues mare sustentā
tes.

Eroffitudo au
tem luteris. i. mar?
qd. d. luter ba luo
luis qd. in vna signi
ficatione significat
idez qd. abluere: qz
sacerdotes ibi ab
luebant manus et
pedes qn. ingredie
bant tabernaculū:
vt b. r. x. nō
est tñ sic intelligen
dum q. ad se abluē
dum intraret ipm
mare: qz ibi erat maxima quātitas aque: vt videbit que
ex tali ingressu fedaret: z etiā sacerdotes submergerent:
qz qn. mare erat plēnū pfunditas aque erat qnq. cubito
rū fm altitudine maris. qnq. nō cubiti faciunt septē pe
des z dimidiū fm vna opinione: fm aliā nō quāz credo
veriorē ptinet decē pedes: z id sic intelligēdū est q. in cir
cuitu maris erat clauis in loco apto ad manū lotōem:
sicut fit in lauatoz religioz: p. quas exibat aq. ad ma
nuū lotōz z p. easdē recipiebāt in vasis ad hoc aptis ad
pedū lotōem. **E** riu vnciarū erat. tanta erat spissi
tudo huius basis. i. palip. iij. d. q. bēbat mēsurā palmi:
z tenendū est q. iste mēsure sunt equales. In bebreo aut
b. r. sic: quatuor digitorū. z hoc mō apud bebreos accipit mē
sura palmi. **E** labiūz eius q. si la. calicis. q. sicut di
ctū est mare erat rotundū in supiori pte fm doctores be
braicos z latinos. **E** foliū repandi lilij. qz illud la
biū erat aliquantulū recuruatū in pte exteriori.

Euo milia bathos capiebat. qd. aut subditur.
S. tria milia metretas. nō ē in bebreo nec in libris corre
ctis: s. est dcm fortasse alicuius expositioz volētis oñde
re qualr se habeāt bathus z metreta: z qz bathus ptinet
metretā z dimidiā: z sic duo milia bathi valēt tria milia
metretas. Postea nō dictū illud magistrale fuit insertūz
textui ex impitia scriptoz. fm papiā metreta est mēsurā
ptinens decē sextarios bebraicos. Sextarius aut iste est
eadē mēsurā cū chopina parisiensi vel ei ppinquissima
vt dicunt aliqui: z fm hoc vna metreta ptinet duas qr
tas parientes z dimidiā: z fm hoc bathus ptinet tres qr
tas z tres chopinas z duo milia bathi fm hoc cōtinēt se
ptē milia qngetas quartas q. faciūt sextarios mille octin
gentos. lxxv. parisienses. Bonaginta nō sex sextarij pa
riensiū faciūt vñū doliū: z fm hoc mare enēū cōtinebat
xix. dolia z dimidiū doliū z tres sextarios. fm **E** lido. nō
xvi. etymo. bathus ptinet. l. sextarios bebraicos: q. sunt
chopine parisienses: z fm hoc mare enēū cōtinebat. lxxv.
dolia z decē sextarios vt pōt deduci p. reductōem chopi
narū ad sextarios z dolia mō p. dicto. **E** a nō tātē diuersi
tatis doctoz circa hoc: puenit ex ignorantia quātitatis
mēsurāz bebraicarū z que in sacra scriptura ponuntur
nec mirū pp. distantia tempoz z locoz. Quidē. n. sensi
biliter mēsuras liq. doz z aridoz mirabiliter variari: nō
solū in diuersis regionib. sed etiā in villis satis propin

quis in eadē regione. Alia est em pinta z quarta pari
sius: z sancti dyonisi z in eadē villa varianē mēsure
fm rpa diuersa. a iudea. n. est magna distātia vsq. pa
risius: z a hpe salomonis vsq. ad tps istud: z pp. hoc si
cut als dñi scurius est dicere q. de quantitate mēsurā

rum bebraicarū
non habem? ali
quā determinā
tas certitudinē
Et nota q. sexta
rius semp ē ma
sculini generis
nūq. neutri. vt
d. in libro q. ca
tholicon notat.

roz longitudinis bases sin
gulas: z quatuor cubitoz lati
tudinis: z triū cubitoz alti
tudinis: z ipm op. basiū in
terrāsile erat. **E**t sculpture
int. iūcturas: z inter coro
nulas z plectas leones z bo
ues z cherubin: z in iūctur
isr. desup. **E**t subter leones
z boues q. lora ex ere depen
dentia: z quatuor rote per ba
ses singulas z axes erei: z p
quatuor partes quasi hu
meruli subter luterem fusi
les contra se inuicem respe
ctantes. **E**s quoq. luteris

Et fecit decē
bases. **E** dic. pñr
agie de luterib.
z cor. basib. et
vocat cōche. ij.
pali. iij. in qbus
sacerdotes laua
bāt hostias offe
rendas in bolo
caustuz. postq.

tñ lote erant p. natineos in p. batica piscina: de qua b. r.
Eo. v. **E**d intellectū hui. lre sciēdū q. fm expositores
latios cōter basis siue sedes luteris erat facta ad mo
dū arche quadrate: bñs in quolibet latere quatuor cu
bitos: z bēbat inferi in quatuor angul. quatuor rotas: q. b.
poterat deduci de loco ad locū. In altitudine nō ha
bebat tres cubitos cōputata altitudine rotarū eā su
stentantiū. In pte nō supiori in medio tabule q. drate
erat quoddā foramen rotundū cui? diamēter habebat
cubitū z dimidiū intra qd. ponebat fund. luteri: q. i. p.
te inferiori bēbat q. cubitū z dimidiū i. diametro rotū
ditat? sue: vt sic aptat? dicto forami z pcedebat supi
dilatando se vsq. ad mediū: ita q. ibi diamēter erat q.
tuor cubitoz z inde pcedendo supius restringebatur
ita q. diamēter orificij erat vñ? cubiti. In lateribus
nō basis z in tabula supiori circa foramen p. dictū erat
figurati circuli ad modū coronarū: z in illis circulis
erant sculpture varie cherubin leonū: z boum: z pal
marū: z sup. leones z boues lora q. ēnt ibi alligata. in
tabula nō supiori in quatuor locis p. quatuor āgulos
eius erant quatuor colūne breues ptingentes vsq. ad
mediū luteris sustentantes eū: sicut soler fieri in bati
nis magnis: vt pp. hoc ille colūne vocant bñeruli. **E**g.
fm ista m. imaginatōem ex ponit hic litera.

Et fecit bases decē. que erat oino siles: z id habu
ta descriptōe vñ? b. r. descriptio omniū.
E Quatuor cubitoz zc. hoc patet ex dictis.
E Et ipm opus basiū interrasile erat. i. planū in
ter sculpturas. z dicitur interrasile quasi inter sculptu
ras rasum: quia inter varias sculpturas erant aliqua
spacia plana.

Et sculpture inter iūcturas. hoc est in lateribus q.
iungebantur in angulis.
E Et inter coronulas z plectas. i. circulos p. dictos:
qui dicuntur plecte a plicado.

E Leones zc. z p. lra ex dictis.

Et quatuor rote p. bases singulas. in quatuor an
gulis basis a pte exteriori.

Et p. quatuor ptes. tabule supioris.

Et quasi humeruli. i. colūne breues p. dictae ad su
stentandū luterem.

Es quoq. luteris. id est orificium vasis impositi

supra basem. **I**ntrinfecus aut. f. recurvatus seu replicatus. f. mo. p. o. mari eneo: q. labiū maris enei erat replicatus exterius ut supra dictū est. **E**t qd forinsecus apparebat. i. aptura orificij. **E**lius cubiti erat totū rotundū. q. sicut dictū est diameter illius rotunditatis erat vnus cubiti.

Pariterq. ba. vnus cu. 2 di. f. in diametro fundi ut dictū est.

In angulis autem colūnarū. i. in angulis tabule superioris qui terminabatur ad quatuor colūnas existentes in quatuor angulis basis in quibus colūnis latera iungebant. **E**t media inter colūnia. i. latera ba. q. erat inter colūnas p. dictas.

Quadrata. qd patet ex p. dictis.

Quatuor q. s. ro. que p. quatuor an. ba. erat in parte inferiori.

Coherebant sibi subter basim q. due rote ex istentibus hinc 2 inde iungebant p. axem transeuntē sub basi sicut rote currum. **E**na rota ba. altitudo bi. 2 semis. 2 fm hoc inaltabat basem p. dimidiū cubiti 2 modicū plus. **E**t axes earū. axis est illud qd in fingit in medio vtriusq. rote.

Et radij. qui de medio rote recte p. cedebant ad circūferentiā. **E**t canti. i. ptes circūferentie q. sunt inter radios. **E**t modiolū. Modiolus ē illud qd est in medio rote habens in medio foramen in quo ponitur axis. **O**mnia fusilia. i. p. fusionē facta 2 non p. martellatōem. **I**n summi. aut. ba. erat quedā ro. In ista erat foramen supradictū: in quo ponebat fundus luteris. **F**ecit quoq. decē luteris ad ponendū sup. decem bales descriptas.

Quadra. ba. ca. luter vnus. qui fm p. dicta faciūt p. r. vn. sextarios 2 dimidiū. **M**are autē po. ad p. tem tē. contra oriētē. i. in pte oriētali atriū sacerdotū: que erat ante templi ingressum: mare tñ non di recte erat autē ingressum tēpli: s. declinabat ab eo ver sus meridiē. cetera que nō sunt hic exposita satis patent ex p. dictis fm istā expositionē. **S**ed qm luteris dicti ad hoc erant ut lauarentur ibi hostie cremande super altare: ut p. dictū est. vas aut quod in supiori pte multo est strictius q. in medio 2 in pte inferiori: nō est aptum ad hoc q. ibi aliquid lauatur: sed magis in supiori parte debet esse latum 2 apertum: ideo p. dicta figura luteris non videtur rōnabilis. **I**tem vas cuius labium est recurvātū interius: non est aptū ad hoc q. ibi immerfa extrahatur libere: quia illa recurvatio retinet ibi immerfa: maxime quādo orificiū est restrictū ut fm istam opinionē dicit. **I**tem fm p. dictam figurā non videt q. posset tantū capere quantū hic dicit. f. xl. batos: ppter quod pone hic aliā expositionē fm dicta bebreorū. **E**t cuius intellectū sciendū q. fm eos

altitudo rote sub base erat vnus cubiti 2 dimidiū: 2 altitudo basis sup. rotas cubiti 2 dimidiū: ita q. in tota altitudine erāt tres cubiti: ut dicit in lra: corpus aut basis q. dratū erat hñs quatuor cubitos in lōgitu dine: 2 quatuor in latitudine: 2 vnus cubitū in altitudine: 2 desup. erat quedam

elevatio circularis in medio q. drati: in teri? p. caua hñs v. imidiū cubiti in altitudine: 2 cubiti 2 mediū i latitudie 2 itra illū circulū ponebat fundus luteris: sicut mulieres portantes vinas super capita sua faciunt vnum circulū de panno in quo sita fundus vnet: 2 ille circulus vocabatur os basis: q. a intra ipm recipiebatur fundus luteris: 2 p. cedendo in altū dilatabat: quanta esset illa dilatio 2 altitudo luteris nō habet ex scriptura. **S**3 optet dicere q. tāta eet q. luter caperet. xl. batos: ut dicit in lra. p. p. d. q. quatuor angulos superioris tabule basis erāt quatuor colūne vel potius pedes sustentantes luterē: ppter quod hñs li dicebant: fm istā

istam imaginatōem exponēda est lra. **E**t fecit bases. x. 2 c. exponat sicut p. us vsq. ibi: **O**s q. s. luteris. **I**n bebre. nō hñ luteris: s. sic hñ: **O**s quoq. ei. 2 fm bebreos li ei? nō referet ad luterē s. ad basem cui? os dicebat circulū intra quod ponebat luteris fundū ut dicit. **I**ntrinfecus erat q. nō erat in extremitatib? q. drati: s. in medio. **I**n capitis summitate 2 qd forinsec? apparebat vnus cubiti erat totū rotundū. **I**n bebreo nō hñ capitis: s. p. tota ista lra sic hñ in bebreo: **E**t desup. p. vnū cubitū os ei? rotundū. q. sup altitudinē que erat vnus cubiti ut dicit: erat circulus qui vocabatur os ut dicit: habens dimidiū cubitū in altitudine. **P**ariterq. habebat vnū cubitū 2 dimidiū. f. in latitudine: q. tāte quantitatis erat diameter illius circuli: ut fund? luteris posset ibi recipi. cetera que sequuntur ponat sicut p. us vsq. ibi. **I**lla et hñerulū illi quatuor p. singulos angulos basis vni? ex ipa basi fusiles 2 p. iuncti erant qd sic intelligit nō q. erāt fusi p. se: 2 postea apppositi corpori basis: s. siliū cū corpe ipsius basis: ita q. faciebāt vnum corpus cōtinuū: 2 eodē mō dicunt bebrei de rotis ipsius basis q. erāt fusi cū ea in vno corpe cōtinuo: 2 ex hoc sequitur q. nō erant volubiles nec basis p. eas de loco ad locū poterat duci: s. erant ad decorē basis 2 ad inaltandū eā a terra loco pedum. **I**n summitate autē basis erat rotunditas. i. quedā circularis elevatio: ut dicit. **E**lius cubiti 2 dimidiū. f. q. tū ad diametru ad ponendū ibi luterū fundū. **H**abens celaturas suas variasq. sculpturas. in parte exteriori per circuitū. **E**t semetipsa. q. a ille sculptura non erant per se fusi 2 postea ibi apppositi: sed magis erant fusi simul cum basi: ut p. dictum est. **C**etera autem exponantur sicut prius. **A**d capiendū p. dicta facilius ponuntur figure luterum in colūmna sequenti.

Figura luteris 2 basis eius fm expositores latinos cōmuniter sequitur.

Figura luteri et basis eius sicut exponitur latius

Figura luteri et basis eius sicut exponitur hebreo.

Fecit ergo bīram. **I**tem psequenter agitur de quibusdam alijs utensilibus ad templū pertinentibus in diversis officijs: et nota cū dicitur. Fecit ergo bīram lebetes. i. caldarias. erāt. n. ibi alique caldarie ubi ponebantur cines amoti de altari holocaustorum: ut portarentur extra ciuitatem ad locū mūdū: et alique ad decoquendum carnes aliquorū sacrificiorū: ut bī. s. j. li. ca. ii.

Et scutras. **V**asa sunt equalis amplitudinis in supiori pte et inferiori: ubi ponebantur carbonēs accepti de altari holocaustorum: ut portarentur intra templū ad cremādū thymiamā sup altare incensū. **E**t amulas. i. fuscinas ut dicunt aliqui: s. nō videtur verū: q. sic dicitur de bāmōmas et haberet b. in pncipio: et iō dicitur aliq. q. sunt vasa vinaria ad modū ampulle facta: quibus effundebatur vinum libaminis sup altare holocausti. **C**olumnas duas.

Fecit ergo bīram lebetes et scutras et amulas et pfectit oē opus regis salomonis in templo dñi. **C**olūnas duas et funiculos capitellorū super capitella colūnarū duos et retiacula duo ut opirentur duos funiculos q. erant super capita colūnarū: et malograna quadringenta in duobus retiaculis: duos versus malogranatorū in retiaculis singulis ad operiendos funiculos capitellorū q. erāt super capita colūnarū: et bases decem et luter decem.

Super bases: et mare vnum et boues duodecim subter mare: et lebetes et scutras et amulas. **O**mnia vasa que fecit bīram regi salomoni in domo domini: et auricalco erant. **I**n campestri regiōe iordanis fudit ea rex in argyllosa terra inter soebot et sartham: et posuit salomō oīa vasa in domo dñi. **P**ropter multitudinē autē nimie nō erat pondus eris. **F**ecitq. salomon oīa vasa in domo dñi: altare aureum: et mensam super quā ponerentur

de quibus diffusa s. dictū est.

Et funiculos capitellorū. i. circulos cingentes capitella ad modum funiculorū. **E**t cetera patient ex supradictis vsq. ibi. **E**t auricalco erat. quodam genus metalli ē simile auro i colore.

Fudit ea rex. i. salomō quia fecit talia fieri: sicut supradictū ē in pncipio h. ca. **D**omū suā edificauit salomon. **R**e. vel potest referri ad bīram qui dicebatur rex artificum p. artis excellentiam.

In argyllosa terra. que est apta ad faciendūz fortius in quibus metalla fundunt.

Altare aureum. id est altare incensū: quod erat intra templū.

Et mensam de quorū forma et dispositione et situ dictum fuit. **E**ro. xxv. et xxx.

Et candelabra aurea quinq; ista erant facta ad mo-
dum candelabri quod fecit moyses. cuius forma fuit descripta
Exo. xxv. **E**t forcipes aureos. ad resandenduz
per libinos combusta. **E**t hydrias. in quibus erat
oleum pro lucernis. **E**t fuscinulas. ad extendendū de lu-

cernis si ibi alii
quod imundicie de
libinis combustis
cecidisset.

Et phialas
ad ponendū vin-
guentū pro intin-
ctione regum et
pontificū et va-
sorum quod erant appli-
canda ad cultū
diuinū. **E**t
mortariola. ad
terendū spēs et
radices vñ fie-
bāt talia yngue-
ta. **E**t thuribula
in quibus
cremabant thymamata.

Et cardines
ostiorū domus in-
terioris. de quibus
ostia sunt dicta est
ca. vi. illa est ps
templi dicebatur
sanctū. et ideo
cardines ostiorū
domus erat de pec-
catorū materia.
quod ostia domus
exterioris. Cete-
ra patet.

Capitulum viij.

Encōgregati sunt
hic
describit templi
dedicatio. et pri-
mo ponit intro-
ductio archę. se-
cundo signū diu-
ine presentie ibi.
Factū est autē
tercio Salomo-
nis oratio ibi. Ste-
tit autē salomon
ante populi bēdi-
ctio et licetatio:
ibi. Factū ē autē
circa primū dñi.
Et cōgre-
gati sunt tñ. vt cū
debita solēnita-
te dīdicaret tem-
plum et deferret ibi archa dñi. ideo subditur.

Et deferret archam
federis dñi. de ciuitate dauid.
vbi adducta fuerat de domo obededon. vt bñ. s. ij. lib.
vi. ca. **E**n mēse bethanīm. ille ē mēsis septimus
quod apud hebreos erat quāsi totus festiuitas: sicut dictū fuit
Leui. xxiij. tñ festiuitas principalis erat festū expiationis
quod celebrabatur decima die illius mēsis. **E**t porta-
uerunt archa dñi et tab. federis. quod fecit moyses. quia
illud tabernaculū fuit repositū cū alijs vasīs sacris in

panes propositionis aurea et
candelabra aurea quinq; ad
dexterā et quinq; ad sinistrā
pro oculū ex auro puro et quā-
lilij flores et lucernas resup-
aureas et forcipes aureos:
et hydrias et fuscinulas et
phialas: et mortariola: et
thuribula de auro purissi-
mo: et cardines ostiorū do-
mus interioris sanctificatorū:
et ostiorū domus templi ex auro
erant. **E**t perfecit omne opus quod
faciebat salomō in domo dñi
et intulit quod sanctificauerat de
pro sū: argētū et aurū et vasa
repositū in thesauris do-
mus dñi.

Capitulum viij.

Encōgregati sunt
omnes maiores natu-
rā cū principibus tri-
butū et duces familiarū filiorū
israel ad regē salomōne in
hierusalem vt deferret archam
federis dñi de ciuitate dñi. i.
de syon. **E**uenerunt ad regē
salomōne vniuersi israel in mē-
se bethanīm i solēni die: ipse
ē mēsis septimū. **E**uenerunt
cūcti senes de israel et tulerunt
archa sacerdotes et portauerunt
archa dñi et tabernacu-
lū federis et omnia vasa sanctuarij
quod erant in tabernaculo. et fere-
bāt ea sacerdotes et leuite.
Rex autē salomō et omnes mlti-
tudo israel quod conuenerant ad eū
gradiebant cū illo ante archa
et imolabant oues et boues
absque estimatōe et numero.
Et intulerunt sacerdotes ar-

thesauris domus dñi. Alij autē libri habent. **E**t portauerunt
archa dñi ad tabernaculū federis. quia propter impetitū aliq; p
correctorū positū ē ad p. et. nō ēn archa tūc fuit portata
ad tabernaculū federis. s. intra templū quod fecerat salomon.
Et imolabant oues et boues. bypbole ē ad denotandū multi-
tudinē hostiarum.

Sub alas che-
rubin. loq; de illis
cherubin quos fecit
salomō. bebāt em
decē cubitos altitu-
dinis: et in medio do-
mus sub alis eorū
se contingebat fuit
archa posita. sicut
dictū fuit. s. ca. vi.
g. **E**uenerunt
vectes et dicit ra-
sa. quod vectes transi-
bant per latitudines
archę. ita quod longitu-
do archę erat inter
vectes. sicut dictū
fuit Exo. xxv. et sic
capitula vectū erant
pro cortina pēdentē
in ingressu sanctua-
rij. et aliquatū eā
impellebant. et sic
appebant ibi sicut
due māmille muli-
eris sub veste sua:
ad h. inducat illud
Canti. primo. **S**ne
vera mea cōmo-
rabit. et p. h. sub-
dit. **N**ō appebant
vltra extrinsecus. quia
dicta cortina erat
in media. et sic nō
appebant corpora
vectū. s. tñ figura
sicut videt manus
per chirothecā. **D**o-
ctores autē nri aliē
exponūt dicētes quod
licet vectes possent
videri ab illis qui
erant p. ostiū san-
ctificatorū. non tñ ab
illis qui erant longi.
Et h. videt rōnabi-
lius dictū quod in tē-
plo salomonis nō
solum erat cortina
media in sanctū
et sanctificatorū s. pa-
ries qui non poterat
vectib; sic impelli.
vt eorū capita exte-
rius apparerent.
In archa autē
non erat aliud nisi
due tabule lapidee

propterea videt dicere apb. **D**eb. ix. ca. s. quod ibi cū tabulis
erat vga aaron. et vna aurea bñs māna. **A**d hoc dñi du-
pliciter. **A**no mō quod sole tabule erant ibi principalit. quia ad h.
solū fuit archa sc̄ta. **A**lia vō duo occasionalit. s. vga ad re-
pressionē rebellionis de sacerdotio et vna aurea ad me-
moriam cibi dati de celo. **A**lio mō quod vga et vna aurea non
erant intra archam. s. et in scrinio ad hoc facto et in latere
archę posito: sicut dictū fuit de libro: in quod moyses legem
sc̄pserat **D**eu. xxxi. **F**actū ē autē. **D**ic pñr ostenditur
rr

signū diuine p̄sentie cū dñ. **N**ebula impleuit domū dñi. q̄ erat signū diuine p̄sentie. q̄ dñs frequēter legif ap- paruisse moyli in nube. **E**t nō poterant sacerdotes stare. p̄pter reuerentiā diuine p̄sentie se elongātes. Dicunt autē hic aliq̄ q̄ nubecula ista nō erat obscura s̄ lucida. si-

cūt nubes q̄ appa- ruit in trāsfigura- tione dñi. **W**arh. xvij. et iō sacerdo- tes nō poterāt mi- nistrare. p̄pter excelsū claritatis quā nō poterāt sustinē. **H**oc nō consonat textui sequenti. vbi dñ. **D**ñs dixit: vt habitaret in nebu- la. **I**n hebreo h̄. **I**n caligine. vñ et i. palyp. vj. dicit. **D**ñs pollicetur ē vt habitaret in caligi- ne. nisi dicat q̄ ista nebula in p̄te erat caliginosa. v̄ipote exteri? i p̄te luci- da. sicut dñ. de nube existeret in egypti- os et filios israhel. **E**rod. xij. **E**t erat nubes tenebrosa et illuminās noctem hebreis. sicut ple- nius dictū fuit ibi- dem. et bocydetur p̄cordare ei q̄ dñ. i. palyp. vñ. **E**t omēs filij isrl̄ vide- bant descendentem ignem et gloriā dñi supra domū.

Dñs dixit vt habitaret in nebula. **D**icit aliqui q̄ nō inueniūt hoc dictū a deo v̄bo s̄ facto: q̄ plures legif ap- paruisse in nube vt p̄dictū est. p̄t etiā dici p̄inuenē di- ctum v̄bo domini. **L**euici. xvj. **D**ixit dñs in nube appa- rebo sup oraculū. **C**ōsequēt p̄mif gr̄atiactō salomo- nis: eo q̄ videbat p̄ signū diuine p̄sen- tie q̄ domus ab eo edificata erat deo accepta. iō subdit. **E**t ait salomō. b̄ndictus dñs de- zc. et p̄z israhel v̄q̄ ibi o.

Et ait dñs ad patrē meū. ex hoc p̄t q̄ nō oportet volūtātē humanā sp̄ cōformari diuine in volito. **D**avid em̄ voluit edificare tē plū dñō. et de h̄ cōmēdā a deo. et tñ de nōlebat q̄ ip̄e edi- ficaret: s̄ fili⁹ eius. **E**terea patet in israhel. **S**ecut autē salomon. **H**ic p̄mif p̄mif orō salomonis p̄tines septē pe- titiones. p̄ma respicit bonū statū regni david. p̄mittitur tñ ip̄i? salomonis deuota dispositio cū dicitur. **S**ecut autē salomon ante altare. s̄ b̄locaustoz. q̄ ad

david pater meus edifica- domū nomini dñi tui isrl̄. **E**t ait dñs ad david p̄z meū. **C**ogita sti i corde tuo edi- ficare domum nomini meo bñ fecisti hoc i p̄m me- tra- ctās. **C**erūtū tu nō edifica- bis mibi domū. s̄ fili⁹ tuus q̄ egrediet̄ o renib⁹ tuis: ip̄e edificabit domū nomini meo. **C**ōfirmant dñs sermonē suū quē locut⁹ est: stetitq̄ p̄ david patrē meo: et sedi sup thronū isrl̄ sic locut⁹ ē dñs et edificauit domū nomini dñi tui isrl̄. et p̄stituit ibi locū ar- che i q̄ fed⁹ dñi ē q̄ p̄cussit cū p̄ib⁹ n̄ris q̄n̄ egressi s̄t de- tra egypti. **S**terit at salo- mō an altare dñi i p̄spectu ecclie isrl̄. **E**t expandit man⁹ suas i celū: et ait. **D**ñe de⁹ isrl̄ nō ē h̄is tui de⁹ i celo desup et sup terrā teo: sum q̄ custo- dis pactū et misericordiam tuis q̄ ambulāt corā re i to- to corde suo. q̄ custodisti ser- uo tuo dō p̄i meo q̄ locut⁹ es ei. **D**ixit locut⁹ es: et mani- bus p̄fecisti. vt hec dies pro- bat. **N**unc igit dñe de⁹ isrl̄ cōserua famulo tuo david p̄i meo q̄ locut⁹ es ei dñs. **N**ō auferet de te vir coram me q̄ sedeat sup thronū isrl̄ ita tñ si custodierit filij tui viā suā vt ambulēt coram me: sicut tu ambulasti i cō- spectu meo. **E**t nūc dñe de⁹ israhel: firmenē verba tua q̄ locutus es seruo tuo david patri meo. **E**rgo ne putan-

altare in cēsi soli sacerdotes intrabāt. **E**t expan- dit man⁹ suas i celū. p̄ hoc designās q̄ cū bonū ē a deo expectandū. scdo regitiat salomon de p̄terito be- neficio cū dñ. **D**ñe de⁹ isrl̄ zc. et subdit. **Q**ui custodisti seruo tuo david patri meo zc. tercio ponit de futurū pe- titio cū dñ. **H**ic igit dñe de⁹ isrl̄ cōseruatē.

Secut dñe de⁹ isrl̄ cōseruatē. **F**irmenē ver- ba tua. p̄ hoc nō designat in deo mutabilitas ali- q̄. s̄ in hominibus q̄bus p̄missa s̄t diuina b̄nficia sub p̄ditiōe. q̄ te ne debeat se h̄ie est igit sensus. **F**irmenē ver- ba tua. i. da mi- bi et alijs poster⁹ david stabilita- tē mentis in bo- no. ita q̄ nō frau- demur p̄missio tuo. **E**rgo ne pu- tandū est zc. per hoc em̄ excludit errorem illoz qui putauerūt de⁹ b̄ie formā corp̄- rale. **S**ed r̄pice ad orōnē suā tui. q̄ di. ista dom⁹ nō est edi- ficata vt ibi habi- tes. sicut bō in domo sua. sed vt p̄ces ibi face- sint mag⁹ exau- dibiles q̄ alibi p̄pter exercitiū cultus diuini: **E**t sunt oculi tui apti super domū hanc. scz oculi tue pietat⁹ et misericordie.

Et dñs dixit erit nomen meū ibi. **H**oc dixit **D**eu⁹. xij. **S**i peccau- rit bō. **H**ic ponit tur scda petitiō et respicit fideli- tatē viri cū p̄i- mo suo in pluri- bus. n. casib⁹ de- i minabāt p̄ten- tio aliq̄ū p̄ura- mentū. v̄ipote in deposito. furto sublato q̄ nō inueniebāt. tñc depo- sitari⁹ erat liber iurādo q̄ nō feciss̄ fraudē p̄imo. vt b̄ **E**ro. xij. in tali casu et filibus adducebat aliq̄s ad iurādū an tēplū. et si p̄rabat frequē seq̄bat vindicta diuina a d̄ declarationē iusticie. et hoc ē q̄ subdit. **I**u- dicabis fuos tuos. p̄dēnās impiū zc. **S**i fugerit ppl⁹ tu⁹. **H**ic ponit tercia petitiō. q̄ respicit ppli comu- nitatē in bello que q̄n̄ erat infecta p̄cto cōmuniter ab

aduersarijs debellabat. ut p3 in multo locis te. testa. et hoc e qd dr. **S**i fugerit po. tu? isrl. mi. suos: quia peccatur? e tibi. hoc e dictu: p3m futur? erit ca fuge. se quetis. **E**t agetes pnam zc. qz sicut p offensam diuinā debellabant. ita p debita penitentiā deo reconciliati victores efficiabant.

Si clausum fuerit celū. **H**ic ponit qrtā petitiō ppter nimiam siccitatē ex p3to p3li accidentē. z p3 lra.

Fames si ab orta fuerit. **H**ic ponit qntā petitiō p amotione diuersorū malo rū q accidere solent ppter peccata boim cū dī. **F**ames si suborta fuerit. q pōt cōtingere ex multo causis. z ex sterilitate terre. vel ex tēpestate fructus deuastare. vel ex aduersarijs bona destruere. z cōsiliū dī.

Aut pestilētia. i. mortalitas boim vel animarum. **A**ut corruptio aeris. ex q sequitur infirmitates.

Aut erugo aut locusta. corrodentes terrenā siccitatē.

Rubigo siccans stipulas bladorū ita q n pnt facē spicas: vel si faciūt faciūt inanes.

Cuncta deuotatio. i. maledictio seu mali imprecatio. cetera patientia. **I**n sup alienigena.

Hic ponit septā petitiō p exauditione gentiliū venientū ex deuotione ad orādū in tēplo. multi enim gentiles audientes in diuersis p3ibus orbis mirabilia q fecit de? q colebatur in hierlm ascendeant illuc causa orōnis. ut bñ Job. xij. et si deum colebant et fm dictam reuerētiā vīuebant. pces eoz erant exaudibiles. quibus

nō seruarent legē moysi. qz dī illā nō tenebant. multi enim de his ad iudaismū conuertebant. z p3 lra. **S**i egressus fuerit p3s tu? **H**ic ponit septā petitiō q respicit belli p3peritatē z aduersitatē. p3peritas autē ē qn sequit victoria. z hoc fiebat frēquēter p hoc q imminēte bello p3s

vertebat se versus hierlm ad orandū dñm. z hoc petit pmo salomon. z p3 lra vsqz ibi.

Si peccauerint tibi. vbi tāgē belli aduersitas q est qn p3s capis: z in captiuitatē ducit a q frēquēter liberabat p3s isrl. ppter b q in tēra captiuitatē orabat dominum versa facie vsus hierlm. z hoc petit b salomō cū dī. **E**t ora. te p viā ter. i. ierlm. vñ dñm. vij. dī. q ipse existēs i chaldeā fenestris aptis cōtra hierlm trib? in die t3ib? flectebat genua sua et orabat zc. z p3 lra vsqz ibi.

Quos eduxisti de tēra egypti de medio fornacis ferree. i. dure ad modū ferri. labor em filiorū isrl faciēdo lateres z coquendo in fornace. erat eis nimis dur? ut bñ i. **E**ro. n. **T**u em sepasti eos. dādo eis legē spālē. z signū circūcisiōis in carnē. **C**etera patēt in lra.

Factū est autē. **H**ic ponit p3li benedictio post orōnē salomonis cū dī. **S**urrexit de cōspectu altaris dñi. ut benedici. p. vtrūqz em genu in terrā fixerat. n. p. lyp. vj. dī q fecerat basim enea: stetit q sup eam: z deinceps flexis genib? fecit orōnē pdictā z sic nō super terrā pcedū q hic vñ scriptura modo loquēdi cōmuni: q aliq dī flectere genua ad terrā. etiā dato q sit in solario. et multo fortius hic. qz basis illa nō

uitatis quā elegisti. z cōtra domū quā edificasti nomen tuo. z exaudies in celo orōnes eoz et pces eoz z facies iudiciū eoz. **S**i peccauerint tibi. nō ē. n. hō q nō peccet: z irat? tradiderit eos inimicis suis. et captiui ducti fuerint in tēra inimicorū lōge vel p: z egerit pñas i corde suo i loco captiuitatis: z pñi tēpēcati te fuerint i captiuitate sua dicētes. peccauim? iniq egim? imple gessim? z reuerti fuerint ad te in vniūso corde suo. z tota aīa sua i tēra inimicorū suoz ad quā captiui ducti fuerint et orauerit te ptra viā tēre sue quā dēdisti p3ib? eoz: z cū intat? quā elegisti z tēpli qd edificasti nomen tuo: exaudies in celo i firmamento solij tui orōnes eoz z pces eoz z facies iudiciū eoz. z p3ciaberis p3lo tuo q peccauit tibi. z oib? iniqtatib? eoz qb? puaricati sūt in te. z dāb? misericordiā corā eis q eos captiuos hūerit ut misereat eis. **P**3s. n. tu? ē z hēditas tua? qd eduxisti de tēra egypti de medio fornacis ferree ut sint oculi tui apti ad te: pcatōz sūt tui? p3li tui isrl? z exaudies eos in vniūsis p3nib? inuocauerint te. **T**u em sepasti eos tibi i hēditate te vniūsis p3lis tēre sicut locut? es p moysen seruum tuū qd eduxisti p3es nrōs de egypto dñe te? **F**actū ē autē cū cōpleisset salomon orās dñm oēm orōnē z tēpationē hanc: **S**urrexit de p3pectu altaris dñi. **U**trūqz em genu in terrā fixerat. et

multū distabat a terra. quia tñ distabat tribus cubitis. r. ij

Quod benedixit omni ecclesie israel. non illa benedictione que pertinet ad officium sacerdotale. sed impendendo populo bona et regnata. de deo de bonis preteritis dices. **B**enedixit dominus deus qui dedit requiem populo suo. et deprecando pro futuris dices.

Sit dominus deus noster nobiscum. et per israhel usque ibi.

Appropinquantes domino deo nostro. i. exaudibiles coram eo. **C**etera patent usque ibi. **I**n die illa sanctificavit rex medium atrij. i. pavimentum atrij sacerdotum. pro altare holocaustorum. quod non erat recte in medio atri templi. sed declinabat ad partem aquilonarem. altare enim holocaustorum quod fecerat salomonus esset vestitum cretibus exterioribus. interius enim erat de lapidibus impositis. et id pavimentum atrij in necessitate poterat ad opus pile applicari et sanctificari. ista enim sanctificatio fuit facta per pontificem ad cuius officium hoc spectabat. quia tamen hoc factum fuit ad instinctum regis. unde rex hoc fecisse.

Ab introitu emath. quod est in termino aquilonari. et per missionis.

Ad riuum egypti. quod vocatur riuus uolturnus. et in termino australi. et in istos duos terminos est longitudo

Septem diebus per dedicationem.

Et septem diebus per festum tabernaculorum. quod incepit die primo mensis septimi. et sic facta die prime septem fuit festus expiationis. decima die mensis septimi. et sic facta fuit duplex festus. et die octava dimisit populum. non quod illa die recesserint. quia fuit dies collecta. tamen illa die dedit licentiam quod crastino possent recedere. quia die octavo fecit collectam. et in crastino recesserunt. **S**exti die mensis septimi. ut plenius habet. **h. palyp. vii.**

Et atque et alacritate. in plenitudine et dedicatione domus domini. quod filium sibi succedentem in regno suo. sicut promissum ei fuerat ut habet. **h. li. ca. vii.** **D**ebere autem aliter exponuntur. **h. q.**

manus expanderat ad celum. **E**stetit ergo et benedixit omni ecclesie israel voce magna dicens. **B**enedixit dominus deus qui dedit requiem populo suo israel iuxta omnia que locutus est. **N**on cecidit nec unquam quod sermo ex omnibus bonis que locutus est per moysen suum suum. **S**it dominus deus noster nobiscum sicut fuit cum patribus nostris non derelinquens nos neque periculis. **I**nclinat corda nostra ad seculum amblemus in unum deus deus eius et custodiamus mandata eius et ceremonias et iudicia quecumque mandavit patribus nostris. et sint firmos mei isti quod deprecatur super coram domino appropinquantes domino deo nostro die ac nocte ut faciat iudicium suum suum et populo suo israel per singulos dies et sciant omnes populi terre quod dominus ipse est deus. et non est ultra absque eo. **S**it ergo cor nostrum perfectum cum domino deo nostro ut amblemus in decretis eius et custodiamus mandata eius. sicut et bodie. **I**gitur rex et omnes israel cum eo immolabant victimas coram domino. **M**actavitque salomonus hostias pacificas quas immolavit domino. bonum viginti duo milia et unum centum viginti milia. **E**t dedicaverunt templum domini rex et filij israel. **I**n die illa sanctificavit rex medium atrij quod erat ante domum domini. **F**ecitque holocaustum ibi et sacrificium et adipem pacificorum. quoniam altare ereum quod erat coram domino minime erat. et capere non poterat holocaustum et sacrificium et adipem pacificorum. **F**ecit ergo salomon in tempore illo festivitatem

cum sacerdotes vellent introducere archam in templum. porte clausurunt se. et cum sacerdotes per apte impetranda carent psalmum. **cxix. vii. d.** Surge domine in requiem tuam. tu et archa sanctificationis tue. et cum venerit ad illum versum.

Propter david servum tuum. i. propter eius merita. **N**on avertas faciem christi tui. i. salomonis in regem venturi. denequando ingressus archam intra locum quem preparabat tunc porte aperuerunt se ad ostendendum quod deus acceptavit locum propter merita ipsius david. quod videntes populi quod stabant letantes deus laudaverunt. et hoc est quod dicit. **E**tantes et alacri corde super omnibus bonis que fecerat dominus david suo suo. et israel populo suo.

Capi. ix.

Factum est autem cum perfectisset salomon edificium domus domini et edificium regis domus quod optauerat et voluerat facere: appropinquavit ei dominus secundum sicut appropinquaverat ei in gabaon. **D**ixitque dominus ad eum. **E**xaudi orationem tuam et deprecationem tuam quam deprecatur es coram me. **S**anctificavi domum hanc quam edificasti ut ponerem nomen meum ibi in sempiternum. et erunt oculi mei et cor meum ibi cum eis diebus. **T**u quoque si ambulaveris coram me sicut ambulavit pater tuus in simplicitate cordis: et in equitate: et feceris omnia que precepi tibi. et iudicia mea servaveris et legitima mea ponas thronum regni tui super israel in sempiternum sicut locutus sum deo patri tuo dicens: non auferet vir de genere tuo de solio israel. **S**i autem audiveris si fueritis vos et filij vestri non sequentes me nec custodientes mandata mea et ceremonias quas proposui vobis. si abieritis et colueritis deos alienos et adoraveritis eos: auferam israel de superficie terre quam dedi eis: et templum quod sanctificavi nomen

tas faciem christi tui. i. salomonis in regem venturi. denequando ingressus archam intra locum quem preparabat tunc porte aperuerunt se ad ostendendum quod deus acceptavit locum propter merita ipsius david. quod videntes populi quod stabant letantes deus laudaverunt. et hoc est quod dicit. **E**tantes et alacri corde super omnibus bonis que fecerat dominus david suo suo. et israel populo suo.

Cap. ix.

Factum est autem. **D**ixit dominus agere de rennovatione edificium. et primo salomonis qui fuit principalis in edificando. secundum vero bira regis tyri qui iunxit cum ligna ministrando: ibi. **E**xpleti autem tercio populi israel qui cooperati sunt in laboribus et expensis ibi. **H**ec est summa expensarum. **R**emuneratio autem salomonis describitur per hoc. quod sibi divinitus fuit revelatum orationem eius exaudita: cum dixit. **A**ppropinquavit ei dominus. **S**ecundo quod primo apparuerat ei in principio regni sui. ut dictum est. **h. iij. ca. b.** **S**icut apparuerat ei in gabaon. ex quo patet ista apparitio fuisse in somnis sicut et illa et hoc expressum dicitur.

h. palyp. vii. c. **S**anctificavi domum hanc. i. applicavi et dedicavi meo cultui. **D**ixit quoque salomon coram me. sancte et iuste vivendo. ideo subdit. **c.** **I**n simplicitate cordis. i. in innocentia. **f.** **E**t in equitate. i. in iusticia. **C**etera patet in littera usque ibi. **g.** **A**uferam israel

de superficie terre. eos captinādo. **E**t templū quod sancti. noi meo pñci. a pñctu meo. ipm destruendo. qd factū fuit postea p nabuchodonosor. vt bñ. j. iij. li. xv. **E**t qd pñci isrlm. puerbiū. qz oēs loquentē de ei⁹ deēre et captiuitate. **E**t i fabulā. qz i nar

ratōe taliū mul- ta falsa imiscen- tur. **E**t to m⁹ becerit in ex emplum. diuine offensionis.

Omnis q trāscit p eā stu- pebit. p admira- tione vltiois di- uine. **E**t si- bilabit. sicut so- lent facē boies qñ vidēt casum subitū alicuius rei imagine.

Expletis at- hic pñr descri- bitur ipm⁹ hīaz remuneratio. et pmo ponit tps cū dicitur.

Annis. xx. postqz edifi. fa. qz septē annos posuit in edifica- tōe tēpli. et. xij. in edificatōe to- mus sue. vt di- cū est. s. in fine sexi cap. i. pñ- cipio septimi.

Tunc dedit salomō hīā. xx. oppida in reco- pensatōe ligni- rum et alioz que ei misauerat.

Et egressus est hīam. s. rex tyri. **E**t ap- pellauit eas ter- ram chabul. qd sonat displicen- tiā. vt dicit ali- qui. et hoc in lin- gua pbenicea. **E**t erat hīā. et hoc psonat ei qd p- mittitur. **E**t nō placuerit ei. di- cit vō Ra. fa. qz sonat tenacitatē in bebreo. qz illa fra ē lutosa et adherēs pedib⁹. et sic vocauit eā.

Hec est summa. **H**ic pñr ponitur re- muneratio ppli. et diuidit in duas in pte pñcipalē et in- cidentalē. scōa ibi. Filia autē pharaonis. Remunera- tio autē ppli cōsistit in bona dispositōe ipsi⁹. qz maxime puenit ex trib⁹. s. ex bona munitōe fortalicioz. et sub- iectōe aduersarioz. et ex libertate ciuili. scdm ponit ibi. **A**niuersum pplm. tertiū ibi. De filiis autē isrl. Cir- ca primū dñ. **H**ec est summa expen. quā obtu. sa. **I**n bebreo habet. **H**ic est census quē leuauit salomon et fm bebreos nō refertur ad literā immedate pcedē- tem. s. ad. cxx. talenta auri q misit hīam. s. ad illud qd postea subdit de alienigeniē quos salomon fecit tribu- tarios. s. ad portandū onera in opibus que hic expri- muntur. **A**niuersum bierlin. quem fecit triplicem

vt supra dictū ē. iij. ca. **E**t bēser et mageddo et gazer noia sunt fortalicioz. **P**harao rex egypti et. hic re- spondet tacite qñm. qz posset aliqz querere qre muniuit gazer cū nō esset sub eius ptate. et ideo ponit hic quō pha- rao rex egypti cepit terrā illā et dedit illā filie sue in dotem

et sic facta ē sub di- ctione salomonis.

Aniuersum et ci- uitates currū et. s. vbi reseruaretur currus bellici et ar- ma ad resistendū aduersariis si insur- gerent.

Aniuersum po- pulū. **H**ic ponitur secūda. s. subiectio aduersarioz cū dñ **A**niuersum pplm qui remanserāt de amorreis et. scē sa- lomō tributarios.

Si fecit cupidi- tate tributū absqz hoc qz puerterent ad iudaismū vt di- cunt aliq. tunc pec- cauit duplt. s. pctō auaricie et inobedi- entie. qz dñs pcepe- rat illos extirpārē vt bñ. **M**ic. xxiiij. ca. **S**i autē fuerit cō- uersi ad iudaismū et fecit eos seruos vt filiis isrl pceret a labore et nō duc⁹ cupiditate. forsitā nō peccauit sic vcm fuit de gabaonitis **I**osue. ix. **Q**ui cō- uersi ad iudaismū facti sunt in obse- quiū toti multitu- dinis qñuis essent de populis qz dñs iusserat extirpārē

De filiis autē isrl. **H**ic ponit ter- ciū. s. libertas ciuili cum dicitur. **H**ic dñs iussit sa- lomō hīre quēqz. scz in opib⁹ vilib⁹ et ruralib⁹. s. fiebant talia opa p alieni- genas ad iudaif- mū puerfos occupabatur tñ in opib⁹ nobilib⁹. iō s. dñf. **S**ed erat viri bellatores et. p. **F**ilia autē pha- raonis. **H**ec est ps incidentalis in q ponit aliq incidentalē. quoz primū est trāslatio vxoris sue ad domū quā ei edi- ficauerat. cui⁹ rō ponit. iij. palypo. viij. videlicet q archa dñi fuerat in ciuitate dauid. vt p. ex pcedentib⁹. et p hoc erat sanctificata. ppter qd non erat dignū q mulier babi- taret in ea nisi ad tēpus. s. quousqz domus esset edificata. scdm est de edificatione mello. **H**ic dñs bebrei q ibi erat quedā platea. pte tēpli. quā dauid dimiserat apertā ad hoc q venientes de longe possent ibi manere in solēnitare pasche qñ nō habebāt hospitia et vt essent pte templū de uotōis causa. quā salomon clausit. et quādā voraginem ibi existentē terra impleuit. edificans ibi tabnacula p ser- uis et ancillis filie pharaonis. cui⁹ dom⁹ erat iux. et in hoc

peccauit. Terciu incidēs est de oblatōne salomonis: ibi.
Gofferebat q̄s salomō tribus vi. p̄ ānos singulos. s. in
 festiuitatib⁹ pasche. p̄thecostes ⁊ tabernaculoꝝ. b
 Et adolebat thymīama. nō p̄ seipm. s. p̄ pōtifice. ad cui⁹
 spectabat officiū. Quartū est de eius nauigio. cū dī.
 i. lassēm q̄s rē. ⁊
 p̄s lra vsq; ibi.

K Qui cū venis-
 sent in opbir. no-
 men est p̄uincie in
 india: in q̄ se mon-
 tes hñtes mineras
 auri. s. a leonibus
 ⁊ bestijs seuissimis
 habitant. p̄ q̄
 nullibi audeat acce-
 dere: nisi nani stan-
 te. p̄pelit⁹ ad refu-
 giū. ⁊ tūc naute ex-
 plorātes horā qua
 dicte bestie se elon-
 gant. subito exeūt
 ⁊ trā effossam vi-
 guib⁹ leonū i nauē
 p̄uicūt ⁊ recedūt:
 q̄ terra postea i for-
 nacē p̄uic⁹. et q̄
 est ibi puritat⁹ co-
 sumit ⁊ amouetur
 stante igne ⁊ ma-
 net auz purū.

Caplm. x.

Ed et regi-
 na saba. de-
 scripta glo-
 ria salomonis i sa-
 milijs ⁊ edificijs. s.
 p̄nter describit in
 opulētis ⁊ primo
 ex āplitudine sum-
 ptuū. scdo ex mul-
 titudine puentuū
 ibi. Erat aut pon-
 dus auri. tercio ex
 magnitudine effe-
 ctuū: ibi. Fecit q̄s
 rex. Circa p̄mū co-
 siderādū: q̄ admi-
 ratio p̄surgit ex in-
 spectōe rei magne
 et insolite. q̄d pōt
 esse duplici. vto
 mō sū q̄d. et hoc
 mō paruis p̄sonis
 ⁊ simplicib⁹ q̄ non
 cōsueuerūt videre
 magna aliqd ē ma-
 gnū ⁊ insolitū. licz
 alijs sit medio cre-
 vel p̄uū. Alio mō
 simplici⁹. s. illud
 q̄d ē magnū ⁊ inso-
 litū p̄sonis magnū
 ⁊ assuetis ad magna videnda. Regina saba erat p̄u-
 dentissima ⁊ potentissima ⁊ p̄ p̄ns assueta ad mag. ⁊ tñ vi-
 dens sapiam salomonis ⁊ potentia in sumptib⁹ magnis
 fuit valde admirata. Et q̄ p̄ magnificētie salomonis ex-
 cellētia. ⁊ hoc q̄d dī. a. Sed ⁊ regina saba au. fama
 salo. q̄ diuulgabat vbiq; b. In nomie dñi venit. ex q̄
 p̄z ea fuisse dei cultricē. quis nō teneret moysi legē. q̄ ad
 eā nō tenebat. c. Etare cū in enigmatib⁹. i. obicuri
 et dubijs questionib⁹. d. Quidēs aut regina saba oēm

singulos holocausta ⁊ paci-
 ficas victimas sup altare
 q̄d edificauerat dñs ⁊ ado-
 lebat thymīama corā dño.
Perfectus ē tēplū. **C**lassē
 q̄ fecit rex salomō in alion-
 gaber q̄ ē in haylā in lito-
 re maris rubri tra idumee
 Misitq; hīraz in classe illa
 suos suos viros nauticos ⁊
 gnaros marī cū seruis salo-
 monis: q̄ cum venissent in
 ophir sumptū inde auz q̄-
 dringētoꝝ viginti talētoꝝ
 retulerūt ad regē salomonē.

Capl. x.

Ed et regina saba
 audita fama salo-
 monis i noie dñi ve-
 nit tētare eū in enigmatib⁹.
 Et ingressa hierlm multo cuz
 comitatu ⁊ diuitijs: camel
 portatib⁹ aromata et aurū
 infinitū nimis ⁊ gēmas p̄cio-
 sas venit ad regē salomonē
 ⁊ locuta ē ei vniūsa q̄ habe-
 bat in corde suo. Et dicit
 eā salomon oia vba q̄ p̄po-
 suit. Nō fuit sermo q̄ regē
 possit latere: ⁊ nō rñdēt ei.
 Quidēs aut regina saba
 oēm sapientiā salomonis:
 ⁊ dñm quā edificauerat ⁊
 cibos mēle ei⁹. ⁊ habitacu-
 la suoz ⁊ ordines ministrā-
 tiū: vestesq; eoz et pincer-
 nas ⁊ holocausta q̄ offere-
 bat in domo dñi: nō habebat
 ultra spm. dixitq; ad re-
 gem. **E**ter⁹ ē p̄mo quē audi-
 ui in trā mea sup fmonib⁹

sapientiā salomonis et solutionib⁹ dubioꝝ. e. Et
 domū quā edificauerat. i. domos. vt p̄s ex p̄dictis.
 f. Vestesq; eoz. habebāt em ministri ei⁹ vestes distin-
 ctas sū vniūsa officia. ex quib⁹ statim cognoscebatur
 officiū cuiuslibet. s. Et holocausta q̄ offerebat i do-

mo dñi. q̄ sicut
 dicit Iosephus
 omni die in tem-
 plo offerebātur
 multa sacrificia
 p̄ eo. ⁊ eodē mō
 dī. u. pal. it. Et
 victimas q̄s im-
 molabat in do-
 mo dñi. Ra. sa.
 dicit q̄ becē ve-
 ra lra. Et ascen-
 sum p̄ quē ascen-
 debat in domo
 dñi. erat eniz de
 domo regis ad
 tēplū quēdā via
 p̄ gradus valde
 sumptuose ⁊ ar-
 tificiose facta. et
 huic victo cōso-
 nat q̄d habet ca-
 p̄ce. q̄ salomon
 tñb⁹ vicib⁹ offe-
 rebat in āno. Ex
 q̄ videt q̄ nō fa-
 ciebat q̄d die so-
 lemnitatē obla-
 tionū. sicut Jo-
 sephus dicit.
Nō habebat
 ultra spm. in q̄
 designat ipsius
 admiratio. cetera
 patet vsq; ibi.
Attulit ex
 ophir ligna thi-
 na. in li. de p̄uic-
 tatib⁹ rerū dī. q̄
 sunt ligna valde
 alba ⁊ polita ita
 q̄ imagines ibi
 resulat.
Fecit q̄s de
 lignis thinis ful-
 cra. a. fulciendo
 dicta ad fortifi-
 cādū tēplū ⁊ do-
 mū regl. Ra. sa.
 dicit q̄ fecit inde
 grad⁹ ad ascen-
 dendū de domo
 regis i domū dñi
 et p̄ter hoc re-
 gina Saba de il-
 lo ascēsu fuit ad-
 mirata ⁊ dicit h fulcra a fulciēdo q̄ in laterib⁹ ascen-
 sus p̄dicti erāt ista ligna ad hoc q̄ ascēdentes ⁊ descen-
 dentes appodiarēt se ibi. **E**t citharas lirāsque can-
 toribus. i. varia infra musicalia ad cantandū laudes
 diuinas in domo dñi p̄ lenitas. m. **R**ex autē salo-
 mon rē. dicit Ra. sa. q̄ p̄ hoc notant solutōes q̄dum
 q̄s ipa p̄posuit. Alii sō dicunt q̄ fuerūt q̄dā semina ⁊
 psilia q̄ nō habebant in trā sua s. in trā isrl abunda-
 bant: p̄ter q̄d talia petiuit absq; rubore. quis nō crāt

mo dñi. q̄ sicut
 dicit Iosephus
 omni die in tem-
 plo offerebātur
 multa sacrificia
 p̄ eo. ⁊ eodē mō
 dī. u. pal. it. Et
 victimas q̄s im-
 molabat in do-
 mo dñi. Ra. sa.
 dicit q̄ becē ve-
 ra lra. Et ascen-
 sum p̄ quē ascen-
 debat in domo
 dñi. erat eniz de
 domo regis ad
 tēplū quēdā via
 p̄ gradus valde
 sumptuose ⁊ ar-
 tificiose facta. et
 huic victo cōso-
 nat q̄d habet ca-
 p̄ce. q̄ salomon
 tñb⁹ vicib⁹ offe-
 rebat in āno. Ex
 q̄ videt q̄ nō fa-
 ciebat q̄d die so-
 lemnitatē obla-
 tionū. sicut Jo-
 sephus dicit.

Nō habebat
 ultra spm. in q̄
 designat ipsius
 admiratio. cetera
 patet vsq; ibi.

Attulit ex
 ophir ligna thi-
 na. in li. de p̄uic-
 tatib⁹ rerū dī. q̄
 sunt ligna valde
 alba ⁊ polita ita
 q̄ imagines ibi
 resulat.

Fecit q̄s de
 lignis thinis ful-
 cra. a. fulciendo
 dicta ad fortifi-
 cādū tēplū ⁊ do-
 mū regl. Ra. sa.
 dicit q̄ fecit inde
 grad⁹ ad ascen-
 dendū de domo
 regis i domū dñi
 et p̄ter hoc re-
 gina Saba de il-
 lo ascēsu fuit ad-
 mirata ⁊ dicit h fulcra a fulciēdo q̄ in laterib⁹ ascen-

mirata ⁊ dicit h fulcra a fulciēdo q̄ in laterib⁹ ascen-
 sus p̄dicti erāt ista ligna ad hoc q̄ ascēdentes ⁊ descen-
 dentes appodiarēt se ibi. **E**t citharas lirāsque can-
 toribus. i. varia infra musicalia ad cantandū laudes
 diuinas in domo dñi p̄ lenitas. m. **R**ex autē salo-
 mon rē. dicit Ra. sa. q̄ p̄ hoc notant solutōes q̄dum
 q̄s ipa p̄posuit. Alii sō dicunt q̄ fuerūt q̄dā semina ⁊
 psilia q̄ nō habebant in trā sua s. in trā isrl abunda-
 bant: p̄ter q̄d talia petiuit absq; rubore. quis nō crāt

Magni valoris. **E**xceptis his. et ista fuerunt magna et preciosa. Erat aut pondus. **D**ic pñr de clarat multitudo puentuū. et pñr lra vsqz ibi. **E**t oēs reges arabie. qz veniebāt de diuersis pñbus or: bis ad audiendū sapiam salomonis. deferētes ei mune ra: vasa aurea et argētea et plura alia. vt habet. j. eodē ca.

Fecit qz rex hic pñr ondit opulentia salomonis i magnitudine et pulcritudine effectū cū dñr. Fecit qz sal. ca. scilicet de auro purissimo. et tēti: sicut erat de alia materia. **I**n lamia scuti vñi scilicet ad coopien dū ipm. **E**t ccc. peltas. et vi cūnt a pellēdo: qz repellūt icus et sunt circulari figure. **E**t recente minē auri fm qz dñr ra. sa. mina ē gen? nu mi determinat i ponderis. et ē fa tis min? qz pon dus talenti. vel minayt dñr. **S**i dñs in ponde ribus cētū dra gmis appēdit. et est nomē grecū.

Fecit etia rex thronum de ebore grandē. **S**icut aliud opus valde pulcrū et sumptuosum.

Qui habebat sex grad? p quos alcēdeba tur ad sedile. **E**t summi tas throni rotū da. sicut sit fre quēter in cathe dris ligneis.

Et due ma nus hinc et inde. s. in pte anteriori. **E**t duo leo nes. ibi scilicet pñ. et ista fiebat ad decorē et sumptuositatē operis. cetera patēt vsqz ibi. **B**onon erat argentū nec alicui? pñ putabat. **B**ocē qz erat modici pñ re spectū. pñter qd vasa domus salomonis erāt aurea. **E**t cetera patēt vsqz ibi. **E**cce qz vt tāta abundan tia argenti. et hyphole est. ad notandū excessum mul titudinis argēti et ligno cedri. **E**t educēbant equi salo. de egypto et de choa. qz ibi emebant. eo qz ibi nascunt equi fortes et boni. et fm istā trāslationē choa est nomē. pñm loci. **D**icit autē Ra. sa. qz est nomē ap pellatiū. et signat congregationē vel societate. et fm b debet fieri punct? **E**t educēbant eq salomon de egypto. et seqz talis lyia. **E**t de choa negotiatores et

negociatores: vñiūqz scu ta vendētes et omēs reges arabie ducesqz tre. **F**ecit qz rex salomō duce ta scuta de auro purissimo. sexcētos au ri siclos dedit in lamia scu ri vñi? et trecētas peltas ex auro pbato: trecēteqz mi ne auri vñā peltā vestiebāt. **P**osuitqz eas rex i domo sal tus libani. **F**ecit etiā rex sa lomō thronū de ebore gran tem. et vestiuīt eū auro ful uo nimis qz hēbat sex gñus et sūmitas throni rotūda erat i pte posteriori. et due man? hinc atqz inde tēnen tes sedile: et duo leones sta bant iux manus singulas et duodeciz leūculi stātes sup sex gñus hic atqz inde. **N**ō est factū tale op? in vñiūsis regnis. **E**t oia vasa de q bus potabat rex salomon erāt aurea. et vñiūsa suppel lex dom? salt? libani et auro purissimo. **N**ō erat argen tū: nec alicui? pñ putabat in dieb salomōis qz classis regis p mare cū classe hirā semel per tres ānos ibat in tharsis deferens inde aurū et argentū et tentes elephan toz et symias et paues. **A**da gnificatus est ergo rex salo mon sup oēs reges tre diui tijs et sapia et vñiūsa tra de

et hoc ē societas vel multitudo mercatorū regis accepit multitudine in emptione: qd exponēs Ra. sa. dicit qz mer catores salomonis emebant oēs equos egypti. ita qz alijs reges nō poterāt bñe nisi p eos. vñ in fine bui? ca. ibidem dr. **A**tqz in hūc modū cūci reges etheoz et syrie equos venūdabāt. **I**n be

siderabat vultū salomonis vt andiret sapiam ei? quaz tederat de in corde ei? et sin guli deferēbāt ei munerava sa argētea et aurea. vestes et arma bellica. aromata qz et eqs et mulos p ānos singlos. **C**ogregauitqz salomō cur rus et equites. et facti sunt ei mille qdringēti curi et duo tecum milia equitū et dispo suit eos p ciuitates muni tas: et cū rege i hierlm. **F**ecitqz vt tāta effz abundātia auri et argēti in hierlm qñ ta et lapidū et cedrozū pbuit multitudinē qñ sycomozos q nascunt in capeltribo. **E**t educēbant equi salomoni de egypto et de choa. **N**egotiatores em regis emebant de choa et statuto pño pduce bāt. **E**grediebāt aut qdri ga ex egypto sexcētis siclis argenti. et equus centū et qñ qginta. **A**tqz in hūc modū cuncti reges etheoz et syrie equos venūdabāt.

Capi. xj. **E**t aut salomōn ada nauit mulieres alie nigenas multas: filiam qz pharaonis et moabitidas et āmonitidas idumeas et si wniās et cetheas de gētib sup quibus dixit dñs filijs israel. **N**ō ingrediemini ad

venūdabāt. **I**n be bres bñ. **E**t cuncti reges etheoz et sy rie p man? eoz scz equos emebant. i. p man? mercatorū salomōis et inde pueniebāt ei ma gñū lucrū.

Egrediebāt at a. emebāt qdriga i. qtuor equi cur riales.

Sexcētis siclis et sic qñlibet equ? vē debatur. d. siclis.

Moraliter autem thron? salomonis est beatitudo: in cū ius gremio sedet rex rex pacificus ibs xpstāqz in re gali solio. ite thronus dicit eburne candore cōtinētē vgnalis. aure? ful gore sapie supna turalis. **D**ue ma nus. sunt implead mādator: et supe rogatio consilioz.

Sex grad? sex vit tutes in vigne ec cellētes. s. hūilita tis tenor: paupra tis amor: bonitatis decor: pietatis dulcor: lōganimita tis vigor: caritatis feruor. **P**er leonē dñs designat pñtis terror: fm qz dicit

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Cant. vj. **T**erribilis vt castrorū ac es ordinata scz ad debellāduz aereas potestates p buis vgnis virtutem et merita.

Regum

genas sibi accepit d legē moysi. **E**ro. rxiij. tercio qz vro
res sibi vltra modū multiplicauit d legē. **D**eus. rxiij. vbi
pbiat regi accipe vxores plurimas alliaētes animum
eius. **C**ilia qz pbar aonis. bāc spālter exprimit. qz
fuit ei vxor pncipalis et magis dilecta. cetera autē fuerūt
adiūcte. **E**cce pa-
tent vsqz ibi.

Sueruntqz vro
res qsi regine. dcc.
Iosephus autē di-
cit q fuerūt. lxx. et
ideo dicēdū q. lxx.
erāt pncipaliores
alijs. zillas tñ nu-
merat ioseph. vel
aliē pōt dici q scri-
ptura h numerat
comicellas z seru-
entes assistētes su-
is vxoribz. et sic de
septingētis hic nu-
merat. septuagin-
ta erant vxores ei
z regine. cetera autē
eaz comicelle. Si-
qz autē velit sequi
textū. put sonat po-
test dicē q salomō
ad tantā carnalita-
tē deuenerat. q fre-
quēter de nono vir-
gines hie volbat.
sicut bī. **D**ester. ij.
capi. de assuero re-
ge q qlibet die habebat vnā. z q ingrediebāt vespere egre-
diebāt mane. nec habebat licentiā reuertēdi ad regē. nisi
rer eam vocasset ex noie. z vñ hunc modū infra. duos an-
nos poterat multiplicari numerus vsqz ad septingētas.
Et auerterūt mulieres cor eius. ab amore dei. z obser-
uantia pceptorū eius. sicut dixerat dñs p moysen.

Cunqz iam eēt senex. **D**ic dñr oñdī eius trāsgressio
in pctō idolatrie cū dī. **E**t seqret deos alienos. qd
nō est sic intelligendū salomōne sic fuisse infatuatū. q in
idolis crederet aliqd esse diuinitatis. h nolens offendere
vxores suas: ea adorabat: sicut z adā comedit lignū veri-
tatis ad pūationē sue vxoris ne eā cōtristaret. sicut dicit
Eug. sup. **Gen.** li. xj. z de dñi. dñi li. xij. ca. xj. qz vir nō fuit
seductus. vt dicit apls. j. **Thimo.** ij. ita q crederet q per
esum illius ligni haberet sciam boni z mali. sicut suggeste-
rat serpens. put diffusus declarauit **Gen.** iii. ca.

Tunc edificauit salomō phanū chamos idolo moab
in monte qui est h bīrlm. z. i. in mōte oliueti. z id cultus
idolatrie de tota bīrlm poterat videri. qd erat magnū in
cōtinenti ad idolatriā. ad quā ipsē erat pñus.

Alqz in hūc modū fecit vniuersis vxoribz suis alieni-
genis. qd nō est intelligēdū q cui libet faceret vñ repln.
h oibus de vno cultu idolatrie fecit vñ templū p idolo
earū. **D**ic occurrit dubiū quō salomō dicat senex qñ
deprauat fuit p mulieres. qz dicit **Ra. sa.** z aliū bebrei q
erat tñ. xij. annor. qñ incepit regnare. z in fine bui capli
dicit q regnauit. xl. ānis. z sic vixit tñ. lxx. ānis. **I**pe autē
deprauatus fuit p mulieres añ morte suā p sex annos vel
circiter. qz edificauit tēpla idolorū plura p suis vxoribus
postq fuerat deprauat. in quoz edificationibz fluxerunt
plures anni. z sic qñ deprauatū fuit cor eius. nō videt ba-
buisse vltra. xlvj. ānos vel circiter. ex tali vō etate nullus
dicat senex. **A**d hoc autē rñdet magister in hīstorijs.
dī. q salomō regnauit. lxx. ānis. z allegat iosephū hoc
dicentē: scriptura tñ regni sui tacet. xl. ānos sicut. **S.** pmo
li. xij. dicit de saule q duobus ānis regnauit sup isrl. s. be-
ne z innocēter: z tacet. xviij. ann. in quibus male se ha-
buit. vt ibidē fuit dictū. **S**ed de dicto magistri parū est h
curandum. quia contradicit sibi ipsi z etiam scripture. dī.

em ibidē q salomō. xj. annor. genuit roboā z q roboā
mortuo pte fuit. xl. z vñ ann. z infra. xij. dicit. q. xl.
vñ ann. erat roboā cū regnare cepisset. z sic reuertit
primū dictū. f. q salomō vixit tñ. lxx. ānis. **S**i autē
dicatur q roboā regnauit viuente patre. xl. ānis: ita

salomō qd nō placuerat co-
rā dñō. z nō adimpleuit: vt
sequeret dñm sic dauid pat-
er. **T**unc edificauit salomō
phanū chamos idolo mo-
ab i mōte q ē h bīrlm: z mo-
loch idolo filiorū ammon.
atqz i hūc modū fecit vni-
uersis vxoribus suis alienige-
nis q adolebāt thura z imo-
labāt eis. **I**git irat ē dñs
salomō q ausa essz mens
ei a dñō deo isrl: q appara-
erat ei scōo z pcepit de vbo
h ne seqret deos alienos et
nō custodiuit q mādauit ei
dñs. **V**ixit itaqz dñs salo-
mō. **Q**uia hūi h apud

esset. lxx. z vñ annor. z de hac renouatione loqui-
tur caplin sequēs. hoc p3 salum p literā sequentes. qz
ibidē subdit. q roboāz derelicto consilio senū: adbe-
cōsilio iuuenū qui nutriti erāt cū eo. **E**t quo p3 q tñc
erat roboā ad huc iuuenis qd nō potest dici de homi-
ne habēte. lxx. z vñ annos. vñ de. s. ij. li. xij. dī. **E**rat
autē berzellai galaadites senex valde. i. octogenari-
z p salomō. lxx. vñ. dicit. **S**i autē in potētati. lxx. an-
ni. i. i. bene pplectionatis z amplius eoz labor z voloz
Preterea illud qd dicit magister q salomō. xj. anno-
rum genuit roboā. videt esse extraneū ad tētenature
qz fm dicta magistri nō solū. xj. annor. genuit. s. cū ba-
beret decē z tres mēses. qd sic p3. quia si roboā habē-
bat. xj. ānos finito regno patris. xl. annor. et erat.
xj. annor. qñ incepit regnare. seqtur q. xj. anno salo-
mōis roboā fuit natus. z cū puer sit in vtero matris
ix. mēsi bus. seqtur q qñ fuit genitus: salomō erat tñ
x. ānor z parū plus. qd nō videt possibile nature. **A**d
hoc igitur incōueniens remouendū z repugnantiam
scripture tollendā saluo meliori iudicio videt cōueni-
entius dicere. q salomō postq. xl. ānis regnauerat
mortuus est. z successit ei in regnū filius eius roboāz
habens. xl. z vñ annū. sicut dicit scripture. **S**ed qñ
salomō incepit regnare nō solū habuit. xj. ānos vt
ab alijs dicit. s. non pbat nec ex scripture sacra habet
qz exprimit ānos regni sui tñ. nō aut exprimit ānos
eius qñ incepit regnare. nec ānos totius vite sue: imo
habuit. xx. vel plures ānos in principio regni sui z sic
qñ mortuus fuit. lx. ānos habuit ad min. z si cōueni-
enter pōt dici q post. l. ānos etatis sue deprauat fuit
p mulieres. z iā tñc pōterat dici senex. qz z leuite com-
pleto qñq. gesimo annō etatis sue seruire cessabant in
tabernaculo tan q senes. vt bī. **Num.** viij. z bī q salo-
mō nō genuit roboā. xj. vel. x. annor. s. multo pluriū
qz cōtrariū cū matre sua. s. roboā post suā coronatōne
Ad illud autē qd obicit in cōtrariū de dicto **Ra. sa.** dī.
cendū q de dicto eius vel aliorū bebreorū nō est multū
curandū. nisi quantū cōsonat sacre scripture vel rōniz
sicut dixi plenū in plogo meo sup **Gen.** s. i. de dicto

q pncipiū re-
gni sui cōputat
ab illo tēpe quo
pater suus ince-
pit deprauari: se-
qetur q mortuo
patre fuit. lxx.
et vñ annor. qd
est contra dictū
magistri vt patz
ex dictis: z etiaz
cōtra scripture.
qz ca. sequēti dī
q bicroboā au-
dita morte salo-
mōis reuersus
est de egypto. et
venit cū alijs in
sichē vbi cōgre-
gatus ē pplis ad
cōstituendū ro-
boāz regē. **E**t
quo videt q nō
regnauit viuē-
te patre: s. dicit
tur q immo: sed
mortuo pte fu-
it eius regnare
nouatū cū iam

magistri et Josephi idē est dicēdū: matie vbi est repu-
gnantia scripturę: sicut in pposito videt. vt pz ex p dicit.
Adhuc p dicit obijci de vbo salomonis in pncipio
regni sui. qd bñ. s. ij. ca. Ego sum puer puul' ignorans
egressum et introitū meum. Et hoc dicit Ra. fa. et ali-
q alij q erat tñ
rñ. annoz. s. hoc
nō valz. qz ante
ij. ca. dixerat da-
uid salomoni re-
comēdas ei pu-
nitionē. Semel.
Vir autē sapiēs
es et scias q faci-
es ei. vir aut nō
dñ. pñe nisi bñs
pñ. anos vel cir-
cter. et si ex il-
lo vbo. Ego sum
puer puulus zc.
arguat q erat
tñ. rñ. annoz: ca-
tem rōne ex isto
poterit argui q
erat. rñ. annoz
et ideo illud ver-
bum salomonis
Ego sū puer zc.
intelligendū est
respectu tāti re-
giminis sibi im-
positi: sicut di-
ctum fuit ibidē:
ideo. Exo. xxxij
dicit. qz ioseph
filius. Nun puer
nō recedebat de
tabernaculo: et
tñ tñc erat. xlij.
annoz fm heb.
fm Josephum

fm. qz fm heb. gubernauit ppl m. xxvij. ānis. fm Jo-
seph. xxvj. et moyses ante ipm. xl. ānis ab exitu de
egypto. et sic restat q fm hebzeos tñc erat. xlij. ānoz:
fm ioseph. xlij. qz vixit. ex. ānis. vt bñ Josue ultio.
Adhuc p dicit obijci de dictis hieronymi: q in epla
ad vitalē pñm de salomone et achaz videt dicere: q
salomon. xj. annoz vel min' genuit roboā. et q. xij. an-
no etatis sue accepit regnū. Ad qd dicendū q Hiero-
nymus nō loqitur ibi assertiue vt manifeste pz ex fine
eiusdē eplę. Sed supposito q tñc regnare inceperit et
roboā genuerit: sicut dictū ē: rādet quōd hoc sit possibi-
le inducēs ad hoc exēplū cuiusdā mul' ieris nutritis
puulū q in eodē lecto cū ea iacebat. et cū decimū annū
etaz implez. et illa fuisset calefacta vino. induxit pue-
rum ad carnalē copulā. et sic alijs noctib' sequentibus
q de eodē cōcepit. et j. duos mēses venter ei' intumuit
Hieronymus aut attribuit hoc magis vti diuine qz
nature. vt facinus occultū p signū euidēs panderet. et
sic argumētū est ad oppositū. s. qz vti nature salomō
k. annoz nō genuit roboam.

qz gñ irat' est dñs. descripta salomonis trāsgressio-
ne. hic pñr describit cōminatio pene. s. scissio regni sui
tpe filij sui. et pz lra paucis exceptis.
Qui apparuerat ei scdō. semel in gabaon. et semel
post edificatiōē tēpli. vt dictū fuit. s. ix. Et da-
uid illud fuit tuo. s. hieroboā q fuit vnus salomōis: vt
bñ. j. m. Tūc tñ in dieb' tuis zc. qz in vita sua in i-
tuerat rege salomōne. vt dictū est. s. pmo capi. et ideo si
fuisset regnū scissum tpe salomonis. videret b' redun-
dare in culpā dauid et etiam in obprobriū. quia memo-
ria eius adhuc erat multum recens. n. Tribum
vnam dabo filio tuo. tribus enim iuda nō fuit sibi da-

ta. qz erat suā nec trib' leui: qz erat dispersa p oēs trib' et
redināte pplō ad cultū vitulorū. cōpulsā est venire ad for-
tem iude et beniamin. et sic sola tribus beniamin. pñelo-
quendo fuit data ipi roboā. s. o. Propter dauid seruū
meū. vt alijs de semine ei' sedeat in regali solio.

nis pñs ei' cū eo vt ingrede-
ret egyptū. Erat autē adad
puer puul'. Cūqz surrex-
sent de madian: venerūt in
pharā. Tuleruntqz secū vi-
ros de pharā et introierūt egy-
ptū ad pharaonē regē egy-
pti. Qui dedit ei tomū et ci-
bos pñstituit et trā telegauit
Et inuenit adad grāz corā
pharaone valde: intātū vt
daret ei vxorē sororē vxoris
sue germanā tafnes regine
Benuitqz ei soror tafnes ge-
nabath filiū et nutriuit eū
tafnes in tōmo pharaonis.
Eratqz genabath habitās
apud pharaonē cū filijs ei'
Cūqz audisset adad i egy-
pto tōmisse vō cū pñbo su-
is et mortuū ēē iobā pñcipē
militie: dixit pharaōi. Di-
mitte me vt vadā i trā meā

Et hierlm quā
elegi. vt vbi viget
cult' diuin' ubi re-
maneat honor re-
gius. Cū autē
occurrit dubium i
quō trāsgressio sa-
lomonis dicat' cā
scissionis regni. cū
s. ij. li. ca. xix. dictū
fuerit qz sententia
dauid iniqua quā
medietatē beredi-
tatis bisboseth de-
dit Sebe suo suo.
causa fuerit huius
scissionis. Ad quod
dicendū. qz non est
incōueniens duas
causas ptiales ad
vñū cōcurrere esse
ctū. et sic fuit in p-
posito. qz vtrunqz
fuit cā partialis.

Suscitauit autē
hic pñr pñt tñū
aduersariorū susci-
tatio s. salomonē.
et fm hoc diuiditur
in tres ptes. secut
da ibi. Suscitauit
ei. tertia ibi. Hiero-
boā quoqz. Prīm'
aut aduersari' fuit
adad idumeus de

semine regio. qui cū alijsbus euasit manū dauid ineffici-
tis idumeos et creuit in egypto et tpe salomonis rediit ad
hoc qz terrā idumee possit recuperare. vel saltē salomonē
filium dauid infestare. et patet litera paucis exceptis que
discurrentur.

Ad sepeliendū eos zc. scriptū est em Deut. xxiij. Nō
abominaberis idumē. qz frater tu' est. filij em israhel et
idumei de duob' fratrib' descenderunt. s. Jacob et Esau.
pñter qd dauid idumeos q in bello ceciderūt pcepit sepe-
liri. et in hoc fecit sibi bonum nomē. eo qz pñterat occisus
istā humanitatē. sicut dictū fuit. s. ij. lib. viij. caplo.

Cūqz surrexissent de madian. terre nomē est ad quā
pñmo cōfugerāt. Et t. Generūt in pharā. locus ē in trā
madian. Cetera patet vsqz ibi.

Cūqz audisset adad in egypto tōmisse dauid. qz mor-
tuus fuit morte naturali: io scptura dicit eū tōmisse.

Et mortuū esse iobā. qz fuit interfectus gladio.

Suscitauit qz ei. Dic ponitur scdō aduersarius salo-
monis. s. razon. q fugiēs regē syrie adadezer enim perse-
quentē pñter offensam quā in eum cōmiserat aggregauit
sibi alios viros malos. et factus est princeps latronū re-
gnum Adadezer infestantiū. Adad vō rediēs de egypto
idumēā obtinere nō potuit. eo qz salomon eā bene muni-
erat. et ideo cōiunxit se pñdicto razon iunādo eū vt fieret
rex syrie. et sic razon iunaret eū ad obtinendū regnū idu-
mee cōtra salomonē. et ex dictis pz lra vsqz ibi.

Cū interficeret eos dauid. i. tpe quo pugnavit dauid
cōtra syros tunc iste razon habuit tēpus oportunū vt
infestaret dñi sui regnū. qz vastato regno p dauid. habuit
liberiorē ingressum. ideo subditur. Et Abieruntqz da-
mascum. que erat ciuitas regia. Et Eratqz aduersari'
israhel cunctis diebus salomonis. hoc videtur esse contra

illud qd dictū est supra. iij. ca. Iuda et israel innumerabiles sicut arena maris. comedentes et bibentes atq; letantes cunctis diebus salomonis. Dicendum qd cunctis diebus salomonis iste fuerit aduersari? eius voluntate nocendi. tñ in effectu nō multū nocuit ei qd impediret notabilis pauppli. et hoc ē malū adad. qz vt dictū ē ille Adad induxit rāzon ad b qd effect aduersari? istl.

Regnauitq; in syria. i. ipse rāzon. vt p̄dictū est.

Hieroboā qz hic ponit tercius aduersari? cū dicit Hieroboā fili? nabath. Dicunt aliq; qd iste nabath p̄f Hieroboā fuit idē qd semel et qz vroz eius nutriendi bieroboā: reducebat sibi frequenter ad memoriā infecūonē p̄is sui a salomone: vt dictū est supra. iij. ca. et p̄f b de ea h̄ sit metio e.

Ephraeus. i. de tribu ephraim. Et hec est causa rebellionis q̄ sequit̄.

Quia salo. edific. mello. de isto edificio dictū ē. d. ca. ix. Dicunt em̄ aliq; qd salomon videns industriā hieroboam: p̄mo posuit eū sup tributa domus.

Ioseph. i. dicitur tri buum. s. ephraim et manasse. postea dō posuit eū sup op̄ edificij mello: licet p̄mo scribat officiū aliud. qz frequenter in sacra scriptura p̄us facta postmodū narrant̄: et ipse ex hoc fuit indignat? eo qd de maiori officio erat positus in minori: ppter qd exiuit de hierusalem: cui obuias abias sylonites p̄ba dixit ei qd regnatus erat sup. x. tribus: et sic aiatus vbiis p̄be incepit d̄ salomonē murmurare et alios sollicitare ad rebellandum salomoni: qd cū audisset salomon voluit eū occidere. sed ipse fugit in egyptū vsq; ad mortē salomonis. Ra. la. dō dicit qd hieroboam rep̄bendit salomonē eo qd claudēbat locū illū quē dāuid dimiserat apertū ppter deuotionē venientū ad festa in hierlm: sicut dictum fuit. d. ix. ca. ppter qd salomon indignat? eiecit eū. qd egressus de hierusalem inuenit abias p̄betā sicut dictū est. Iosephus dō dicit qd salomon p̄mo posuit hieroboam sup op̄arios in edificio mello. et qz vidit eū prudentē sollicitū in ope illo. postea posuit eū in maiori officio. s. sup tributa domus ioseph: sicut scribit̄. et tunc abias dixit sibi ea qd p̄dicta sunt. ex quibus animat? cepit sollicitare illos de tribu ephraim et manasse vt recederet a salomone: ppter quod salomon voluit eum occidere. s. fugit in egyptū. vt p̄dictū est. ex dictis patet ista vsq; ibi.

Apphēdēns abias palliū suū nō

quo op̄at? erat scidit in. tñ. partes. qd fecit duplici causa. Una est. qz p̄betē aliqñ p̄betabāt nō solū vt bis. s. etiā sensibilib? signis: sicut Esa. iuit nudus et discalciatus: Esa. cap. rr. et Hieremias posuit catenas ligneas i collo suo Hieremie. xvij. vt moueret ad credendū auditu et visu. Alia vt hieroboā aduertēt qd palliū suū nō uū nō secidisset libent̄ p̄ nibilo sed p̄ veritatis indicio.

Et remaneat lucerna dō. i. memoria bonitatis sue: ppter cui? meritū in semine suo remāsit nomē regni.

Et affligam semē dauid sup hoc. i. sup diuisiōnē regni.

Cunctis diebus. et in hoc p̄dixit regnū israel restituentū p̄ messīā venturū: vt dicit Ra. la. s. p̄fect alij iudei h̄ intel ligunt de restitutiōe regni tpa lis. p̄f qd apls adduc rudes qz nōdū receperāt plenitudinē spiritus sancti q̄uerunt a xpo. Dñe si in tpe hoc restitues regnū israel. vt b̄f Act. j. restitutiō tñ iaz erat facta in xpi resurrectione s̄m qd dicit ipse Da thelystio. Data est mibi ois potestas t̄c. sed cui tēti? hoc erit i iudicio: qñ ois

subiiciēt pedib? eius. s̄m qd dicit apls Heb. j. Cetera patet ex dictis.

Reliquū aut. hic p̄r ponit mors salomonis et eius tumulatio cū qdā epilogatōe factorū suoz cum dicit. Reliquū aut verborū ē.

Scripta sunt in libro verborū salomonis. Dicunt aliqui qd est liber Paralyp. s. melius dicit qd sit aliū liber per Nabuzardan cōbustus et nō reparatus. Cetera patet ex supradictis. De statu aut eius vtrum sit saluatus vel nō: dictū fuit supra. ij. libro. ca. vij.

In capitulo. xj. vbi dicitur in postilla. hic occurrit dubiū quomodo salomon dicat senex qñ deprauiatus est p̄ mulieres.

Additio prima.

Ec altercatio plura de senectute salomonis nō videtur necessaria. posset em̄ rationabiliter p̄ci qd salomon dicendus est senex cū esset qñq; ginta annorū fere. Mā etates nō solūz mensurant̄ s̄m annos vel s̄m ea que ad incrementū seu diminutionē

Dixitq; ei pharaō: qd em̄ re apd me indiges vt q̄ras ire ad terrā tuā. At ille rādit. Nulla. s. obsecro te vt dimittas me. Suscitauit qz ei de? aduersariū rāzō filiū eliadan qd fugerat ad adazer regē saba dñm suū. et cōgregauit d̄ eū viros. et fact? est pnceps latronū cū inficeret eos dō: abieruntq; damascū et habitauerūt ibi: et pstituerūt eū regē i damasco: eratq; aduersarius isrl cū cti diebus salomōis. Et b̄ est malū adad et odiū d̄ isrl: regnauitq; in syria. Hieroboā qz fili? nabath ephraim de sareda fū? salomonis cui? mī erat nomē Seruamlier vidua lenauit manū d̄ regē. Et hec ē cā rebellio nis aduersus eū qz salomō edificauit mello: et coequit voraginē ciuitatē dō patrē sui. Erat aut hieroboā vir fortis et potēs. Et idēq; salomō aolescētē bone indolis et industriū pstituerat eū p̄fectū sup tributa vniuersē dom? ioseph. Factū ē igit̄ in tpe illo vt hieroboā egrediret de hierlm et inueniret eū

abias sylonites p̄ba i via op̄ pallio nouo. erat autē duo tñ i agro. Apphēdēns abias palliū suū nouū qd coop̄ fuit scidit i duodeci ptes. et ait ad hieroboā. Tolle tibi decē scissuras. Dec. n. dicit dñs de? isrl. Ego scindā regnū de manu salomonis. et dabo tibi decē tribus. Porro vna tribu remanebit ei ppter suū meū dauid: et hierlm ciuitatē quam elegi ex oib? tribub? isrl qd tereli qrit me et adorauerit asther thē deā sidoniorū et chamos deū moab. et moloch deū filiorū ammon: et nō ambalauerit i vjs meis vt facēt iusticiā corā me et pcepta mea et iudicia sicut dauid p̄r eius. Nec auferā omē regnū de manu ei? s. dūcē ponā eum cunctis diebus vite sue ppter dauid suū meū quē elegi qd custodiuit mādāta mea et pcepta mea. Auferā autē regnū de manu filij ei? et dabo tibi decē tribus: filio autē ei? dabo tribū vnā: vt remaneat lucerna dō seruo meo cūctis diebus corā me in hierusalem ciuitate quā elegi vt

subiiciēt pedib? eius. s̄m qd dicit apls Heb. j. Cetera patet ex dictis.

Reliquū aut. hic p̄r ponit mors salomonis et eius tumulatio cū qdā epilogatōe factorū suoz cum dicit. Reliquū aut verborū ē.

Scripta sunt in libro verborū salomonis. Dicunt aliqui qd est liber Paralyp. s. melius dicit qd sit aliū liber per Nabuzardan cōbustus et nō reparatus. Cetera patet ex supradictis. De statu aut eius vtrum sit saluatus vel nō: dictū fuit supra. ij. libro. ca. vij.

In capitulo. xj. vbi dicitur in postilla. hic occurrit dubiū quomodo salomon dicat senex qñ deprauiatus est p̄ mulieres.

Additio prima.

Ec altercatio plura de senectute salomonis nō videtur necessaria. posset em̄ rationabiliter p̄ci qd salomon dicendus est senex cū esset qñq; ginta annorū fere. Mā etates nō solūz mensurant̄ s̄m annos vel s̄m ea que ad incrementū seu diminutionē

corporaliū vīrū p̄tinet. Et etiā dicunt in sacra scriptura respectiue sūm status seu mores p̄sonarū. nā sūm Amb. in sūmone paschali. Etates quidē nō solū sunt annorū s̄ etiā meritorū. iuxta illud Sap. iiii. Senectus v̄nerabilis nō diuturna nec nūero annorū cōputata. Postilla

cor. etiā. j. in hoc ca. dicit q̄ salomō dī i sacra scriptura puer puulus in p̄ncipio regni sui: nō sūm anno rū numerū q̄ iā sūm cum trāsue rat puericia: sed dī puulus puer respectu tāti regiminis sibi impositi. sicut etiā de Josue Exod. xxiij. dī q̄ erat puer cum etiam trāsisset q̄dra gestū annū vt infra satis comprobatur. Et quibus sequit q̄ nō est incōueniens vt salomō dicat sener etiā q̄nq̄ genari. vel aliquidū infra respectu tāte sciētie sibi diuinitus collate. nā sūm Aug. sener etus nihil aliud est q̄ can? sapiensq̄ intellectus. Alio mō potest scriptura saluari dicēdo q̄ licet salomō in p̄ncipio de p̄uari p̄ mū lires ante senectutē p̄seuerauerit in illa p̄uauitate: sed ad senectutē inclūsue. et scriptura attribuit hoc etati senectutis ad maiorem grauitatē peccati. sicut i maiore admirationē. grauius em̄ estimat peccatū suū et hoc q̄ in senib? cuncta vicia p̄ter auariciā sūm Aug. senescit. et tñ in tāto sene libido et idolatria inueniēscerēt

In eo. ca. xj. vbi dī in postil. Sed de dicto magistri s̄ historiariū parū est hic curādū qui cōtradicit sibi ipsi et etiā scripture.

Additio secunda.
Magister historiariū nō videt sibi ipsi cōtradicare nec etiā scripture. vt postillator sibi imponit. Mā op̄inione iosephi nō asserēdo. s̄ tñ recitanti ponit in h̄ loco. In alijs vō hui? passus sequitur plā nū sensum scripture. vt p̄z verba sua intuenti.

In eodē ca. xj. vbi dī in postil. At remaneat lucerna dauid. i. memoria bonitatis dauid.

Additio tertia.
Si translatio n̄a babz. At remaneat lucerna dauid. In hebreo b̄r. At remaneat nouale ip̄i dauid. Eadē em̄ dictio q̄ h̄ ponit. vbi in trās-

latione n̄a b̄r lucerna. b̄r Osee. x. vbi dī. In nouate vobis nouale. Sicut dīere. iiii. vbi sūm verba ponunt. et est sensus vt remaneat ip̄i dauid aliq̄ possessio in hierlm̄ quasi diceret deus: nolo vt dauid remaneat totaliter a regno spoliatus.

Replica.
In capi. xj. vbi salomō sener dī de p̄uauit? mulieres postill. disputat s̄ falsam op̄inione iosephi quā scholastica h̄istoria p̄mēdat. i. p̄clusione tñ cōcordat cū burg. quō vir. xl. annorū pōt dici sener. p̄lixitas burg. displicet q̄ tñ respiciēdo ad materiā nō est inutilis. cū tñ bur. sepe facit longos tractat? de lana caprina. put p̄z Sen. l. x. Exo. iij. et x. et n̄itit excusare sc̄ho lastica h̄istoria. q̄si nō dicat vt ioseph? s̄ solū recitat q̄ tñ falsum est. q̄ nō solum recitat. sed dictus cōmendat dī. plenius Iosephus dicit.

At vō hieroboā filius nabath cū adhuc esset in egypto p̄fugus a facie salomonis regis: audita morte ei? reuersus est de egypto. At serūtq̄z vocauerūt eū. Venit ergo hieroboā et oīs multitudo isrl. et locuti sunt ad roboā dicētes: Pater tu? durissimū iugū imposuit nobis: tu itaq̄ nunc imminue paululū de iugo p̄ris tui durissimo et de iugo grauissimo q̄ imposuit nobis et seruiem? tibi. Qui ait eis: Vte vsq̄ ad terciū diē et reuertim? ad me. Cūq̄ abiss? p̄p̄s: inūt cōsiliū rex roboā cū senioribz q̄ assistebāt corā salomone p̄re ei? cūz adhuc viueret: et ait eis. Qd datis p̄siliū vt rīdeā populo. Qui dixerūt ei. Si hodie obediēt populo huic et fuerit et petitioni eorū cessetis locutusq̄ fueris ad eos vba lenia. erūt tibi sūi cunctis diebz. Qui tereliq̄t cōsiliū senū q̄ dederāt ei: et adhibuit adolecētes q̄ nutriti fuerāt cum eo et assistebāt illi: dixitq̄ ad eos. Qd mihi dat? p̄siliū vt respon-

dentaliē. s̄ et diuisione regni dauid q̄ fuit de tribu iuda. iō principalit? agit de regibus iuda. et ex cōsequētē de regibz isrl eis cōregnantibz. et ideo quātū p̄tinet ad hunc tēcum libz. primo agit de roboā et hieroboā sibi cōregnante. sc̄do de abia et asa et regibus isrl eis cōregnantibus. p̄. capi. tercio de iofaphat et de achab partim secum regnante capi. xvij. Tempore vō roboā cōtigit regni diuisiō. et ideo hec diuisiō p̄mittit. sc̄do vtriusq̄ conditio describitur: ibi. Edificauit autē. Prima in tres. quia primo ponitur diuisionis occasio. sc̄do ipsa diuisiō: ibi. Elidens itaq̄ p̄p̄s. tercio diuisionis cōfirmatio: ibi. Venit autem roboam. Occasio vō diuisionis regni fuit dura r̄nsio roboam: quā dedit p̄p̄o de cōsilio iuueniū sp̄reto p̄silio senū et hoc est quod dicitur.

At autē roboā in sichē. q̄ ille loc? erat q̄si in medio regni. et iō p̄p̄s ibi poterat facili? cōgregari. fuerat etiā ibi p̄m? rex isrl. s̄ abimelech institut? et iō ibi fuit p̄p̄s cōgregatus ad instituēdū regē roboā. b̄ At vō hieroboā et audita morte salomonis venit illuc desiderio regnandi:

de ephraim futur⁹ erat rex decē tribuū. ⁊ p̄p̄etia abie
sylonitis posita ca. p̄cedenti.
¶ Venit autē. Dic p̄nr ponit p̄dicte diuisionis cōfir-
matio p̄ hoc q̄ Semeias p̄p̄a de mādato dei inbuiuit
roboā ⁊ sibi adherētibus ne pugnaret p̄. x. tribus. s. ad
remouendū regnū. q̄ de volūtate dei erat diuisum. et
p̄zīsa. ¶ Edificauit autē. Dic p̄nr describit vtriusq̄
regis cōditio. ⁊ p̄mo ipsi hieroboā. scōdo ipsi roboam
xiij. ca. vltra mediū tibi. Porro roboā. Prima diuidit
in tres. q̄ p̄mo describit ipsi hieroboam p̄uaricatio.
scōdo p̄uaricationis rep̄bēssio. ca. xiij. ⁊ tercio punitio
ca. xiiij. Circa p̄mū dicitur.
¶ Edificauit autē hieroboā siche zē. vt em̄ meli⁹ possit
resistē regno iuda ⁊ ip̄m infestare. edificauit fortalicia

Sed dicitur hieroboam in corde suo. i. probabiliter cogita-
uit. nunc reuertetur regnum ad domum dauid. si ascenderit po-
pulus iste ut faciat sacrificia i domo domini in hierusalem. probabi-
liter enim credebatur quod per sacerdotes populus ad hoc induce-
retur. vel si non posset induci. per roboam detineretur: quousque in-
rasset ei fidelita-
tem et consentiret in
mortem hieroboam
ideo subdit.

Interficiet me et exco. co-
sulio. inquit ad ca-
uendum predicta.

Fecit duos
vitulos ad similitudi-
nem vituli quem fe-
cerat aaron.

Et dixit eis
i. sibi subiectis.

Molite ultra
ascendi in hierusalem.
deus enim prius est
vbius. et ideo pote-
mus enim hic adora-
re. talibus enim ver-
bis persuasit populo
ut dicit Iosephus.

Ideo dicit ali-
qui alii prius et
fatis probabiliter
fuit ista quod populus in
illis vitulis ado-
rabat deum. et hoc
videtur quod
subdit.

Ecce domus tui
israhel. deus autem
quem colebat filius
israhel. est. Di-
cendum quod hic po-
nitur plurale pro
singulari. domus. i.
deus: sicut Iero-
nimus. Dicitur de
vitulo aaron. Ec-
ce domus tui cum tu
esset vnus. et da-
to quod sit in
illis vitulis ado-
raret deus tanquam
in imaginibus
ipsum representan-
tibus. cum fuit ibi
transgressio pec-
cati quod dicit Iero-
nimus. vbi prohibetur
fieri ad hoc quolibet similitudo.

Posuitque vnus in
bethel. et alterum in dan. Dicitur aliqui quod sunt duo mon-
tes. in quibus fuerunt positi isti vituli. Ra. sa. di.
quod sunt distantes ita quod vnus est in parte australi regni. et tri-
butus alius in parte aquilonari ut de locis medijs posset po-
pulus conuenire ad istum locum et ad illum. put esset sibi ma-
gis ad commodum.

Fecit phana in excelis. i. tem-
pla in duobus montibus predictis. cuiuslibet vitulo vnus.

Sacerdotes de extremis populi. i. de quolibet tribu in-
differenter. quod tribus leui noluit consentire ei. et ideo dixit
populo quod non oportebat habere sacerdotes de tribu
leui: si sufficiebat quod quicumque offerret hostiam sollempnem. si-
cut fecerat aaron in sua consecratione. ut habet Leviticus.

Constituitque diem sollempnem
in mense octauo. scilicet dedicationis templi et altaris. si-
cut fecerat salomon. hoc excepto quod salomon fecit me-
se septimo. ut habet I. Regum. viii. c. Iste autem dicitur quod peruenisset po-
pulus ad hierusalem mense octauo. quando omnia sunt collecta et in bonis
reposita. Et ascendit super altare ut adoleret incensum
et sic populus non solum fecit vitulos: sed etiam usurpauit sibi sacer-
dotium ad insinuandum euidentius populo quod non oporteret habere
sacerdotes de tribu
leui.

Ecce vir dei venit
de iuda in nomine domini in
bethel hieroboam stante super
altare: et thus iaciete. Et ex-
clamauit ad altare in nomine
domini ait. Altare altare: hec
dicit dominus. Ecce filius natus est
domini dauid iofias nomine: et
imolabit super te sacerdotes
excelsoz qui nunc te thura suc-
cendunt. et ossa hominum super
te incendet. Sed et in illa
die signum dices. Hoc erit
signum quod locutus est dominus. Ecce
altare scindet. et effundetur
cineris qui in eo est. Tuncque au-
disset rex in nomine hominis dei
quem in clamauerat ad altare
in bethel: extendit manum suam
ad altare dicens. Apprehende
eum. Et exaruit manus eius
quam extendit ad eum: nec va-
luit retrahere eam ad se. Alta-
re quod scissum est. et effusus est
cineris de altari: iuxta signum quod
predixerat vir dei in nomine
domini. Et ait rex ad virum dei.
Deprecare faciem domini dei
tui: et ora pro me ut restituam
manus mea mihi. Drauit
vir dei facies domini: et reuersa

se septimo. ut habet I. Regum. viii. c. Iste autem dicitur quod peruenisset po-
pulus ad hierusalem mense octauo. quando omnia sunt collecta et in bonis
reposita. Et ascendit super altare ut adoleret incensum
et sic populus non solum fecit vitulos: sed etiam usurpauit sibi sacer-
dotium ad insinuandum euidentius populo quod non oporteret habere
sacerdotes de tribu
leui.

In cap. xii. vbi
dicitur in postil. Iohannes di-
cunt aliqui alii prius
et satis probabiliter. quod
populus in illis vitulis
adorabat deum.

Additio.
Icere quod co-
pulus ille i
vitulis ado-
rabat deum. et sic effus
excusatur saltim a deli-
cto idolatrie. est pe-
nitentia in conuenienter
dictum. Nam si ille mo-
do forma populi ille sub
hieroboam colebat
vitulos suos: sicut
in deserto populus israhel
coluit vitulos. vbi
est principia vtri-
usque cultus: sunt eadem.
Sicut enim ibi cole-
tes dicebat de vitulo
lo. Si sunt domus tui
israhel qui te eduxerunt de
terra egypti. Iero-
nimus. sic sub eisdem
verbis hieroboam et
sui adherentes dei
tulis suis dicebat.
Ecce domus tui israhel.
et per in hoc cap. Et
quod sequitur. quod ibi
vitulum illum pro deo
seu in deum receperit
pro illa vbi quod per
idolatriam. ut testatur
psalmus. Mutauerunt
gloriam suam in fictu-
dinem vituli. sic sub
hieroboam vitulos i
deos receperunt. Si-
militer sicut in ore
adorauerunt et sacri-
ficauerunt vitulo.
sic i prius vitulis fe-
cerunt. et ideo nullo
modo excusari possunt ab idolatria. quod etiam per Amos. viii. vbi
dicitur. Qui iuratur in delicto samarie. et dicitur vinit deus domini.
Et quod per manifeste quod illos vitulos ut deos colebant. Illud
autem quod Iosephus dicit de persuasionibus hieroboam ad populum
dicendo quod deus prius est vbius. non facit ad oppositum. Nam
ille persuasiones fuerunt ad primam introductionem tui. et finalis
ter pura idolatria fuit introducta. ut per ex dictis.

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

Ecce vir dei. Iste prius describitur predicta transgressi-
onis reprehensio per prophetam domini ad hoc missum. vbi
primo pena futura predictur. secundo rex rebel-

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

Ecce vir dei. Iste prius describitur predicta transgressi-
onis reprehensio per prophetam domini ad hoc missum. vbi
primo pena futura predictur. secundo rex rebel-

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

Ecce vir dei. Iste prius describitur predicta transgressi-
onis reprehensio per prophetam domini ad hoc missum. vbi
primo pena futura predictur. secundo rex rebel-

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

Ecce vir dei. Iste prius describitur predicta transgressi-
onis reprehensio per prophetam domini ad hoc missum. vbi
primo pena futura predictur. secundo rex rebel-

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

Ecce vir dei. Iste prius describitur predicta transgressi-
onis reprehensio per prophetam domini ad hoc missum. vbi
primo pena futura predictur. secundo rex rebel-

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

Ecce vir dei. Iste prius describitur predicta transgressi-
onis reprehensio per prophetam domini ad hoc missum. vbi
primo pena futura predictur. secundo rex rebel-

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

Ecce vir dei. Iste prius describitur predicta transgressi-
onis reprehensio per prophetam domini ad hoc missum. vbi
primo pena futura predictur. secundo rex rebel-

In ca. xii. de fabricatione vitulorum per hieroboam dicitur
glosa ordinaria. Hieroboam quod fecit vitulos. et quod
Iosephus sufficiens exponit. quod non penitus in conuenienter
teret dicit Iurgem. in qua materia finaliter et postillator et
Iurgem. satis concordant.

lans pcutit: ibi. **C**ūq; ascēdisset rex. tēcio ppheta dñi se-
ducit ibi. Prophetes aut. q̄to hieroboā obstinatur. ibi.
Post hec sba. Circa p̄mū dñi. **E**cce vir dei. iste fuisse
credit ab aliquib; abdo. ppheta qui fuit illo tpe. fm q̄ bñ
n. palyp. xij. 2 l3 hoc sit. p̄babile satis. tñ non est certū. qz
rex 7 ip̄lus erat in-
creduli. iō. ppheta
p̄mo p̄dicat penas
futurā dñi.

Ecce fili; nasce-
tur domui dñi iōsi-
as noie. nomē ei;
expiat p magnū
t̄pus ante. eo q̄ fa-
ctur; erat magna.
vt bñ. j. li. iij.

Et imo. sup te
facit. excelsorū: in
detestationē idola-
trie. et hoc fuit deo
acceptū tāq; sacri-
ficiū. scdō dat eis
signū mirabile vt
dñi ei; sit credibi-
le. **E**cce alta-
re scindet. subito
qd tñ erat forte et
nouū. **E**cce
audisset. hic pñr
ponit p̄missio regl
rebellatōis cū dñi.

Et dedit manū
sua. vt cum maiori
auctoritate p̄cipet
pphe captionē.

Et exaruit ma-
nus ei;. vt sentiret
penā diuine vltio-
nis. 7 videt in effe-
ctu in satione alta-
ris. **E**t ait
rex ad vir; dei. ma-
gis mor; timore q̄
amore. **E**cce
care faciem dñi. 7c.
quod 7 fecit ppha.
ōndens q̄ nō grē-
bat punitionē vel
vindictā. s; regis et
p̄p̄i correctionē.

Eni meū do-
mū 7c. qz volebat
sibi recōp̄sare pro
reddita sanitate.

Si dederis mi-
hi mediā p̄tē dom;
tue. 7c. qz pro nulla
re tpali debet quis
trāsgredi p̄ceptū
dñi. iō sequitur.

Sic em̄ mandatū est mibi 7c. nō comedas panem. i.
quēlibet cibū. **E**cce bibes aquā. i. quēcūq; potū.
q̄ em̄ noie panis 7 aq̄ designat ois cibū in sc̄ptura: p3. j.
iij. li. vj. ca. vbi dñi. **P**one eis panē 7 aquā. et postea sub-
ditur. **A**ppositaq; est eis cibor; magna p̄paratio.

Ecce reuerter; p viā q̄ venisti. futuroz em̄ p̄sca; deus
p hoc designat p̄ctm̄ p̄p̄he futurū. qz venit i bethel vere
deus obediēs. 7 rediit inobediēs. vt bñ. j. p̄. **P**rophe-
tes aut. b pñr ponit p̄p̄he dñi seductio p falsū p̄phetā
7 p̄mo ponitur dicta seductio. scdō pene denūciatio ibi.
Ecce sederet. 7 tēcio ei; tumulatio ibi. **E**t ecce vir. Cir-
ca p̄mū dñi. **P**ropheta aut qdā. i. falsus. qz

est man; regis ad eū 7 facta
est sicut p̄us fuerat. **L**ocut;
est aut; rex ad vir; dei. **E**le-
ni meū domū vt prandeas
7 dabo tibi munera. **R**espō-
ditq; vir; dei ad regē. **S**i te-
deris mihi mediā p̄tē dom;
tue: nō veniā tecū: nec come-
dā panē neq; bibā aquā in
loco isto. **S**ic em̄ mandatū
est mihi i fmone dñi p̄cipiē-
tis. **N**ō comedas panē ne-
q; bibes aquā: nec reuerte-
ris p viā q̄ venisti. **A**bijt q; p
aliā viā 7 nō est reuersus p
iter quovenerat in bethel.
Propheta aut qdā senex
hitabat i bethel: ad quem
venerūt filij sui. 7 narraue-
rūt ei oia opa q̄ fecerat vir;
dei illa die i bethel. **E**t sba
q̄ locut; fuerat ad regē nar-
rauerūt p̄i suo. **E**t dixit eis
p̄i eoz. **P**er quam viā abijt
ōnderūt ei filij sui viā per
quā abierat vir; dei q̄ vene-
rat i iuda. **E**t ait filijs suis
Sternite mihi asinū. **Q**ui
cū strauissent: ascendit: et
abijt post vir; dei: 7 inuenit
eū sedentē subtus terebin-
thum. **E**t ait illi. **T**u ne es
vir; dei qui venisti i iuda.
Rēdit ille. **E**go sum. **S**i-
ritq; ad eū. **E**leni meū do-
mū vt comedas panem.
Qui ait. **N**ō possum reūti
neq; venire tecū. nec come-
dā panē neq; bibā aquā in

bitabat in bethel. nō tñ erat inde nat;. s; de samaria. vt
bñ. j. iij. li. xxiij. **E**t venerat illuc ad manendū p̄ cultū
vitulor;. **R**ed quēvene. filij sui 7c. nō em̄ fuerat in
solēnitare. impedit nimia senectute. p̄p̄ quā in cultū
vitulor; ampli; seruire nō poterat. vel occasione alia.

Ecce a patet vsq;
ibi.

Et abijt 7c.
vt eū seduceret
7 peccare faceret;
7 p hoc p̄phetā
eius imitā p̄sua-
dere. vt postea
videbit. **E**t in-
uenit eū sedentē
subtus terebin-
thū. qz fatigat;
erat labore itine-
ris 7 ieiunio. **E**-
tera patet vsq;
ibi.

Qui ait illi
ego sum. ppheta
similis tui. men-
tiebat; vt eū de-
ciper. vñ subdit

Efellit eū 7
reduxit. non em̄
debuit ppha dñi
tāleuē sibi cre-
dere qz pbandi
sunt spūs. vtrū
ex deo sint. fm q̄
dñi p̄mā iob. iij.
ca. **F**uit etiā ad
credendū indu-
ctus ex cōcupi-
scētia cū. quā
erat ieiunio fati-
gatus vt dictū ē
7 iō iuste a deo
tāq; inobediēs
fuit punitus.

Ecce sede-
rent ad mēsam.
Hic pñr ponit
pene sequentis
denūciatio cum
dicitur.

Ecce ē ser-
mo dñi 7c. **E**cce
patet q̄ reuela-
tio p̄phetica ali-
quādo sit malis
hominib;: sicut

dictū fuit plenius **N**ūc. xxiij. de balaam: 7 cōuenienter
denūciata ē pena seducti p eū qui ip̄m seduxerat.

Ecce come. 7 bi. sba. asinū suū ppha. i. dei. qz dñi-
nam suam supra se auditiā acceptauit. 7 volūtatē di-
uine se cōmittēs. peccatū inobediētie morte corpora-
li expiāuit. **E**t hoc em̄ p̄siderandū est q̄dure punitu-
rus ē deus peccata graua iniquor;. q̄ pena mortis pu-
niuit leue sancti boīs. **E**leni aut; stabat 7c. in fin-
ctu diuino custodiēs vtrūq;. s; cadauer ad sepeliendū:
7 asinū vt cadauer portaret ad sepulture locū. 7 ex hoc
apparet ip̄m esse saluatū. **E**t ecce viri. **H**ic cō-
sequēter ponit defuncti tumulatio. et p̄z l3 vsq; ibi.

Invenit cadauer. nō em̄ timuit leonē quē iā au-
diuerat stare iuxta cadauer. et asinū absq̄ leione/ eoz
p̄ hoc em̄ p̄p̄ndit q̄ nutu dei hoc fiebat. vt vir dei sepe
liret. **E**t posuit cada. ei⁹ in sep. suo. qz tenebat pro
certo q̄ verbi ei⁹ impleret. et ideo cū eo voluit sepeli-
ri

offa suauit p̄pter
illuz remaneret
intacta. vt p̄ in
lra. **E**t plan-
terunt euz. sicut
tū. qz ad hoc re-
cepit eū vt mo-
reret. vt p̄ b̄ ei⁹
p̄phetiavana
credet.

Item dicit b̄ vba
dic ultimo po-
nitur hieroboā
obstinatio. qz h̄
vidisset signa p̄-
dicta in altari. et
i manu p̄p̄ia: tū
nō recessit a ma-
licia sua. Causa
autē hui⁹ tangit
Joseph. d. q. p̄
p̄beta falsus p̄-
suasit ei q̄ p̄di-
cta n̄ erāt signa
diuine virtutis
sua. qz ille q̄ de-
derat infectus
fuerat a leone
tāq̄ falsiloqu⁹.

Dicebat etiā al-
tare fuisse scissū
p̄pter on⁹ sacrifici-
oz impozitorū
et man⁹ regis ari-
ba et labore/ of-
ferendi a quo euz
deuisset: redijt
ad statū p̄stinū
virtutis nature.

Euicūqz
w. p̄le. ma. sua
offerēdo hostiā
solēne sic aaron
fecerat. et p̄ b̄ fi-
ebat sacerdos.
Allē etiā exponi-
tur referēdo ad
hieroboā q̄ ven-
debat sacerdo-
tū. et id q̄ imple-
bat manū suam
dando sibi ma-
ius p̄ciū obtrine-
bat sacerdotiū.

Euicūqz
w. p̄le. ma. sua
offerēdo hostiā
solēne sic aaron
fecerat. et p̄ b̄ fi-
ebat sacerdos.
Allē etiā exponi-
tur referēdo ad
hieroboā q̄ ven-
debat sacerdo-
tū. et id q̄ imple-
bat manū suam
dando sibi ma-
ius p̄ciū obtrine-
bat sacerdotiū.

Euicūqz
w. p̄le. ma. sua
offerēdo hostiā
solēne sic aaron
fecerat. et p̄ b̄ fi-
ebat sacerdos.
Allē etiā exponi-
tur referēdo ad
hieroboā q̄ ven-
debat sacerdo-
tū. et id q̄ imple-
bat manū suam
dando sibi ma-
ius p̄ciū obtrine-
bat sacerdotiū.

Euicūqz
w. p̄le. ma. sua
offerēdo hostiā
solēne sic aaron
fecerat. et p̄ b̄ fi-
ebat sacerdos.
Allē etiā exponi-
tur referēdo ad
hieroboā q̄ ven-
debat sacerdo-
tū. et id q̄ imple-
bat manū suam
dando sibi ma-
ius p̄ciū obtrine-
bat sacerdotiū.

Euicūqz
w. p̄le. ma. sua
offerēdo hostiā
solēne sic aaron
fecerat. et p̄ b̄ fi-
ebat sacerdos.
Allē etiā exponi-
tur referēdo ad
hieroboā q̄ ven-
debat sacerdo-
tū. et id q̄ imple-
bat manū suam
dando sibi ma-
ius p̄ciū obtrine-
bat sacerdotiū.

Euicūqz
w. p̄le. ma. sua
offerēdo hostiā
solēne sic aaron
fecerat. et p̄ b̄ fi-
ebat sacerdos.
Allē etiā exponi-
tur referēdo ad
hieroboā q̄ ven-
debat sacerdo-
tū. et id q̄ imple-
bat manū suam
dando sibi ma-
ius p̄ciū obtrine-
bat sacerdotiū.

Euicūqz
w. p̄le. ma. sua
offerēdo hostiā
solēne sic aaron
fecerat. et p̄ b̄ fi-
ebat sacerdos.
Allē etiā exponi-
tur referēdo ad
hieroboā q̄ ven-
debat sacerdo-
tū. et id q̄ imple-
bat manū suam
dando sibi ma-
ius p̄ciū obtrine-
bat sacerdotiū.

roboā. vt in ei⁹ morte puniret et iuuenis q̄ bon⁹ erat et iū-
nocēs vt postea dicit. nō videret mala i domo hieroboā
futura. **C**omuta habitus ne cognoscaris. timebat
em̄ ne p̄beta si eā cognosceret: negaret r̄sum. vel verita-
tem celaret p̄pter maliciā ipsi⁹ hieroboā.

Colle qz
in manu tua decet
panes et crustula.
Dicunt b̄ aliq̄ q̄
crustulā intelligit
p̄ualamina auri. s̄
b̄ vt falsum. qz in
nullo alio loco scri-
pture accipit cru-
stula in hoc sensu. s̄
signat panē tenuē
q̄ ē q̄si tot⁹ crusta.
sicut ē cimētill⁹ vel
tortellus tenuis.
ista em̄ mulier acce-
pit. x. panes cōmū-
nes et vñ tenuem
modo p̄dicto.

Dixit autē dñs
ad abia. reuelās ei
mulierē venientē.
et qd ei deberet di-
cere s̄m qz postea
subdit. **E**t cū
dic p̄nt ponit re-
sponsio dura facta
mulieri. et p̄ daf ei
signū vere r̄sponsi-
onis ei⁹. **I**ngre-
dere vxor hierobo-
am. q. d. nūbila-
tet p̄spectū diuini
qui mihi reuelauit
aductū tuū. **E**t
ego at missus suz
ad te dur⁹ nūci⁹. i.
nūciās dura. **E**t
dic hieroboā bec
dic dñs. et p̄ p̄p̄ia
vlti. **E**t cū
opar⁹ es male sup
oēs q̄ fuerūt an te. i.
regimie/ p̄p̄ia. qz nō
solū trāsgressus es
p̄ceptū dñi. s̄ et iaz
p̄p̄m isrl trāsgredi
fecisti. vt p̄ ex p̄di-
ctis ca. xij.

Percutiā d̄ bie-
roboā mingētē ad
pietē. qd intelligit
duplt. **A**no mō q̄
mingēs ad pietem
dicas canis. q̄ ele-
uato crure solit⁹ ē
ad pietē mingere.
Alio mō q̄ intelli-
gat infirm⁹ et debil⁹
q̄ iux lectuz nō pōt
mingē nisi appodi-
et se ad pietē vt sic
sensus si p̄cutiatur
canis. q̄ p̄p̄ vilita-
tē nō d̄z tagi. vel de-
bilis cui debet par-

Et clausum. i. in carera-
tum. **E**t nouissimū. quib⁹ esset miserandū.
Et mūdabo reliquias dom⁹ hieroboā. i. quoscūqz de

ci: multomag⁹ ali⁹ d̄ domo hieroboā extirminabūt. et eodē
modo exponit qd subdit. **E**t clausum. i. in carera-
tum. **E**t nouissimū. quib⁹ esset miserandū.
Et mūdabo reliquias dom⁹ hieroboā. i. quoscūqz de

ci: multomag⁹ ali⁹ d̄ domo hieroboā extirminabūt. et eodē
modo exponit qd subdit. **E**t clausum. i. in carera-
tum. **E**t nouissimū. quib⁹ esset miserandū.
Et mūdabo reliquias dom⁹ hieroboā. i. quoscūqz de

ci: multomag⁹ ali⁹ d̄ domo hieroboā extirminabūt. et eodē
modo exponit qd subdit. **E**t clausum. i. in carera-
tum. **E**t nouissimū. quib⁹ esset miserandū.
Et mūdabo reliquias dom⁹ hieroboā. i. quoscūqz de

ci: multomag⁹ ali⁹ d̄ domo hieroboā extirminabūt. et eodē
modo exponit qd subdit. **E**t clausum. i. in carera-
tum. **E**t nouissimū. quib⁹ esset miserandū.
Et mūdabo reliquias dom⁹ hieroboā. i. quoscūqz de

ci: multomag⁹ ali⁹ d̄ domo hieroboā extirminabūt. et eodē
modo exponit qd subdit. **E**t clausum. i. in carera-
tum. **E**t nouissimū. quib⁹ esset miserandū.
Et mūdabo reliquias dom⁹ hieroboā. i. quoscūqz de

ci: multomag⁹ ali⁹ d̄ domo hieroboā extirminabūt. et eodē
modo exponit qd subdit. **E**t clausum. i. in carera-
tum. **E**t nouissimū. quib⁹ esset miserandū.
Et mūdabo reliquias dom⁹ hieroboā. i. quoscūqz de

domo sua. **R** Sicut mūdari solet sim? nō dñi mūdāt
sim? in se. s. loc? in q̄ qñ ejcāt. 7 p hoc intelligit q̄ illi de
domo hieroboā n̄ debeāt mūdari i se. s. regnū isrl̄ p ipoz
ejectionē 7 exēminationē. Cetera patet in lra vsq; ibi.

Iste em̄ sol? inferet de hieroboā i sepulcrū. i. bonozifi
ce sepeliet 7 plāge
tur sicut fili? regis.
m Quia inuenit
sup cū fmo bon?
Dicit. n. Ra. sa. q
hieroboā volēs ipe
dire illos de regno
suo ne ad festa irēt
in hierlm̄. vt pz ex
p̄dicta. xij. posuit
hoies armatos in
vīs ne aliq̄ possēt
trāsire si vellēt illuc
ire. 7 iste fili? hiero
boā ignorante p̄re
a nouit illud ipedi
mētū. vt illi q̄ erāt
deuoti possent ire
in hierlm̄ ad orādū
dñm. n. Cōsti
tuet autē sibi dñs
regē sup isrl̄. i. baa
sa. vt b̄. j. c. se q̄nti
o. Qui percutiet
domū hieroboā in
bac die. i. de p̄m q̄
p̄cutiet domū
isrl̄. 7 c. qd̄ im
pletū ē qñ captiua
tus est plus isrl̄ in
assyrios tpe d̄see.
vt b̄. j. xviij. capi.
quarti libri.

Surrexit itaq;
hic p̄r describit
mors pueri cū d̄.
Et venit in thesa
nomē est ciuitatis
in q̄ iacebat filius
ei? infirm? Cetera
patent. r. Por
ro roboā Descripta
p̄dōne hieroboā
revertit scriptura
ad narrandū facta
roboam. 7 pmo de
scribit ei? puari
tio. scdo ei? punitō
ibi. In q̄nto anno
Circa p̄mū sciēdū
q̄ put d̄. n. palyp.
xj. sepatis decē tri
bubus a regno ro
boā sacerdotes et
leuite qui erant di
spersi p decē trib?
venerūt in hierlm̄
vbi erat cult? dei et
sitr aliq̄ q̄ habebāt
zelū legis dei. 7 roboauerūt regnū roboā p tres ānos in
quib? rex 7 ipsi deo fidelit̄ seruierūt. postea sō rex dedi
nauit ad idolatriā. 7 p̄r ppls exemplo eius. Igit̄ hic p̄
mo describitur etas eius in p̄ncipio regni sui: et q̄diu re
gnauit cū d̄. Porro roboā. 7 pz lra. Et subdit̄ puari
catio cū d̄. s. Et fecit indas malū corā dño. exemplo
roboā ipm̄ in hoc sequēdo. vt b̄. n. palyp. xij.
Et edificauerūt em̄ 7 ipsi sibi aras. p idolatriā exercēda
v. Et statuas. i. idola. s. Et lucos. i. memora dentis

circa loca idolatrie ad exercendū ibi luxuriā. dicit̄ em̄
lucus a luceo ces. p antiphrasim. y. Sed 7 effemi
nati fuerūt in tra. i. hoies castrati natura vel arte. qui
statuebant in cultu cuiusdā dee. vt dicit̄ aliqui: dictio
sō bebraica q̄ hic ponit̄ signat meretricium in sexu tñ

masculino. 7 sic
p effemiatos vt
dicit̄ hic intelli
gi iuuenes pul
cri in lupanari
bus positi ad vi
ciū sodomiticū
exercendū. fm̄
q̄ d̄. ij. Mach.
iij. de iasone. q̄
ausus ē sub ipsa
arche gymnasiū
p̄stituerē. 7 opti
mos q̄z ephebo
rum in lupanari
bus ponere. 7 di
cunt ephebi iu
uēnes valde lu
cidi 7 pulcri.
3. In q̄nto at
āno. hic ponit̄
sequēs punitio.
q̄z p peccat? die
roboā 7 populi
factus ē a deo. q̄
roboā 7 ipsi nō
possent resistere
regi egypti vni
enti? eos. vñ
tamen quia af
flictio dat intel
lectū. Humilia
uerūt se coram
deo. vt habet̄ n.
palyp. xij. ppter
qd̄ non fuit re
structa ciuitas
nec ppls. tñ sub
certa forma red
didit̄ se ipsi se
fac qui spoliata
ciuitate redit̄ i
t errā suā. 7 hoc
est qd̄ d̄.
3. Ascendit se
sacer rex egypti in
hierusalem 7 tulit
thesauros 7c. et
patet litera.

Capituli. xv.

Igitur in. xvij. hic p̄r agit de t̄pibus Abia 7
Asa. et q̄ tpe abia nō fuit facta innouatio regē
in regno isrl̄. sō breuiter trāsīt de eo scriptura. 7
secūdo agit de asa: ibi. In anno. xj. Circa p̄mū p̄mit
titur p̄ncipiū regni abia cū d̄. a. In. xvij. anno
regni hieroboā. 7 t̄pus q̄ regnauit cū d̄. b. Trib?
ānis incōplete tñ. c. Nōmē m̄ris ei? maacha filia
absalon. In bebreo b̄. Absalon. p̄ quod videtur
esse alius ab absalon filio dauid. Cetera patet vsq; ibi

Pellu aut erat
int asa et baasa. de
pmotioe isti ba-
sa ad regnu isrl br
postea. s. de ipo fit
h metio an: occasi-
one ipsi asa cui co
reguit p aliq pte.

Quod dicitur quod
hic pnter agit de
tpe asa i q cepit de-
clinare a bonitate
qz cu exptus fuisset
diuina virtute sibi
assiste p regē et bio
pum puebr diffu-
se. ij. pal. xiiij. s. hic
tacet veniente p se
baasa. qui nō erat
rāte pntis de diui
no auxilio diffidit.
et refugit ad auxili-
um bñanū. et est
qd dñ. q. dñ. q. dñ.
dit qz baasa rex isrl
in iuda. ad inuade-
dū regnū asa.

Regum asa. et edificauit
rama. h. e. fortalici-
um magnū.

Sed non possit
quispiā egredi rē.
absqz piculo. et vt
de illo loco regnū
asa infestaret.

Tollens itaqz
asa omē argētū rē.
recurrēs ad auxili-
um bñanū mag qz
diuini p pñay scz
ibi. v. Memo
sit excusat. etiam
illi q fm legē erāt
excusati de pceden-
do ad bellū qz illō
edificiū erat regno
suo periculosum. et
iō volbat illud ci-
to destrūe et ex mā
fortalicia sibi con-
struere.

Cerūtū in tpe
senectutis rē. cui
causa tacef hic. sed
expūmif. ij. palyp.
xvj. s. q anani pte
tā eū arguentē eo
q magis confusus
fuerat in boibusqz
in deo. iratus iussit
mitti in neruū. et iō
fuit pūssus poda-
gra in pedibus.

Yadab vō. hic
agit de regibz isrl q
regnauerunt tpe asa. et pmo de nadab. scdo de baasa: ibi.
Insidiat ē aut. tercio de hela: ibi. Tu autē. xvj. c. qto de
zambri: ibi. Anno. xxvj. qnto de Amri: ibi. Cum audisset.
sexto de achab q p parte pñis regnauit cū eo: ibi. Achab
vō. pma ps pñ in lra. 3 Insidiat. Hic agit de regno
baasa qui p insidias interfecit dñm suū.

3 Et pūssit eū in gebbethō q ē vñs philistinor. ista tñ
ciuitas describit in tribu dan. s. philistei occupauerūt eā

Memo sit excusat. Et tu-
lerūt lapides de rama et li-
gna ei qbo edificauerat ba-
asa: et extruxit de eis rex asa
gabaa beniamin maspha
Reliq aut oim fimonū asa
et vniuerse fortitudines ei
et cūcta q fecit et ciuitates qz
extruxit: nōne hec scpta sūt
in libro vboz diez regū iu-
da. Cerūtū itpe senectutē
sue voluit pedes et tormiuit
cū pñbo suis. et sepultus est cū
eis i ciuitate dō pñis sui: re-
gnauitqz iosaphat fili ei p
eo. Madab vō fili hiero-
boā regnauit sup isrl anno
scdo asa regis iuda: regna-
uitqz sup isrl duobz ānis: et
fecit qd malū ē in cōspectu
dñi: et ambulauit i vñs pñis
sui et i pñtis ei qbo peccare
fecit isrl. Insidiat ē aut ei
baasa fili abie de wmo isa-
char: et pūssit eū in gebbe-
thōn q ē vñs philistinorū
Si qdē nadab et ois isrl ob-
sidebāt gebbethōn. Infe-
cit q illū baasa in āno tēcio
asa regē iuda. et reguit p eo.
Cūqz regnasset pūssit oēm
wmoū hieroboā. Qd dñi-
sit nec vñā qdē aiām de se-
mine ei tōnec teleret eum.
iuxta vñū dñi qd locut⁹ fue-
rat i manu serui sui abie sy-
lonitis ppē pñā hieroboā
q peccauerat et qbo peccare
fecerat isrl. et ppē delictuz q
irritauerat dñm deū israhel.
Reliq aut fimonū nadab et
oia q opat⁹ ē. nōne h scpta
sūt in li. vboz diez regū isrl.
Fuitqz bellū int asa et ba-
sa regē isrl cunctis dieb eo-
rum. Anno tercio asa regis
iuda reguit baasa fili abie
sup oēm isrl i therfa. xxiiij.

ānis. et fecit malū corā dño
ambulauitqz in vñs hiero-
boam et in pñtis ei qbo pec-
care fecit isrl. Ca. xvj.

Actus ē aut pmo
dñi ad iehu filium
anani p baasa di-
cēs. Pro eo q exaltauit te
pulvere et posui te ducē sup
pplm meū isrl. tu āt ambu-
lasti i via hieroboā. et pecca-
re fecisti pplm meum isrl vt
me irritares i pñtis eoz. Ec-
ce ego dmetā posteriora ba-
asa et posteriora wmo ei: et
faciā wmoū tuā sicut wmoū
hieroboā filij nabat h. Qui
mortu⁹ fuerit de baasa in ci-
uitate comedēt eū canes. et
q mortu⁹ fuerit ex eo i regio-
ne. pmedēt eū volucres celi
Reliq aut fimonū baasa et
q cūqz fecit et pñia ei: nōne h
scpta sūt in li. vboz diez re-
gū isrl. Tormiuit q baasa
cū pñbo suis: sepultusqz ē in
therfa et regnauit hela fili
ei p eo. Cūqz aut i manu ie-
hu filij anani pphe vñū dñi
factū esset p baasa et p wmoū
ei et p oīm malū qd fecerat
corā dño ad irritādū eū in
opibz manuū suaz vt fieret
sic wmo hieroboā: ob hāc
cāz occidit eū h iehu filiū
anani pphe Anno. xxvj.
asa regē iuda: reguit hela fi-
lius baasa sup isrl in therfa
duobz ānis et rebellauit p eū
fu⁹ su⁹ zabri dux medie pñis
eqtū. Erat āt hela i therfa
bibēs et temulēt⁹ i wmo ar-
sa pfecti therfa. Irruens q
zambri pūssit et occidit eū
anno. xxvj. asa regis iuda:
et regnauit p eo. Cūqz re-
gnasset et sedisset sup soliu
ei pūssit oēm wmoū baasa

cōtra quos int
baasa vt recupe-
raret eā. Cetera
patent in lra ex
pdictis.

Caplm. xvj.

Actū ē
aut. Hic
pñt ponit
tur ipsius baasa
punitio denūcia-
ta p filiū anani
q patz q isse
fuit fili pphe
quem asa poni-
iussit in neruū:
eo q sibi dice-
bat veritatē.
b Pro eo q
exaltati te de
pulvere. i. de in-
fimo statu deduc-
tus ad regnū.
c Ecce ego de-
metā. i. detruca-
bo. d Poste-
riora tua. ita q
nihil remaneat
sic fecisti de w-
mo hieroboam.
e Cetera patēt in
lra. f Et re-
gnauit hela. hic
describit tēpus
ipsi hela filij ba-
asa. q fuit mal⁹:
sicut et pdecesso-
res sui. et pñs lra
vsqz ibi.

g Ob hāc cām
occidit eū rē. in
hebreo sic habe-
tur. Et qz occi-
dit eum. q autē
subdit. Hoc est
iehu filiū anani
pphetā nō ē in
hebreo s. apposi-
tū fuit a transla-
tore vel ab aliq
expositore pmo
dñi glose alicui⁹:
q postea inserta
fuit textui vñcio
scriptorū. vt hic
notaret occasio
pphe. Ra. sa.

aliē exponit eū dñ. Et qz occidit eū dices qd referē ad
nadab quē occidit baasa. vt dñm ē ca. pcedenti. ppē qd
iste baasa cū sua posteritate meruit telerī nō solū quia
ābulauit in vñs hieroboā. s. etiā qz occidit nadab w-
moū suū et pñtiose. et marie qz fuit ita mal⁹ vel peior
sicut nadab: ppē qd nō habuit tituli occidēdi eū. ppter
mala sua. Si autē dicatur q nō peccauit occidēdo na-
dab. quia illud ppbetatū fuerat futurū a dño p ppbetā

de vinea naboth. similiter q: magis deo fuit rebellis et con-
tumax eo q: tpe suo floruit helyas q: plurimis signis et
p'digijs ipm exhortabatur. et tñ semp remansit obstinatōe
sua. et id licet reges isrl p'decessores achab fuissent similiter
idolatre. nō tñ in p'spectu dñi tāta mala fecerūt.

Capitulum xviij.

Et dixit helyas. **H**ic pñr agitur
de his q: acciderūt
tpe iosaphat regis
iude. sub quo cōti-
nuatū fuit regnum
achab: is inceptit
sub asa pñe suo. et
q: achab sup omīs
reges q: eum p'cesse-
rant mal' fuit: vt
dictū est ca. pcedē-
ti. id scriptura dili-
genter p'sequit cir-
ca euz diuinā pui-
dentiā euz a malis
reuocando. is abu-
sus fuerit. vt sic iu-
stior appareat ei?
cōdēnatio. Igitur
primo reuocatura
malis signis cele-
stibus. scdo victo-
rijs mirabilib' ca.
xx. scdo diuinis cō-
minationibus: ibi.
Tūc vir quidam.
Prima i duas fm
duo signa celis? da-
ta. scdm pñm ca.
xviij. Circa pñm
sterilitas inducit.
scdo helyas a cor-
uis pascit: ibi. Et
factū est. scdo a mu-
liere vidua suscipi-
tur: ibi. Surge et
vade. Circa pñm
dictur.

Et dixit helyas thes-
bitas. i. a ci-
uitate thesba ori-
undus. sicut dictū
fuit pñm? Iudicij
b. Si erit annis
his ros et pluuia. et
accipit hic si pñd
id est non erit. Co-
pulat autē Ra. sa.

hanc sententiā cum fine pcedentis capituli dicens. q: oc-
cassione mortis filioz abiel dixit: Achab helye arguenti
ipm de ydolatria. Pñt esse q: pñm discipuli impleat. et tñ
pñm magistri nō impleat. Josue x. fuit discipul' moysi.
vt bñ. Ero. ca. xxiij. et videmus maledictionē eius imple-
tam super abiel q: reed. ficauit hiericho. vt dictū est. moy-
ses autē imprecatus est maledictionē sup filios isrl trāsgre-
dientes legē et seruientes alienis dijs. sic q: claudere celū
et phibere pluuia. vt habetur in Deut. et tñ isrl iam a
plurimis annis recessit a lege et seruauit dijs alienis et tñ
non videmus pluuia esse prohibita. et quoniam helyas
pcepit q: achab hoc dicebat quasi paruipendēs cōmuni-
cationes moysi et iudicia dei. ideo orauit dominū vt clau-
deretur celū et phiberetur pluuia. vt habet Jacobi pñm
et cum intellexit se exauditu a domino: sic dixit ista vba.
Vinit dñs etc. Si erit annis his ros et pluuia. i. non erit:

eius ambularet in peccatis
hieroboā filij nabath: insu-
per duxit vxorē iezebel fili-
am methaal regis sidonioz.
Et abiit et seruauit baal et
adorauit eū: et posuit aram
baal in tēplo baal qd edifi-
cauerat in samaria. et plan-
tauit lucum. Et addidit
achab in opere suo irritās
dñm deus isrl sup oēs reges
isrl q: fuerūt aū eū. In die
bo ei edificauit abiel de be-
thel hiericho. In abirā p-
mitiuo suo fundauit eā: et
in segub nouissimo suo po-
suit portas ei. Fuit vbi dñi
qd locut' fuerat i manu io-
sue filij nun. Ca. xviij.

Et dixit helyas the-
sbitas o habitatori
b galaad ad achab
Vinit dñs etc. isrl in cuius
p'spectu sto: si erit annis his
ros et pluuia nisi iuxta oris
mei vba. Et factū ē verbū
dñi ad eum dicens. Recede
hinc et vade p' orietē et absco-
dere i torrete carith q: est p'
iordanē. et ibi te torrete bi-
bes: coruisq: p'cepit pascāt
te ibi. Abijt q: et fecit iuxta
vbi dñi. Cūq: abijt sedit
in torrete carith q: est p'
iordanē. Corui q: deferebant
ei panē et carnes mane: isrl

vt dictus est. **E**t factū ē iuxta oris mei verba. q: simul
fuit sibi reuelatū q: ad eius dēp'cationē celū daret plu-
uiam. Et factū est. **H**ic pñr ostēdit quō deus per
coruos paue seruū suū helyam: cū dicitur.

Et Recede hinc a facie achab et Jezebel. Et quo pñz
q: licitū ē sancti
viris fugere p'se-
cutionē p'sonalē

Et Coruisq: p'ce-
pi vt pascant te
ministerio ange-
lico ad hoc eos
inducente.

Et Corui q: de-
ferrebat ei panes
et carnes. Et q:
ostēditur mirabi-
lis diuina pui-
dentiā. et q: nō ē
diffidendū de ea
quia mag' splen-
dide p'uidit be-
lye q: aues q: p'
homines.

Et Surge et va-
de. **H**ic pñr be-
lyas a via recipi-
tur et pñm descri-
bitur ipsi helye
deuota receptio
scdo filij vidue
suscitatio: ibi.
Factū est autē.
Circa pñm dñ.

Et Surge et va-
de in sareptā. no-
men est equivo-
cum ad siluam et
ad villā iuxta eā
existentes que a
silua denomina-
tur.

Et Precepi em
ibi mulieri vidue
vt pascat te isto
p'ceptū nō fuit p'
verbū ex' sum.
S per diuinā or-
dinationē. quia
sic ordinauerat
deus q: mulier il-
la vidua venien-
tem helyam re-

ciperet et eum pasceret.

Et Da mihi paululū aque etc. dicit Ra. sa. q: quis de-
reudasset helye q: pascend' esset p' mulierē viduā. nō
tamen fuit sibi reuelatū in particulari que esset illa: et
ideo exemplo eliezer rogauit dominū. vt ostēderet si-
bi que posset esse illa per hoc signū q: sibi petiti aquā
liberaliter offerret. sicut eliezer cognouit rebecca: vt
bñ. Gen. ca. xxiij.

Et Cūq: illa pgeret vt afferret per hoc cognouit q: illa
erat de q: dñs sibi dixerat et cū hoc fuit sibi reuelatū
q: oleum et farina nō deficeret in domo eius. quousq:
daret dñs pluuia super terrā. et ideo dixit ei. Noli ti-
mere sed vade et fac sicut dixisti.

Et Erutamē mihi pñm fac de ipsa farinula suba-
nctiū panē etc. erat em fatigat' itinere et ieiunio: et id
accelerari debebat refectio ei. Cetera patet in lra.

In factu est autē. **H**ic pōit pōit filij vidue suscitatio
cui infirmitas pōit cū dī. **E**grotauit fili⁹ mulieris
et mors seqns cū dī. **Q**uia vt nō remanēt i eo balit⁹
deficiēte em respiratōe deficit vita i aialib⁹ respiratib⁹
cuiusmodi ē bō. **I**ngressus es ad me vt remeō

rarēf in i. mee.
pallidū. n. iuxta
albū intensū vt
declinare ad ni
gredinē. et eodē
mō l3 ista mlier
eēt duora et scā
tū scitās eius
erat modica re
spectu scitās be
lye. et hoc mō lo
cūt⁹ ē loth⁹ Ben.
ix. d. Nō possū
i mōte saluari. i.
iuxta abraā. **E**
scitās tāta ē q
iusticia mea deli
cū ē iuxta euz sic
ibidē fuit expo
situz fm opt. be
breoz. **E**cce pa
tē vsqz ibi. **Q**
Et expandit se
atqz mēsus ē su
per puez. **H**ic
fecit ex magno
affectu ad susci
tatōz pueri. per
hoc em oīdēns
qz vclz sibi dare
ptem vite sue si
posset. **E**ri
bus vici⁹. qz p
fectō cuiuslibet
negocij pōit i
trib⁹. s. pncipio
medio et fine. rō
aut figurat⁹ ē. qz
p istā extēsiōne
pōit sup puez
mortuū figura
batur qz genus
humanū a mor
te culpe esset su
scitādū p incar
natōis mystiū.

Eri bus vici⁹.
b. hoc fecit be
lyas facto pfitens fidē trinitatis qz fides maxime ope
ratur i operibus miraculosis: fm qz dicit saluator **I**n
ce. xvij. Si habueritis fidē sicut granū sinapis dicetis
arbori huic mō eradicare rē. et fiet. **C**etera patēt vsqz
ibi. **S**ic in isto cognoui qm vir dei es rē. per h
lq sui suscitādē de pnti fuit certificata de dīqz belye
p futuro. s. de multiplicatione olei et farine. et de dati
one pluuię super terram.

In ca. xvij. vbi dī i postilla. **I**ngressus es ad me vt
rememorarentur iniquitates mee. **A**dditio.
Opinio bebreoz i hoc loco ē penitus irrōnabil
nā licet scitās mulieris ē modica respectu scit
tatis belye sicut i iusticia ipsius loth⁹ erat modi
ca respectu scitatis abraę. nou tñ ex hoc dī dīa in i
tarē ē i muliere. nec loth⁹ nō posse saluari iuxta abraā
illū autē q sunt minus stuoosi seu pfecti poti⁹ inuātur
cū sint i societate pfectoz q viciāf. bonū em fm dīo
ny. de di. nō. ē supius diffusiū seu cōcatuuz. et iō in
scōtura societas stuoosoz pmedat⁹ vt puer. xij. Qui
cuz sapiētibus graditur sapiēs erit. exēplū quod etiā

reuerfa ē aīa pueri intra em
et reuixit. **T**ulitqz **B**elyas
puer⁹: et deposuit eū de cena
culo in inferiorē tomū et tra
didit mīi sue. et ait illi. **E**n
viuit fili⁹ tuus. **D**ixitqz mu
lier ad belyā. **N**unc in isto
cognoui qm vir dei es tu: et
verbū tomī in ore tuo vix ē

Capitulū. xvij.
Ost dies multos scū ē
vbi dī ad belyā i an
no tercio: dices. **E**lade et oī
te te **A**chab vt tem pluuiā
sup faciē terre. **F**uit g bely
as vt ostenderet se **A**chab
Erat autem fames vehe
mens in samaria. **V**oca
uitqz achab abdiā dispēsa
tozem tomus sue. **A**bdias
autē timebat tomū deuz
valde. **N**ā cū interficeret
Iezabel pphetas tomī tu
lit ille centū pphetas et ab
scōdit eos quinquagenos:
et quinquagenos i spelūcis
et pavit eos pāe et aqua. **D**i
xit g **A**chab ad **A**bdīā. **V**a
te i terrā ad vniuersos fon
tes aquarum et in cunctas
valles si forte possumus in
uenire herbam: et saluare
equos et mulos et nō penit⁹

Ingressus es ad me vt rememorarentur iniquitates mee
exponit ad modum bebreoz: qz bec mulier cum esset in
sta et sancta ex humilitate. in respectū habendo ad excel
lentē sanctitatē belye: se dicit peccatricē put sancti p sue
uerunt. et prout purissimus **I**ohannes euangelista i epi
stola sua prima. j. ca. docet. d. Si dixerimus quia pecca
tum nō habemus ipsi nos seducimus: et veritas i nobis
nō est. hunc modū loquendi bebreoz **B**urgen. dicit pe
nitus irrorationabilem: s. pbatio eius vt p nūbīl ē ad ppo
situm. quia nō dicitur in illo modo loquendi q in mulie
re fuerit peccatū. sed ipsa de se humiliter loqitur. **E**t bur
gen. post inutilem digressiōne coincidit quāsi eodē mō
do loquendi.

Ost dies multos. **H**ic pōit secundum signum
ad reuocationem achab de malis suis. s. de datio
ne ignis de celo. et primo ponitur signi datio. secū
do belye persecutiō. ca. xij. **C**irca primū primo ponitur
hoc signum quod erat principale. et secūdo additur aliud.
ex consequenti de datōne pluuię: ibi. **E**t ait belyas. **C**irca
primūz pmo ponitur ipius belye ad terrāz ist⁹ reuersio:
n

inducit de pallido et albo nō valet. nā l3 iudiciuz fēuale
fm opatōes et respect⁹ decipiatur: nō tñ iudiciū rōis: vt
p3 de sole. q ad fēuz indicat fere bipedal. et tñ rō iudicat
ipm eē i magna pportōe maioris qntitat⁹ q tota ēra. **Q**u
to igit incōpabili⁹ lōgius estimā dūz ē de iudicio diuino
quod nō iudicat ali
quē eē iustū. p3 hoc
q nō sit equal alioni
marie iusto. reddit
em vni cuiqz iuxta
opera sua. vt i p3.
vñ et tal⁹ respect⁹ ni
hil h operat⁹: s. ad
intellectū l3e dicen
dū vt qz h mlier l3
bona et deuota. tñ
reputabat se pecca
tricē put de3 cōtē
iustos. **E**t quia scie
bat belyā eē mari
mū scilicet legl et
iusticie: iratuz qz p
curabat ardē pu
nitōez et necē ydo
latraz: vt p3 i suo
pcessu. idcirco p3a
mebat: qz adnētus
belye iū tomō sua
pcurauerat mortē
filij sui ex iniquitate
sua. s. mīis. et qz de
lyas recordaret in
iqtatē illā corā dō
ad finē: vt. s. p mor
tē filij tēporalē mī
conuerteret ad de
um: sicut sepe p3in
giūt boies p pēas
tēporales a deo ca
stigati corrigantur
qz dīdē nō p3igeret
si apud eā nō māsif
set. qz sic eā nō cōg
sceret. et iō p3ne di
cit. **I**ngress⁹ es ad
me vt rememoraret
iniquitates mee. et in
terficeres filiū me
um rē. **R**eplica.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

Ica. xvij.
vbi postilla
rōz verbum
mulieris fāreptāe.

scdo ignis descensio: ibi. **U**erunt nūc mitte. scdo ppharū baal occisio: ibi. **D**ixit q belyas. Circa p mū belyas de p cepto dñi reuertit. scdo venies agnoscat: ibi. **E**rat aut fa mes. Circa p mū dñi. a **D**ost dies multos rē. Contra hoc vī ēē Jac. v. belyas bō erat rē. Et subdit. Et orauit vt n̄ pluēt sup̄ eaz rē pluēt ānos tres rē mēscs sex. ex quo vī q reuertit belye ad terrā isrl: vt plu uia daret: fuit ano q̄rto. **D**icēdū q tē pus h̄ cōputat ab exitu belye de terra isrl rē a pphibitōne pluue sicut Jaco. apls pputat. q̄a p bibitōe pluue vsqz ad exitū ei? flueret sex mēscs rē pl. q̄a diu latuit itorētē charitib ita q ex sic citate tēpis siccat? fuit torres ānqz re cederet vt dictū ē ca. pcedenti.

Bade et oñde te achab rē. licz. n. absqz pñtie belye posset dare. tñ volu it sic facere. q̄z pro ppha p reuelatōem eius dixerat q plu uia n̄ daret sup̄ ter rā nisi in tēpū oris sui. i. p ordē eius rē denūciatōz. rē sic pñs adimpleuit vt j. patebit. **E**rat at. h̄ pñr aduētus belye cognoscat. et p ab abdā c̄ mo dūz describit cū dñi **E**dit q achab abdām. vt ipse ex vna pte: et abdās ex altera discurre rēt p loca bumida regni sui: ad viden dūz s̄posset herba inueniri ad sustentationē equoz regis. non tñ ista facie bant nisi auctoritative et p̄cipiēdo. **E**rat em̄ mīstri qui hoc faciebant exequēdo. hoies em̄ terre quantū poterāt talia abscondēbat ad nutritionē suoz aialū vt possent aliquo mō de lacte sustentari. q̄z fructus terre defecerāt p nimia siccitate. rē iō rex rē abdās iuerūt ad hoc negociūz vltimūz posset fieri. **E** Abdās autē timebat dñm valde. hoc vī ad oñdēdū q nō erat p̄sentane? dñi suo in malis suis: ad cui? pbatōz subdit. **E** Mā cū inēfi. Je zabel pphē. rē. **P**rophete hō bīc dicunt vīri religiosi in tēti diuio cultui q̄s p̄gregauit ad hoc samuel. rē aliq̄ etī am hēbant spūm pphē: sicut dictū fuit supra pmo li. ca. r. **J**ezabel hō volēs destruere cultū dei quantū poterat: rē cultū baal extollere: interfecit eos put potuit. et tunc abdās centum illorum saluauit: abscondēs. i. in vna spe lunca. rē. i. in alia: rē puidit eis de victu rē vestitu. rē ex hoc p̄secutus ē a deo pphē donū fm saluatoris dictū: **D**at. r. **Q**ui recipit pphētā in nomine pphete mercedē pphete accipiet. vñ inter. rñ. pphetas quartus cōputat. **E**te ra patet ex dicti vsqz ibi. **E** Dic domino tuo adest be lyas. q̄z dñs ei p̄cepit vt ostenderet se achab. **B** Quid peccauit inq̄t. timuit em̄ ne belyas subito ad aliū locum portaret sicut frequēter acciderat. q̄n dñs ipm ad aliq̄

locum mittebat. ppter qd filiū pphēaz qñ fuit raptus crediderūt ipm sic fuisse translātū: vt br. j. iiii. li. ca. ij. rē sic achab interficeret abdā: credens q̄ illuisset sibi d. venisse belyā. **E** Adiuuauit regna singula. q̄ si be lyas inueniret i eoz terra capef rē sibi mitteret. loq̄

Rim de pphibis dñi cētū viros qñq̄genos rē qñquagenos i spelūcis: rē paucim eos pa ne rē aqua. **E**t nūc tu dicis: vadez dic dño tuo adest he lyas vt interficiet me. **E**t dixit belyas. **E**nit dñs ex eratuū ante cui? vultū sto. q̄z hodie appebo ei. **A**bijt ḡ Abdās i occurū achab rē indicauit ei. **E**nit q̄ a chab in occurū belye. rē cū vidisset cū ait. **T**u ne es il le qui cōturbas isrl. **E**t ille ait. **N**ō ego turbauit israel sed tu rē domus patris tui q̄ dereliquistis mādāta domi rē secuti estis baalīz. **E**terū tñ nūc i mitte rē cōgrega ad me vnuerū isrl i mōte car meli: rē pphetas baal q̄drin gētos quiquaginta: pphas q̄z lucoz quadrigētos q̄ co medūt de mēsa ieza bel. **A**di achab ad oēs filios isra el rē pgregauit pphas i mon te carmeli. **A**ccedēs autē he lyas ad omne populū isra bel ait. **E**sq̄quo claudica tis i duas partes. **S**i domi nus est deus: sequimī eū: si

N Tu ne es il le q̄ cōturbas isrl. q. d. sic. rē q̄z supbe loq̄batur: iō ad re pellendā eius superbiā rñdit belyas. **O** Non ego turbauit isrl: s̄ tu rē domus p̄is tui rē. q̄z ppter maliciāz tuā dñs mīse plagā illā. **E**terunt nūc rē. **D**ic pñr describitur descensus ignis de celo ad declaratōez diuine veritatis: rē falsitate ydolatrie: vt sic ppls isrl ad deū puerteret rē bñficiū pluue mereret. rē hoc ē quod dñ. **Q** Mitte rē pgrega ad me vnuerū isrl id ē maiores rē principales populi ad visionē miracū i mōte carmeli iste nō ē carmelus i q̄ manebat nabal: vt dictū fuit. s. j. li. ca. rry. q̄z ille ē i forte iude. iste autē in forte ephraym. **Q**ui comedunt de mensa ieza bel. p̄bebat em̄ eis victūz rē vestitū: vt exaltarēt ydo latrie cultum. **E**sq̄quo claudicat in duas par tes. q̄z aliqui eoz colebant dñm: rē cū hoc baal. sicut rē de samaritanis dñ. j. iiii. li. ca. rvi. **S**i dñs ē deus id ē si p signū visibīle p̄betur vobis q̄ deus isrl ip̄e sit deus verus rē nō baal. **S**equimī eū. ipsum celestē rē nō alium: rē nō rñdit ei plus verbū. q̄z ignorabat hui? p̄bationis modū. **E**t ait rursus belyas. oñ dens modū h̄ p̄batōis. **E**go remāsi ppha dñi so lus. i. q̄ audēt apparē: rē ydolatri resistere. q̄z vinebat il li. c. absconditi a b abdā: vt dictū ē. **P**rophas autē

tñ b̄ sc̄ptura de regnis p̄p̄inquit tñ rē reges. p̄p̄in qui facit assen fert. tñ q̄z rex ty ri erat socer ei? rē fili? reg? **J**uda habebat yroez athaliaz filiam achab sicut rex moab erat sibi edutari? et rex edom reg iude **I**te q̄z i ceri? q̄ erant p̄p̄ regni isrl: erat etīaz fames ppter sic citatez quā scie bat p̄p̄ belye euenisse.

K Nunqd nō indicatū est tñ dñi meo qd fe cerim rē. hoc vi rit nō ad iactā tiā. s̄ ne belyas ipm exponēt pi culo mō p̄dicto **E**t dixit bely as vnuerū dñs rē. affecit eū p iuramētū. rē tūc iuit ad nūciādū ipi achab belye aduētū. rē sic se cūdo fuit cogni tus ei? aduētus ipi achab: quod notat cum dñ. m **E**nit q̄ achab i occurū belye. q̄z deside rabat remediū famis b̄re.

N Tu ne es il le q̄ cōturbas isrl. q. d. sic. rē q̄z supbe loq̄batur: iō ad re pellendā eius superbiā rñdit belyas. **O** Non ego turbauit isrl: s̄ tu rē domus p̄is tui rē. q̄z ppter maliciāz tuā dñs mīse plagā illā. **E**terunt nūc rē. **D**ic pñr describitur descensus ignis de celo ad declaratōez diuine veritatis: rē falsitate ydolatrie: vt sic ppls isrl ad deū puerteret rē bñficiū pluue mereret. rē hoc ē quod dñ. **Q** Mitte rē pgrega ad me vnuerū isrl id ē maiores rē principales populi ad visionē miracū i mōte carmeli iste nō ē carmelus i q̄ manebat nabal: vt dictū fuit. s. j. li. ca. rry. q̄z ille ē i forte iude. iste autē in forte ephraym. **Q**ui comedunt de mensa ieza bel. p̄bebat em̄ eis victūz rē vestitū: vt exaltarēt ydo latrie cultum. **E**sq̄quo claudicat in duas par tes. q̄z aliqui eoz colebant dñm: rē cū hoc baal. sicut rē de samaritanis dñ. j. iiii. li. ca. rvi. **S**i dñs ē deus id ē si p signū visibīle p̄betur vobis q̄ deus isrl ip̄e sit deus verus rē nō baal. **S**equimī eū. ipsum celestē rē nō alium: rē nō rñdit ei plus verbū. q̄z ignorabat hui? p̄bationis modū. **E**t ait rursus belyas. oñ dens modū h̄ p̄batōis. **E**go remāsi ppha dñi so lus. i. q̄ audēt apparē: rē ydolatri resistere. q̄z vinebat il li. c. absconditi a b abdā: vt dictū ē. **P**rophas autē

capbat q̄ fudit aqua sup̄ thān belye. q. b. iste ē aptissim⁹
ad querendū signum aq̄: qz p̄ effusioē aque de manu sua
factū fuit miraculū i multiplicatōe aq̄ mō p̄dicto.
q. d. ne de abrahā tē. bāc orōnem credi fecisse alte vt
ipsi possēt audire ad dei bonorē: z p̄li puerionē.

Et iux̄ p̄ceptū
tūz feci oia verba
bec. s. imolando in
excelsis extra. Die
rusale p̄ tēpli edifi
catōz qd erat illici
tūz: nisi ex sp̄ali di
sp̄atiōe diuina: qd
fecerat belyas in p̄
posito. z deus hoc
ōndit p̄ ignē descē
dentes sup̄ holocau
stū eius. cetera p̄
tēnt in s̄ra.

Et dicit belyas
dic describit p̄be
taz baal oecisio cū
di. t. p̄phēdi
te p̄betas baal. vi
tebat. n. belyas po
pulum fementē ad
bonores dei: p̄pter
recentiaz miraculū
visi. et iō voluit ac
celerare mortē sa
cerdotū q̄ recepat
ip̄m: ne iezabel in
duceret regē mari
tū suū: et ret poplū
ad seruandū vitaz
ip̄sōz. v. dicit
eos belyas ad tor
rentē cyson: z infē
cit eos ibi: vt eorū
cadavera in torē
tes p̄cerēt. Infe
cit aut̄ eos belyas
p̄ ip̄m in hoc sibi
assistentez: z aliq̄s
forte occidit mā
pria: zelo diuicū
sticie: sicut z samu
el legi reges ama
lech occidisse. s. li.
j. capi. xv. **E**t
ait belyas. Dic po
nif signū d̄ barde pluuiē ad tollendā siccitatē z famē cū
di. y. Bonus multe pluuiē est. i. imminet de p̄p̄quo.
qz pluuiā facit sonitū i cadendo z quāto grossior ē z deō
fior. tāto fit sonitus maior. 3. **E**t p̄nus in ter. pos. fa.
inter ge. sua. vt deuotius oraret: ad diuinū bñficiū impe
trandū p̄ cōi ip̄lo. licet em̄ de v̄elit aliā aliqd̄ facere v̄l
fieri tñ cū b̄ vult hoc facere p̄ orōes sc̄tōz. a. **A**scēde
z p̄spice p̄tra mare. ad videndū si ascēderet aliq̄ nubes
que ēēt signū imminētis pluuiē. b. **R**euertere. vii. vi
cibus. p̄ hoc designabat vniuersitas viciōzū q̄b⁹ achab
z ip̄s iſrl̄ erat irretiti: p̄pter q̄ p̄bibe fuerant pluuiē. **O**z
aut̄ vniuersitas viciōzū p̄ septenariū designet. d. **G**rego.
omel. xvi. Septē ergo demonia maria habuit: q̄ vniuer
sis viciis plena fuit. Rōbō figurālis accipit respectu no
ui testamenti: cuius vetus testamentū figura fuit. fm̄ q̄
di. **C**or. x. **O**ia in figura cōtingebāt illis. qz post. vii. xpi
myſteria. s. p̄ceptionis. natiuitatis. baptisimi. p̄dicatōis
passiōis. f̄urrectōis. ascēsiōis: descēdit abūdāter pluuiā
gr̄e sup̄ ap̄los i die p̄tbecōles: vt b̄i. **A**ct. ii. **Q**uq̄
se v̄teret huc atq̄ illuc. **I**ugēdo regis currū et p̄pando
se ad recessū. **E**t man⁹ dñi facta ē sup̄ belyā. vās ci
fortitudinē z agilitatem ad currendū velocius ad ciui

di me vt discat ppls iste: qz
tu es dñs tē: z tu pueristi
cor eoz itē. **C**ecidit autē
ignis dñi z vorauit holocau
stū z ligna z lapides. pulue
rē qz aqua q̄ erat i aquedu
ctu lābēs. **Q**uoz vidisset
ois ppls: cecidit i faciē suā:
z ait. **D**ñs ip̄e ē tē: dñs ip̄e
ē deus. **D**ixitq̄ belyas ad
eos. **A**pphēdite p̄phas ba
al z ne vnus quidē effugiat
ex eis. **Q**uos cū apphendis
sēt duxit eos belyas ad tor
rentē cyson: z interfecit eos
ibi. **E**t ait belyas ad achab
Ascende comede z bibe: qz
son⁹ multe pluuiē ē. **A**scē
dit achab vt comederet z
biberet: belyas autē ascē
dit in verticē carmeli et p̄
nus in terrā posuit faciem
suā inter genua sua: z dixit
ad puer suū. **A**scēde z p̄
spice p̄ mare. **Q**ui cū ascen
disset z p̄templatus ēēt: ait
Nō ē quicq̄. **E**t rursum ait
illi. **R**euertere septē vici
bus. **I**n septima autē vice
ecce nubecula pua q̄si vesti
giū hominis ascēdebat d̄ ma

tatē q̄ eq̄ reg. **I**n. c. xviij. vbi d̄i postil. **A**scēda
dica i duas p̄tes. qz aliq̄ eoz colebat dñi: z cū hoc ba
al: sicut de samaritanis d̄i. **A**dditio.

Samaritani nō colebat dñi: s̄ deos suos: vt. j.
li. de eis dicit nisi q̄ timebat dñi. aliud em̄ ē

Ri. **Q**ui ait. **A**scende: et dic
achab. **I**uge curz tuaz z
descende: ne occupet te plu
uia. **C**ūq̄ se v̄teret huc at
q̄ illuc: ecce celi p̄tenebrati
sunt: z nubes z ventus: z fa
cta est pluuiā grādis. **A**scē
des itaq̄ achab abiit i iez
rahel z manus dñi facta ē
super belyā: accinctisq̄ lū
bis currebat an̄ achab to
nec veniret in iezrahel.

Ancianit. **C**a. xix.
At achab iezrahel oia
que fecerat belyas: et quō
occidisset vniuersos p̄phe
tas baal gladio. **A**ditq̄
iezrahel nunciū ad bely
am dicēs. **N**ec mihi faciāt
v̄i z hec addāt nisi bacho
ra cras posuero animā tuā
sicut animā vniū ex illis.
Aimuit ergo belyas z sur
gens abiit quocūq̄ eū fere
bat volūtas: venitq̄ in ber
sabee iudā z dimisit ibi pu
erū suū: z p̄xit in desertū
viā vniū diei. **C**ūq̄ venis
set z sederet subterviam in
niperuz: p̄tinuit anime sue
vt moreret. **E**t ait. **S**uffi

timere dñi z ali
ud colere. **T**or
em̄ seruilis po
test ēē sine chari
tate nō tñ cult⁹
dei q̄ i fide spe z
charitate consi
stet fm̄ aug.

In eodez ca.
xviij. vbi dicit i
postilla. **Q**ueri
turbic quomo
do acceptauerit
belye. p̄positio
nem.

Additio.
Prophetē dīa
q̄ prophe
te baal tanq̄ re
nitus infideles
sicut non p̄fide
bāt d̄ suis demo
nibus q̄ facient
ignes descende
re: ita nec crede
bāt q̄ hoc face
ret belyas: z sic
nō timebat eū
eo intrare ad ex
amē. q̄ si p̄ orō
nez belye ignis
nō descēdisset
p̄phete baal ef
fent securi.

Replica.

In capi.
xviij. vbi
postilla.
tor exponendo
claudicationē
in duas p̄tes d̄
samaritanis po
nit exēplū q̄ co
lebat dñm z cū
hoc baal: con
tradictū Burg.

asserens q̄ samaritani nō colebat dñi: s̄ solū timebat
dñm: addēs q̄ multū refert inter colere z timere: s̄ b̄
factū Burg. nō ē p̄tractatōe dignū. qz est contra rotū
dñi textū. iij. **R**eg. xviij. vbi bis d̄i q̄ colebant. et semel
tñ q̄ timebat. s̄ p̄suasio Burg. ad hoc q̄ samaritani
nō colebat dñi pugnās includit piculosum errorē. si
em̄ vt ip̄se putat z dicit nullus ē cultus dei nisi fiat i fi
de spe z charitate: seq̄tur sacerdotes in p̄ctō mortali
missam celebrantē nō colere nec sacrificare nec confi
cere. q̄ illa sunt verus cultus missē. et d̄ q̄ cultus extra
charitatē salua fide z forma ecclesie fore v̄t cultus s̄
nō placidū deo: neq̄ p̄fectū fm̄ om̄is p̄ditōes theose
bie. sicut em̄ fm̄ doctores p̄cedit fide informē esse v̄
rā fidē: z fm̄ eā q̄s d̄ fidelū numero z forma: q̄uis nō
merito. ita oportet p̄cedi cultū informē q̄ hic d̄i clau
dicatio. z p̄ hoc ad b̄m aug. d̄i q̄ loquitur d̄ cultu dei
formato charitate. **C**apitulum. xix.

Ancianit. **P**ostq̄ desc̄pta ē p̄pheta z baal oc
cisio. hic p̄nr occasione b̄m p̄ponit belye p̄secu
tio. **C**irca quod p̄mo describit hūana trepida
tio. sc̄do angelica p̄uasio: ibi. **E**t ecce angel⁹ dñi. **T**ercio
diuina p̄solatio: ibi. **E**t ecce sermo dñi. **C**irca p̄mū d̄i.

Mucianus autem a chabiezabel re. qsi opaties pphs
baal occisus. et ex hoc p. ei. malicia obstata: postq. vi
derat tot signa mirabilia. et ex hoc yroz. et audacia ac
cepit occidere belya. vñ subdit. **H**ic bac hora
cras posuero ai am. et ea a corpe separado: credebat
eniz ista mulier
q. pter istud s.
bum non fuge
ret: eo q. constan
ter se ostederat
achab querentem
ipm ad mortem
s. deus euz pmi
sit timere ex bu
mana fragilitate
tunc nimis ele
uaret ex constan
tia pcedenti. id se
quitur.
Amuir g. belya
as. verbum mu
lieris q. nō timu
erat: offensa regē
d. **E**t dicit. ibi
puer. s. filius
mulieris vidue
quē suscitauit
et quē mulier ex
duodeci ei tradi
derat. vt cū eru
dret et puer be
lye mitteret: et
hō fuisse ionas
p. beta. verūta
mē q. belyas vo
lebat ingredi de
fensu et absq. vl
la p. sione: qd
videbatur duz
p. puero. idō di
misit eum.
Petuit aie
sue vt moreret.
i. petuit a dō q.
siam suā de cor
pore acciperet. **O**ptabat em mag. mori q. videre per
ydolatrā p. p. dei. **E**t obdormiuit. fatigat ex
labore et ieiunio. **I**n vmbra iuniperi. arbor ē cre
scens in desertis cuius vmbra serpentes fugiunt vt di
cit plinius: et idō in vmbra eius boies secure dormiunt.
Et ecce angelus. hic p. circa belyā ponit ange
lica p. sione: videlicet de cibo. q. famelicus erat et lassus.
et p. s. v. s. q. ibi. **E**t ambulauit in fortitudine
cibi illi. et ex hoc videtur scriptura attribuere iter be
lye ieiunati. xl. diebus. et xl. noctibus virtute cibi illi.
p. quod dicit august. li. de mirabilibus sacre septu
re. q. ille abus angelic. manibus p. paratus habuit ta
lem virtutem q. potuit diu seruire naturā corporis a
consumptione calidi naturalis. p. quā requiritur sū
ptio cibi: ad reficiendū id quod consumptus est. vt b.
i. de generatione. **E**t ad montes dei ozeb. vbi
deus dedit legem. et idō ibi voluit apparere belye: qui su
it maximus zelator leg. diuine. **M**asit i spelunca.
dicit ra. **S**a. q. ista fuit spelunca in qua stetit moyses:
q. glia dei transiuit an. et vt b. **E**xo. xxxiii. in fine.
Et ecce sermo dñi. **H**ic p. circa belyā ponit di
uina p. solatio. q. reuelauit sibi plures bonos. s. vij. milia
remasisse i populo. als in terra isrl. et tres in breui susci
tandos ad punitōes maloz. igitur circa hoc ponitur
primo diuina reuelatio. scdo belye persecutio: ibi. **P**ro
fectus ergo. **C**irca primū dicitur. **N**on quid hic agl
belya. **P**ro non quesuit deus ex ignorantia: sed vt ex
responsione belye ei conuenientius nunciaret volun

tatem suam. **N**on zelo zelatus sum p. dño deo. i. ex to
to corde zelatus p. lege dei. **A**ltaria tua destruxerunt.
non loquitur hic d. altaribus que erant in hierusalem. s.
altare incensi: et altare holocaustoz. q. illa manebant. s.
d. altaribus que fuerunt facta in excelsis tempore quo li
citū erat ibi immo
lare deo an. edifica
tōez tēpli. et licz p.
tēpli edificationez
nō esset licitum ibi
deo imolare: vt di
ctum ē ca. pceden
ti: nisi ex speciali di
spensatione dei. tñ
minus malus erat
ibi deo imolare q.
ydolis. **E**t destru
era fuerant in con
temptum dei et ad
ydolatrie exaltatō
nē. et p. hoc pla
gebat belyas eozū
destructionem.
Et derelictus
suz ego solus. quia
pauci remanserāt
a psecutione Beza
bel: sicut d. rex est
solus in domo sua.
quis sint ibi multi
s. sunt pauci cōpa
tine ad multitudiez
q. solet cū eo esse.
Egrederet. s. de
spelunca.
Et sta in mon
te coraz dño. para
tus ad audiendū
eius verbum.
Et spūs. a. ven
tus grādis subuer
tes montes et.
Nō in spiritu
dominus. i. tūc nō
audies verbum dei
loquentis sed postea. **E**t post spm cōmotio. i. terre
motus. **E**t post cōmotionez ignis. visibiliter ante
belyam transiens. **I**sta autem transibant ante spm sua
nem designantem dei presentiam ad designandum terro
rem potestatis diuine. sicut **E**xo. xix. qñ dñs descendit su
per montem: in synai ante euz ceperunt audiri tonitrua ac
micare fulgura. et nubes densissima operuit montes. ista
tñ facta fuerunt ministerio angelico. **Q**uod cū au
be. ope. vul. su. quasi aliquo modo territus vel et reuerē
tia p. i. transitus. cetera patet ex dictis vsq. ibi.
Anges azabel rgē super syriam. ad sui consolatiōez
nominat sibi tres personas promouendas ad ydolatra
rum destructionem. et patet lra vsq. ibi.
Interficiet eum beliseus. q. aut azabel et Jedu mul
tos ydolatrās de isrl. interfecerint s. habetur exp. s. i. j.
quarto li. s. q. beliseus aliquos interfecerit nō legitur ni
si de. xl. duobus quibus maledixit. p. quod vñ lace
rauerunt eos: vt habetur infra. iij. li. ca. ij. erant em illi fi
lii ydolatrarum et ydolatriam iam addiscentes: erat em
de berbel vbi colebatur vnus vitulus aureus: vt dictus
est supra. xij. ca. s. credendum q. verbum dñi in eo fuerit
adimpletum. **E**t derelinquam mibi in israhel septē
milia virozum. hoc etiam dicitur ad belye consolatiōem.
q. cum eo adhuc essent in israhel multi ab ydolatria mun
di. **O**sculans manū. scilicet ydoli ad eius reueren
tiaz: vel osculans manum p. priam. s. m. q. dicitur **I**ob. ix.
Si vidi solem cum fulgeret: et lunam incedentem clare:
et osculatus sum manū meam in signum reuerentie. vñ
ff. iij.

ibi subdit. Quod est iniquitas pessima. i. ydolatria.
Profectus est. Hic pñr ponitur mandati dñi executio
 per helyā: vngēdo belisē in pñtā: quēz pñmo repperit
 de tribus pñdictis cum dñ. **Q**uod pñtū suū super
 eū. hec em pñtū impositio vocatur vñctio vel etiam cuz
 boc vñt eum. licz
 nō sit scriptū. quia
 non omnia scribū
 tur. q. aut vñctio
 azabel: n̄ bñ nisi qd
 infra quarto li. ca.
 viij. dr. q. beliseus
 ei? discipulus dixit
 ipi azabel ipz fore
 reges syrie. et forte
 tūc vñct eū licet n̄
 sit scriptum. de Je
 hu dñ scribit infra
 quarto li. cap. ix. q.
 beliseus misit vñtū
 de filiis pñbetarūz
 ad vngendum cuz
 regē super israhel.
Qui statim re
 lictis bobus cucur
 rit post helyāz. vo
 lens omnino adbe
 rere ei: mot? in fin
 ctu spūsancti.

Quod pñtū suū super
 eū. hec em pñtū impositio
 vocatur vñctio vel etiam cuz
 boc vñt eum. licz
 nō sit scriptū. quia
 non omnia scribū
 tur. q. aut vñctio
 azabel: n̄ bñ nisi qd
 infra quarto li. ca.
 viij. dr. q. beliseus
 ei? discipulus dixit
 ipi azabel ipz fore
 reges syrie. et forte
 tūc vñct eū licet n̄
 sit scriptum. de Je
 hu dñ scribit infra
 quarto li. cap. ix. q.
 beliseus misit vñtū
 de filiis pñbetarūz
 ad vngendum cuz
 regē super israhel.
Qui statim re
 lictis bobus cucur
 rit post helyāz. vo
 lens omnino adbe
 rere ei: mot? in fin
 ctu spūsancti.

Quod pñtū suū super
 eū. hec em pñtū impositio
 vocatur vñctio vel etiam cuz
 boc vñt eum. licz
 nō sit scriptū. quia
 non omnia scribū
 tur. q. aut vñctio
 azabel: n̄ bñ nisi qd
 infra quarto li. ca.
 viij. dr. q. beliseus
 ei? discipulus dixit
 ipi azabel ipz fore
 reges syrie. et forte
 tūc vñct eū licet n̄
 sit scriptum. de Je
 hu dñ scribit infra
 quarto li. cap. ix. q.
 beliseus misit vñtū
 de filiis pñbetarūz
 ad vngendum cuz
 regē super israhel.
Qui statim re
 lictis bobus cucur
 rit post helyāz. vo
 lens omnino adbe
 rere ei: mot? in fin
 ctu spūsancti.

Quod pñtū suū super
 eū. hec em pñtū impositio
 vocatur vñctio vel etiam cuz
 boc vñt eum. licz
 nō sit scriptū. quia
 non omnia scribū
 tur. q. aut vñctio
 azabel: n̄ bñ nisi qd
 infra quarto li. ca.
 viij. dr. q. beliseus
 ei? discipulus dixit
 ipi azabel ipz fore
 reges syrie. et forte
 tūc vñct eū licet n̄
 sit scriptum. de Je
 hu dñ scribit infra
 quarto li. cap. ix. q.
 beliseus misit vñtū
 de filiis pñbetarūz
 ad vngendum cuz
 regē super israhel.
Qui statim re
 lictis bobus cucur
 rit post helyāz. vo
 lens omnino adbe
 rere ei: mot? in fin
 ctu spūsancti.

Quod pñtū suū super
 eū. hec em pñtū impositio
 vocatur vñctio vel etiam cuz
 boc vñt eum. licz
 nō sit scriptū. quia
 non omnia scribū
 tur. q. aut vñctio
 azabel: n̄ bñ nisi qd
 infra quarto li. ca.
 viij. dr. q. beliseus
 ei? discipulus dixit
 ipi azabel ipz fore
 reges syrie. et forte
 tūc vñct eū licet n̄
 sit scriptum. de Je
 hu dñ scribit infra
 quarto li. cap. ix. q.
 beliseus misit vñtū
 de filiis pñbetarūz
 ad vngendum cuz
 regē super israhel.
Qui statim re
 lictis bobus cucur
 rit post helyāz. vo
 lens omnino adbe
 rere ei: mot? in fin
 ctu spūsancti.

Replica correctorij contra Burgensem.

In cap. autem. xix. destructionem altarium dei de
 quibus conquestus fuit helyas possil. exponit de
 reali destructione. burgen. autē de inreationali.

Dñs ad eū. Glade 7 reuertē
 i viā tuā p desertū in dama
 scum. **Q**uā pñtū suū super
 eū. hec em pñtū impositio
 vocatur vñctio vel etiam cuz
 boc vñt eum. licz
 nō sit scriptū. quia
 non omnia scribū
 tur. q. aut vñctio
 azabel: n̄ bñ nisi qd
 infra quarto li. ca.
 viij. dr. q. beliseus
 ei? discipulus dixit
 ipi azabel ipz fore
 reges syrie. et forte
 tūc vñct eū licet n̄
 sit scriptum. de Je
 hu dñ scribit infra
 quarto li. cap. ix. q.
 beliseus misit vñtū
 de filiis pñbetarūz
 ad vngendum cuz
 regē super israhel.
Qui statim re
 lictis bobus cucur
 rit post helyāz. vo
 lens omnino adbe
 rere ei: mot? in fin
 ctu spūsancti.

Quod pñtū suū super
 eū. hec em pñtū impositio
 vocatur vñctio vel etiam cuz
 boc vñt eum. licz
 nō sit scriptū. quia
 non omnia scribū
 tur. q. aut vñctio
 azabel: n̄ bñ nisi qd
 infra quarto li. ca.
 viij. dr. q. beliseus
 ei? discipulus dixit
 ipi azabel ipz fore
 reges syrie. et forte
 tūc vñct eū licet n̄
 sit scriptum. de Je
 hu dñ scribit infra
 quarto li. cap. ix. q.
 beliseus misit vñtū
 de filiis pñbetarūz
 ad vngendum cuz
 regē super israhel.
Qui statim re
 lictis bobus cucur
 rit post helyāz. vo
 lens omnino adbe
 rere ei: mot? in fin
 ctu spūsancti.

Pro benadab. Postq̄ diuina
 puidētia quātū in se fuit achab a sua malicia
 reuocauit celestib? signis. b̄ pñter eū reuocari
 mirabilib? victorijs. 13 abusus fuerit vtrisq̄ bñficijs:
 7 diuidit pñ ista in duas fm̄ duplices victorias. secū
 da ponitur ibi.

Accedens autē
 pñba. Circa pñ
 mum achab pñ
 mo de obsidiōe
 anxia. scdo per
 pñbetā de victo
 rie pñmissiōe cō
 solaf. abi. Et ec
 ce pñbeta vñ?
 anriebatur autē
 achab: tū qz nō
 habebat pplm̄
 vt posset reliste
 re. tū qz nō pote
 rat pacē nūtiat
 de grauez babe
 re 7 hoc ē quod
 dicitur hic.
Bec dicit te
 nadab x. ach
 ab em̄ pñmo mi
 serat nūcios ad
 bēadab p pace
 req̄renda. 7 iste
 respondit ista q̄
 dicta sunt.
Respōditq̄
 rex israhel iuxta
 verbum tuū. nō
 dicit fm̄ verbis
 tuum totaliter:
 quia bene conce
 debat ei aurūz
 argentum 7 bo
 na mobilia: nō
 autē vñctos 7 pu
 eros. iō subdit.
Quod fū ego
 et oīa mea. n̄ at
 dixit de vñctib?
 7 liber? b̄ bena
 dab huic oblari
 omi non assensit
 imo totū hīc vo
 luit 7 absq̄ dila
 tiōe. ideo subdi
 tur. Et as igit x.
 7 pñlra.
Elocavit at
 rex israhel scio
 res terre. vt ba
 beret pñlū cuz
 eis. qz erat i arto positus pñter multitudinē exercit?
 regis syrie quā formidabat: 7 pñt pacē durā: quaz rex
 syrie volebat. **A**nia duertite 7 videte qm̄ insidie
 tur nobis. volēs auferre vñctos 7 filios: vt sic non re
 maneāt in terra: q̄ possint eā defendere in futuro: 7 sic
 obtinebit eam p sua voluntate. **N**ō audias nec
 acquiescas illi. magis em̄ volebat se exponere piclo bel
 li: qz sicut vulgariter dī melior ē bona guerra q̄ ma
 la pax. iō respōdit achab. **B**anc autē rem facere
 nō possum. pñter quod rex syrie indignat? 7 de sua mlti
 tudine nimis confidens dixit. **S**i suffecerit. et
 accipitur hic li. p nō. **K**oluis samarie x. vocaf
 autem hic puluis samarie terra quam ciues portauē
 runt iuxta muros in magna quantitate: ad hoc q̄ mu
 ri essent fortiores ad sustinendum ictus machinarū.

Elocavit at
 rex israhel scio
 res terre. vt ba
 beret pñlū cuz
 eis. qz erat i arto positus pñter multitudinē exercit?
 regis syrie quā formidabat: 7 pñt pacē durā: quaz rex
 syrie volebat. **A**nia duertite 7 videte qm̄ insidie
 tur nobis. volēs auferre vñctos 7 filios: vt sic non re
 maneāt in terra: q̄ possint eā defendere in futuro: 7 sic
 obtinebit eam p sua voluntate. **N**ō audias nec
 acquiescas illi. magis em̄ volebat se exponere piclo bel
 li: qz sicut vulgariter dī melior ē bona guerra q̄ ma
 la pax. iō respōdit achab. **B**anc autē rem facere
 nō possum. pñter quod rex syrie indignat? 7 de sua mlti
 tudine nimis confidens dixit. **S**i suffecerit. et
 accipitur hic li. p nō. **K**oluis samarie x. vocaf
 autem hic puluis samarie terra quam ciues portauē
 runt iuxta muros in magna quantitate: ad hoc q̄ mu
 ri essent fortiores ad sustinendum ictus machinarū.

z ad hoc q illi de ciuitate p illaz tra appositā possēt fa
cilitate ire vsq ppe. pugnacula muroz ad defensionē
ciuitatis. Dixit igit benadab. se iactādo: q tāta mul
tudo erat in suo exercitu: q si quilibet acciperet pugil
lū d terra iplerēt fossata z fierēt aggeres ita magni ex

terius sicut fece
rant aues inte
rius p hoc innu
ens q statiz ca
peret ciuitates:
cui respōdit ach
ab.

Glorietur accinctus cū vt
discinctus. acci
et dū ille qui va
dit ad plūz. **D**i
scit? vō q iā de
posuit arma ob
teta victōia. p b
insinuas ipli be
nadab q n debe
at gloriari: ac si
iā cepissz ciuita
tem.

Circūdate ciuitatē. pōnen
to machias ad
inuadēdū eam.

Ecce ego tradā
ea vñ. bīc pñr
achab de pñis
sioe victorie cō
solat euz vñ. **Q**i
disti oēs mltitu
dinē hāc nimia
ecce ego tradā
eaz i manū tuā.
cū cā subdit.

Et scias qz
ego sum dñs. et
resiliās ab ydo
latria.

Et ait achab
p quē. qz videba
tur sibi impossibi
le. ppter ppli sui
paucitatē. ppter
qz ppha ad euz
asscurandū re
plicauit nomen
dñi.

Dec dicit to
mīn? p pedisse
qz rē. i. p armī
geros principū
de terra israhel.
vt cōiter expo
nit ra. fa. d. q p
hoc intelligunt
filiū nobiliū qui
nō erāt de filiis
isrl: s erant dñi
obfides ipi ach
ab. vñ in bebf.

Per pueros principū puinciaz. **E**t ait. f. ach
ab. **Q**uis incipiet plari. i. qz erit in prima acie
qz ille dicit tu. vt magtibi atēhuat victoria. z p b
debas eē deo magt gratas. **E**t egressi sunt meri
dic. qz illa hora solēt boies comedē. z iō mīn? erāt pa
rati ad resistēdū. iō subdit. **E**t achab aut bī. te.
z c. i. vino suffusus z inebriat. **E**t dicit itaqz be. i.
miserat añ ad circūdādū ciuitatē vt pdictū ē. z isti nū

Reuerligz nū cū: retulerūt ei
Qui remisit z ait. **N**ec faci
ant mihi dñj z hec addāt si
suffecerit puluis samarie
pugill oīs ppli q sequit me
Et rñdēs rex isrl ait. dicit e
ei. **N**e gliet acciet? eā vt di
sciet. **I**actā ē at cū audissz
benadab vñ istō bibebat
ipe z reges i ymbraculis: et
ait suis suis. **C**ircūdate ci
uitatē. **E**t circūdederūt eā
Et ecce ppha vñ accedens
ad Achab regem isrl ait ei
Nec dicit dñs. **C**erte vidisti
oēs mltitudinē hāc nimia.
Ecce ego tradā eā i manūz
tuā hodie: vt scias qz ego
sū dñs. **E**t ait Achab. **P**er
quē. **D**ixitqz ei. **N**ec dicit
dñs. **P**er pedisseques pñci
pū puinciaz. **E**t ait. **Q**uis
incipiet plari. **E**t ille di
xit. **T**u. **R**ecēssit ergo pue
ros pñcipū puinciaz z rep
perit nūez dūcetoz trigin
taduoz. **E**t recensuit post
eos pplin: oēs filios isrl se
ptē milia z egressi sunt me
ridie. **B**enadab autē bibe
bat temulēt in ymbraculo
suo z reges trigintaduoz cū
eo qui ad auxiliū eius vene
rāt. **E**gressi sunt aut pueri
pñcipū puinciaz i prima frō
te. **A**dit itaqz benadab q
nūciauerūt ei dicētes. **E**li
ri egressi sunt de samaria
Et ille ait. **S**ine p pace ve
niunt. **A**pphendite eos vi
uos: siue vt plientur: viuos
eos capite. **E**gressi sūt ergo

clauerunt ei egressū achab de ciuitate. **A**pprehēdi
te eos viuos. volebat em cōi ppo vti i ogib? serulib? in
regno suo: z pñcipales volebat interficere varijs suppli
cijs longa morte. cetera patēt. **A**ccedēs aut. **I**dic
pñter describit scōa victōia ipi achab pcessa: vbi achab
pmo de bello futu
ro pmonit. scōo vi
ctōia ei pñcipit: vbi
Et accedēs vñ vñ
dei. tercio obrenta
victōia achab ab
utit: vbi. **D**ixitqz
ei sui sui. **C**irca p
mū dicitur.

Et de z cōfor
tare. accipiēdo cō
stantiā te defendē
di i bello futuro.
Et scito z vide
qd facias. i. nō sis
negligēs in pñdē
to tibi ppter victo
riā quā habuisti.
Et mōtiū sūt
dñj eoz. **H** dicebat
qz tēplum vbi cole
batur deus i bieru
salem erat in mon
te moria: et altare
quod regauit hely
as in mōre carne
li.

Et iō superau
rat hos. credebāt
em tanqz gentiles
z erronei: q pote
stas dei israhel se ex
tenderet em in mō
tibus.
Et moue re. sin.
ab exer. tuo z pone
pñ. p eis. i. pñci
pes bellatoz q nō
sunt ita delicati si
cut reges: nec i sta
tu tāalto positi: et
sic erunt fortiores
ad pugnādū z ma
gis volūtarij: vt p
hoc possint ascēdē
ad altiorē gradū.

Et ascendit in
aphec. q ē ciuitas
fortis i tribu aser:
quā abstulerāt sy
ri ab hebreis. z ē si
ta in mōre s an eā
ē planiciēs magna
vbi descēderūt sy
ri vt pugnaret: euz
b: breis in campe
stribus.

Quasi duo p
ui greges. quia be
brei erāt valō pau
ci respectu syrioz. vt sic victōia magt appareret ex vtu
te diuina. **E**t accedēs. **I**dic pñter victōia ipi achab
pñmittit cū dñ. **E**t accedēs vnus vñ dei. licet non noiet
dñ tñ a doctozib? cōiter q fuit. **V**idebas fili? iemla. z hoc
etiam dicunt hebrei. **Q**uia dixerunt syri deus mō
tiū z c. qz blasphemauerūt deum israhel attribuentes ei
potentiā limitatā: debellabūtur propter istam blasphe
miā. dicunt etiam q cum hoc dixit eis ppheta q nō pce
ff iij

Quasi duo p
ui greges. quia be
brei erāt valō pau
ci respectu syrioz. vt sic victōia magt appareret ex vtu
te diuina. **E**t accedēs. **I**dic pñter victōia ipi achab
pñmittit cū dñ. **E**t accedēs vnus vñ dei. licet non noiet
dñ tñ a doctozib? cōiter q fuit. **V**idebas fili? iemla. z hoc
etiam dicunt hebrei. **Q**uia dixerunt syri deus mō
tiū z c. qz blasphemauerūt deum israhel attribuentes ei
potentiā limitatā: debellabūtur propter istam blasphe
miā. dicunt etiam q cum hoc dixit eis ppheta q nō pce
ff iij

ret ipse benadab et ipso ei: si magis inficeret me blasphemia dei p[ro]phetarum. et p[ro]pter hoc in hebreo ponit bis. Et dixit v[er]u[m] in hebreo sic habetur. Et accedens vir dei dixit ad regem israel et dixit. Hoc dicit d[omi]n[u]s deus r[egis]. q[uod] de mandato dei dixit ei q[uod] victoria illi daret. et q[uod] syris devicti n[on] parceret. cetera patet v[er]ba ibi.

I Et cecidit murus super. xxvii. milia volebat em[er]e fortificare muru[m] ad se defendendu[m] intra civitate[m]. s[ed] q[uia] edificium erat antiquu[m] et co[n]fusione[m] dei voluntate cecidit super blasphemos. **I** In cub. quod erat intra cubi. in loco valde secreto ioseph aut dicit q[uod] cu[m] paucis sibi fidelis simis intravit locu[m] subterraneu[m] secretu[m] ingressus erat intra cubiculu[m]. **I** Et ceciderunt ei sui sui. **I** Dic p[ro]pter achab victoria sibi data abutit[ur] dimissione blasphemii: quem occidere tenebatur de mandato dei.

Audiuimus q[uod] reges israel clemetes sunt. dicit em[er]e Seneca in li. de clemencia q[uod] nullu[m] ex oib[us] magis decet principem q[uod] clemencia. t[ame]n semper est ea debet esse iusticia. alie[n]s n[on] e[st] virtuosus. ideo in proposito magis fuit clemencia parca[m] de blasphemis contra deu[m] et iusticiam q[uam] dixit achab.

Si adhuc vivit frater meus est. i. volo facere pacem cu[m] eo et confederationem.

Acceperit viri. i. sui benadab **R**o omine. est aut omen sui q[uod] dicit Valerius max.

mus ubi ex inspatio platini: ex quo sequit[ur] bonu[m] alie[n]s vel aliq[ui]s. et tunc dicit ome[n] illi vel illoz. et ponit exemplu[m] de romanis q[ui] rebus locu[m] aptu[m] ut ibi maneret et civitate[m] edificaret. et cu[m] venissent ad locu[m] ubi nunc e[st] roma: vexillarius qui p[re]cedebat fuit vexillu[m] in terra. d. Stemus: q[uod] hic optime manebimus. et h[ic] verbu[m] fuit acceptu[m] p[ro] omine.

Et festinates rapuerunt verbu[m] ex ore eius. t[ame]n q[uod] firmiter dictu[m] ne posset retractare. **E**t q[uod] dixerunt. frater tu[us] benadab vivit. ac si. d. sicut dixisti ex nunc e[st] fed[us] inter te et ip[s]u[m]. **E**t lenavit eu[m] in curru suu[m]. p[er] pacifice et honorifice recipiens ip[s]u[m]. **E**t plateas facit tibi in damasco. i. in civitate mea regia facioz rex venaliu[m] ut inde recipias tributum tanq[uam] h[ic] in regno meo principale dominiu[m]. Dicit aut[em] r[egis] s[ed] q[uod] n[on] habebat in aio h[ic] facere. sed

intendebat achab deape. **E**t tunc vir q[ui]da[m]. Postq[uam] divina providentia reuocavit achab q[ui]tum in se fuit si gnus et victoris mirabilibus. h[ic] p[ro]pter cum reuocat co[m]minat[i]o[n]ib[us]. et p[ri]mo co[m]minat ei morte[m] in p[er]sona p[ro]pria. sed cu[m] h[ic] in vxore et plebe sua capto sequenti. Circa p[ri]ma

Benadab et lenavit eu[m] in curru suu[m]. Qui dixit ei. Civitates quas tulit p[er] me a p[re]te tuo reddam: et plateas facit tibi in damasco sicut fecit pater meus in samaria: et ego federatus recedam a te. **P**epigit ergo fed[us]: et dimisit eum. **E**t tunc vir quida[m] filius p[ro]phetar[um] dixit ad sociu[m] suu[m] in sermone d[omi]ni: percutite me. **A**t ille noluit percutere. **C**ui ait. Quia nolui sti audire vocem d[omi]ni: ecce recedes a me et percutiet te leo. **C**u[m] paululu[m] recessisset ab eo: invenit eu[m] leo atq[ue] percussit. **S**ed et aliter invenies vix dixit ad eu[m]. percutite me. **Q**ui percussit eu[m] et vulneravit. **A**bijt q[ui] p[ro]pheta et occurrit regi in via: et mutavit asperione pulveris oculos suos. **C**u[m] rex transisset: clamavit ad regem et ait. Servus tuus egressus e[st] ad p[re]ludu[m] comin[us]. **C**u[m] fugisset vir v[er]u[m] adduxit eu[m] quida[m] ad me et ait. **C**ustodi vix istu[m] qui si lapsus fuerit erit aia tua pro aia ei: aut talentu[m] argenti app[re]tes. **S**u aut[em] ego turbatus huc illucq[ue] me vertezem: subito non comparuit. **E**t ait rex israel ad eum. Hoc est iudiciu[m] tuu[m] quod ipse

istu[m]. s[ed] pacto q[uod] sequitur in lra. **E**t stitelligit. **E**t sic recepi eu[m]. **E**t ait rex israel ad eu[m]: hoc te. ignotas q[uod] ip[s]o diceret. **A**bi eni[m] p[ro]sideradu[m] q[uod] ista pabola vera e[st] sensu p[er] q[uod] p[ro]phetas. s. p[er] achab et benadab. sic et pabola ioatba filij pierobaal q[ui] b[ea]t[u]m iudiciu[m]. **D**ixeruntq[ue] oia li gna ad ranu[m]. **V**eni et in p[er]a sup[er] nos. de sichimis et abi melech: p[er]t ibide[m] pleni fuit dictu[m]. **I**n hoc effi consistit veritas pabole q[uod] sit vera i sensu p[er] q[uod] p[ro]phetas. **E**t ille statim absterit te. i. beb. b[ea]t[u]m. **E**t amovit pannu[m] seu ligamentu[m] de facie sua: ut cognitus a rege pabola ad p[ro]positu[m] applicaret. d. **Q**uia d[omi]ni. vi. di. morte. p[ro]pter dei blasphemiam: et q[uod] p[ro]phetas. **B**enadab tibi devictat[ur] ut ea exequeret[ur]. **E**t ait aia tua. i. morieris. iste em[er]e fuit id[em] p[ro]pheta q[ui] devictauerat sibi devictu[m].

sciendu[m] q[uod] p[ro]pheta de mandato domini voluit p[ro]ponere ip[s]i achab pabola p[er] quas ignoras p[er]tra se ip[s]u[m] daret suaz sicut nathanael p[ro]pheta ip[s]i d[omi]no v[er]b[is] d[omi]ni. li. xii. capit. **E**t io ad p[ro]phetas d[omi]ni p[ro]modis p[ro]phetis p[er] plagas su scepra cu[m] d[omi]no. **D**ixit ad so. su. i. p[ro]mo. d[omi]ni p[er]cutite me. at ille noluit. ex q[uod] daz h[ic] ore. **C**ui ait. quia nolui sti et p[er]cutiet te leo p[er] p[ro]phetas inobedientie. q[uod] eni[m] cognoscebat et sciebat esse p[ro]pheta d[omi]ni cui eni[m] oib[us] obe die d[omi]ni cu[m] sit d[omi]ni vite et morte: s[ed] n[on] t[ame]n i infirmitatis. **C**etera patet v[er]ba ibi. **E**t mutavit asperione r[egis]. i. beb. habet. **E**t mutavit pannu[m] id[em] involucone p[er]ni. q[uod] ligavit caput suu[m] vulnere: sicut solet fieri i[n]ta t[ame]n q[uod] ex illigamib[us] facies p[er] magna p[er]te erat operta: ne achab cu[m] cognosceret sic ad p[ro]phetas p[ro]phetas respoderet: sicut vix de populo q[uod] p[ro]pheta n[on] esset. **E**t fugit r[egis]. **A**dduxit eu[m] s. captu[m]. **E**t custodi vix

et dei suam de Henadab. **I**n Reuerfus ē igitur et. Au-
ditur contemnes tanq̃ obstruatus in malicia sua.
K Furibundus. dicit ioseph q̃ incarcerauit p̃phetā.
In ca. xx. vbi dicit i postilla. Dostq̃ diuina puidētia
q̃tum in se fuit achab a sua malicia reuocauit celesti-
bus signis et.

Additio.

Diuina puidētia quan-
tum in se fuit ruo-
casset Achab a
sua malicia: vt
dicit i postilla: in
dubie fuisse re-
uocatus. Hāve
ecclā cātat diui-
na puidētia in
sua dispositōe
nō fallit. vñ me-
li' dicere q̃ di-
uina puidētia
fecit supernatu-
ralia signa suffi-
cientia ad ruoca-
tōz achab si ipe
nō fuisset obstru-
atus.

Replica.

In ca. xx. vbi po-
till. cōti-
nuando dicit q̃
puidētia diuina
quātū in se fuit
achab i sua ma-
licia reuocauit
celestib' signis.
bur. niti' euz ca-
pere in fermōe
q̃ dicit quātū i
se fuit volens q̃
p hoc circulo q̃
voluntate dei te-
neplacita. et ita
achab fuisset cō-
uers'. q̃ illa vo-
luntas ipe efficax
ē. s. burg. noluit
advertere natu-
rā terminor the-
ologicalū q̃ vo-
luntas signi p̃ci-
piēdo cōsulēdo
et. potest facere
q̃d i se ē: sicut vo-
luntas bñplaci-
ti. Et ita vere dicit
deus q̃tū ē i se
vult oēs boies
saluos fieri. sed

defectus est ex parte boim nō dei q̃ nō omnes boies
salui fiant. Dec igitur Burg. obiectio potius ē pueri-
liter tentatiua: q̃ veritatis inquisitiua: quē modū val-
de rep̃ndit. b. Hieronymus et beatus augusti. de do-
ctrina xp̃iana.

In ca. xxj. **D**icit verba. hic p̃nter addit secunda cōminatō
facta ipsi achab d morte eius vxoris et plis cir-
ca quā sic pceditur. quia primo ponitur ipsius
achab noua p̃uaricatio: secundo ponit pene cōminatō
ibi. Factus est igitur. terciō executio seu inflictiō. ca.
xxj. Noua p̃uaricatio ipsius achab fuit: q̃ post q̃
multipliciter deū offenderat per ydolatriam innocen-

tē occidit p̃pter hereditatis sue cōcupiam. et p̃lra vsq̃
ibi. b. Propitius sit mihi dñs ne dem et. p̃p̃cio vel
hereditate alia: terra em̃ israel p̃p̃ie erat ipsius dei. p̃pter
quod nō poterat simpliciter vendi: sed solū vsq̃ ad iubi-
leum: sicut bñ Leuit. xxv. et ideo nec illud concedebatur i

rūdit ei. **L**ocut' sū naboth
iezrahelite et dixi ei. Da mi-
hi vineā tuā accepta pecu-
nia aut si tibi placet: dabo
tibi vineā meliorem pro ea
Et ille ait. Non dabo tibi
vineā meā. Dixit ergo ad
eum Jezabel vxor ei'. Et
dis auctoritatis es et bñ re-
gis regnū isrl. Surge et co-
mede panē: et equo aio esto
Ego dabo tibi vineā Na-
both iezrahelite. **S**cripsit
itaq̃ lras ex nomie Achab
et signit eas anulo eius et mi-
sit ad maiores natu et opti-
mates qui erant in ciuitate
eius et habitabāt cum Na-
both. **E**t raru' autē hec erat
lra. **P**redicite ieiuniū et
sedere facite naboth inter
primos ppli. et submittite
duos viros filios Melial
et: et falsū testimoniū dicāt
bñdixit naboth deum et re-
gē: et educite euz et lapidate
sicq̃ moriat'. **F**ecerūt g̃ ciues
eius maiores natu et opti-
ates qui habitabāt cū eo in vr-
be. sicut p̃cepat eis iezabel.
et sicut scriptū erat in literz
quas miserat ad eos. **P**re-
dicauerūt at ieiuniū et sede-
re fecerūt naboth inter pri-
mos ppli: et adducti duobz
viris filiis dyaboli fecerūt
eos sedere p̃tra eū. **E**t illi. s.
vt viri dyabolici dixerūt cō-
tra eum testimoniū corā

lege nisi in necessi-
tate. naboth autē
erat diues. propē
quod nō erat com-
pulsus hereditatē
suā vendere. **R**et
etiam volebat eaz
ad perpetuum bñe
c. **E**t p̃p̃iciēs se
in lectulū suū et.
ex indignatione et
impatietia. ex hoc
patet q̃ rex nō po-
terat accipere agros
subditorum suoz
p voluntate sua.
d. **G**radis aucto-
ritatis es. ironice
loq̃ba'. q. di. et re-
gia potestate pos-
ses eam defacili ba-
bere.

Scripsit itaq̃
et. signit eas anu-
lo eius. quia antiq̃
tus in anulis prin-
cipum erat impres-
sio ad literas signā-
dum. et ex hoc p̃t̃
q̃ iste litere de mor-
te Naboth fuerūt
facte et misse d̃ eius
scitu et voluntate.
Predicite ie-
iuniū. hoc em̃ fa-
ciebant iudei quā-
do iudiciū de ali-
quo magno scelere
debebat fieri.

Et sedere faci-
te naboth et. tum
quia erat de maio-
ribz ciuitatis. tū
vt non viderentur
querere eius mor-
tem: sed honorem.
Benedixit. i.
maledixit. sic Job
secdo. **B**enedic deo
et morere. propter
horrorem em̃ ma-
ledictionis eam si-
guabant iudei no-
mine contrario.

Deum et regem
et sic accusabatur d̃
dei blasphemia et d̃ crimine lese maiestatis: et vtriq̃ debe-
batur pena mortis. cetera patent vsq̃ ibi. **K** Naboth
eduxerunt eum extra ciuitatem: tanq̃ indignū mori i ci-
uitate. cetera patent vsq̃ ibi.

Surrexit et descendebat in vineam naboth et. hic ē
duplex opinio beator. Aliqui dicunt q̃ p̃ criminibus
impositis ipsi naboth: bona eius oia erant cōfiscata hu-
mano iudicio. et iō rex descendebat ad possidendū tāq̃
sibi acquisita. Alij dicūt q̃ naboth fuit frater p̃ris achab
et q̃ pro criminibus sibi impositis non solum fuit ipse la-
pidatus: s. et filij eius cū eo: sicut et de achob dicit Judic.
viij. Et iō achab eius nepos descēdit ad possidendū tāq̃
ff v

beres qz non remāserat alius propinquior. z hūc dicto pcorat qd dñs. j. iij. li. c. ix. Si non p sanguine naboth et p sanguine filiorum eius que vidi heri ait dñs reddā tibi in agro isto. m. Factus est igitur. Dic post preuaricatōem achab describit pene psequētis pmiatō euz dñs

Occidisti. qz si cut dñs ē. z pte ex hoc loco qz lre mor tis naboth dñs scitu et volūtatē achab facit fuerit z misse o. In sup z posse disti. valde inique. p. Dec dicit dñs in loco hoc zc. Di cut aliq qz si accipi atur sanguis achab in pna psona: tñc li in hoc loco n designat locū signa tū s regidz. qz sicut dñs ca. sequēti. Cur rus vbi fluxerat sāguis achab lot? u it in piscina Sama ric. et ibi linter ca nes sāguine sic ab lutū. si autē accipi atur sāguis achab in psona filij sui. qz sāguis erat quod amō sāguis pñs. sic ly: hoc loco: sicut locū dñm iatū vbi lapidatus fuit na borth: put p3 lūij. c. ix. Ra. fa. o. qz de sāguine naboth in psona pna intelli gū. qz i eodez loco canes linterunt sāguine achab vbi p us lābuerāt sāguine naboth. qz linter autē istud possit in telligi videbitur. c. sequenti.

Quum inueni sti me inimicum ti bi. ita est in bebreo et i libris correctis z est sensus nūqd inuenisti metalem qz deberes mibi in imicari. Qui dicit iueni. eo qz es inimicus dei cui? sū seru? vñ subditur s. Co qz venunda tus sis zc. sicut est res vedita trāsit in dominiū et possessi onē ement: sic ach ab videbat totali ter subditus incol et seruicus eis.

Et temetā poste riora tua zc. expo nat sicut. d. de die robā et baasa.

Et peccare fecit isrl nō solū i cultu vituloz sicut aliq reges pcedētes. s. etiā in cultu baal. a. Canes come dnt iezabel. s. fuit impletū tempore Achab: vt b3. j. iij. li.

multitudine. **Indixit Ma borth tū z regē.** Robrem eduxit eū extra ciuitatē: z lapidibz infecerit. Miserūt qz ad Iezabel dicētes: lapi dat? ē naboth z mortuus ē. fcm ē at cū audissz iezabel lapidatū naboth z mortuū locuta ē ad Achab. Surge posside vineā naboth iezra helite qz noluit tibi acquie scere? dare eā accepta pecu nia. Mō emvinit naboth s mortuus ē. Qd cū audissz Achab mortuū vicz Ma borth? surrexit z tescēdebat i vineā naboth iezrahelire: vt possidēt eā. **Fact? ē igit fmo dñi ad helyā thesbitē dicēs.** Surge tescēde in oc cursum Achab regis isrl qz est in Samaria. Ecce ad vi neā naboth tescēdit vt pos sideat eā. Et loqueri ad eū dicēs. **Dec dicit dñm? zc. us? Occidisti insup z posse disti.** Et post h addēs? **Dec dicit dñs.** In loco b in quo linterunt canes sanguine naboth. lābēt qz sāguinem tuū. Et ait Achab ad He lyā. **Mō inuenisti me ini micum tibi.** Qui dixit. **In ueni? eo qz venundatus sis vt faceres malū i cōspectu dñi.** **Dec dicit dñs.** Ecce ego inducā sup te malū. et temetā posteriora tua z in terficiā te Achab mingen tē ad parietē z clausuz et vl timū i isrl. Et dabo tomū tuā sicut tomū hieroboā fi lij nabath. z sicut tomū ba asa filij Abia. qz egisti vt me ad iracūdiā puocares: z peccare fecisti isrl. s. z te

ir. c. b. **Igni non fuit alter zc.** s. in regibus ipm pce dentibz. qz introduxit cultū Baal i regnū suū ad icita mentū vxoris sue: sicut. d. dictū est. c. xvj. et h repetit. c. Itaqz cum aud. achab ser. istos. s. helye de morte sua et posteritatis sue. o. **Occidit vestes suā zc.** in si

gnū penitēcie z būliatōis corā deo. ista tñ peni tentia fuit timo re pene: vt cōic diaf nec obstat qd sūdit: qz ppe eā dilata ē dele tio dñi? sicut: qz tal pnia licet nō sit meritiā grē et euasione pe ne etne. tñ bñ ē meritoria aliqū dilationis pene tpalis. Aliq autē dicit qz fuit ve ra pnia: s. ad bo rā. qz nō pmasit i ea. sed magis re uert? fuit ad ma la pērita. e. **Mō inducā malū. s. deletōis tom? sue i diebz suis.** s. in diebz filij sui: vt b3. j. iij. li. c. x. **Ca. xij.** **Rāfieri** igit. dñs pta pmi natōe pene ipi? achab. b. pnter ponit ei? iūctō qstuz ad psonā achab. z pmo d scribit e? occasio scdo Josaphat regiūde peditio ibi. Josaphat vo. Circa pmiū sciēdū qz achab fuit occisus in bello quod mo uit p regē syrie. et iō p describit belli tractatus. scdo cōgressus: ibi. **Ascendit ita qz.** In tractatu vo belli p redri tur auxiliū scdo piliū: ibi. **Dixit qz Josaphat.** Ca. ca pmiū dñ. a. **Rāfieri igit tres an. s. a tpe qz achab dimisit abire benadab: vt dictū ē. d. x. ca. ita qz lapida tio naboth fuit media inter illā dimissioz z istō**

Rāfieri igit. dñs pta pmi natōe pene ipi? achab. b. pnter ponit ei? iūctō qstuz ad psonā achab. z pmo d scribit e? occasio scdo Josaphat regiūde peditio ibi. Josaphat vo. Circa pmiū sciēdū qz achab fuit occisus in bello quod mo uit p regē syrie. et iō p describit belli tractatus. scdo cōgressus: ibi. **Ascendit ita qz.** In tractatu vo belli p redri tur auxiliū scdo piliū: ibi. **Dixit qz Josaphat.** Ca. ca pmiū dñ. a. **Rāfieri igit tres an. s. a tpe qz achab dimisit abire benadab: vt dictū ē. d. x. ca. ita qz lapida tio naboth fuit media inter illā dimissioz z istō**

bellū. i anno autē tercio tescēdit Josaphat rex iuda ad regē isrl ad videndum euz: qz erant confederati ad in micē: z fili Josaphat habebat filiā achab vxorem.

Ignoratis q̄ nostra sit ramoth galaad. q. d. nō de
betis ignorare: erat enī ciuitas sacerdotalis ⁊ refugū
vt b̄ Deutero. iij. ⁊ Josue. xx. sed reges syrie abstule
rant eam a filiis israhel. ⁊ ideo achab volebat eā recu
perare: ait iofaphat requiredo eius auxiliū qui ei cō
cessit. d.

Sicut ē sū
ita ⁊ tu. i. vnu su
mus: ad hoc q̄
vnu p̄sequitur ne
gocia alterius ⁊
cōuerso.
Dixitq̄ iosa
phat. Hic p̄hr
q̄nt p̄siliū. iosa
phat ei q̄ erat fi
telis p̄siderans
picula belli vole
bat sup hoc au
dire vbi dñi. s̄
achab infidelis
vocatit p̄phas
baal q̄ p̄pheta
bat spiritu mali
gno. **Q**ui rñ
dē: ascende. ⁊
dabit eaz dñ. in
ma. re. ista. p̄posi
tū erat dubia
bis duplicē in
tellectū sic ⁊ ista.
Nio te eacida:
romāos vincē
posse. q̄ fuit rñ
sio tēmois i do
lo: p̄ quā posat
itelligi q̄ iste vi
ceret romānos
v̄conuerso q̄
romani viceret
eacida. ille igit̄
accipiens in sēsu
q̄ videbat p̄ se
pugnant cotra
romānos. ⁊ fu
it deuictus sūm
intellectum de
monis. ⁊ sic fuit
in p̄posito.
Dabit eā in
manu regis. po
terat intelligi d̄
rege syrie vel re
ge isrl. p̄pheta aut̄
baal ⁊ achab ac
cepit eā in sen
su falso.
Nō ē hic p̄
pheta dñi. q̄ iō
saphat aborre
bat p̄phetas bz
al.

Remāsit vñ
vnu rē. Sed ego odi euz: eo q̄ sibi dixerat. Enī aia
tua p̄ aia eius. vt b̄. s̄. xx. c. cetera patet vsq̄ ibi.
Fecit q̄ sibi sedechias fili⁹ chanaā cornua ferrea ⁊
ait. **D**ec dicit dñs rē. sicut enī p̄pheta dñi aliq̄ p̄phabāt
nō solū vbi s̄ etiā sēsu lib⁹ signis. ⁊ sicut hieremias
posuit catenas in collo suo: vt b̄. **D**icere. xxvij. c. sic
etiā falsi p̄phete vt magis eis crederetur. cetera patet
vsq̄ ibi. **A**scende ⁊ vade p̄spere. s̄ nō dixit asser
tue. s̄ magis negatiue v̄ optatiue. vt sit sensus. vtinā
sic posses ire. ⁊ hoc per signa percepit achab. p̄pter qd̄

adiurauit p̄ham vt diceret dare veritatē. ⁊ tunc dixit.
Vidi cunctū isrl disper. i. fugientē de p̄lio. q̄ sicut ve
nunt ad p̄liū vnite: ita fugiunt dispc. **Q**uasi oues
nō hñtes pastore. i. duce. ⁊ p̄ h̄ designabat ip̄ regē achab
more. **R**euertat vnusq̄q̄ i domū suā i pace. per

Vidit dñs: q̄ qd̄cūq̄ dire
rit mihi dñs s̄ loqr. **V**enit
itaq̄ ad regē: et ait illi rex.
Michea: ire debemus i ra
moth galaad ad p̄liādum:
an cessare. **C**ui ille r̄spōdit
Ascende ⁊ vade p̄spere: et
tradet tōmin⁹ in māu regī.
Dixit at rex ad eū. **I**teruz
atq̄ itez adiuro te vt nō lo
q̄ris mihi nisi quod verū est
i noīe dñi. **E**t ille ait. **V**idi
cunctuz isrl disper i mōtib⁹
q̄si oues nō hñtes pastore
Et ait dñs. **N**ō hñt isti tō
minū: reuertat vnusq̄q̄ i
domū suā i pace. **D**ixit ez
gorex isrl ad iofaphat. **N**ū
qd̄ nō dixi tibi q̄ non p̄phe
tat mihi bonū: s̄ semp ma
lū. **I**lle vō addēs ait. **P**ro
pter hoc audi sermonē dñi
Vidi dñm sedētē sup soli
um suū: ⁊ oēm exercituz ce
li assistētē ei⁹ a dext̄is ⁊ a
sinistris. **E**t ait tōmin⁹.
Quis decipiat **A**chab re
gē isrl vt ascendat ⁊ cadat i
Ramoth galaad. **E**t dixit
vn⁹ vba huiusmodi. ⁊ ali
us aliter. **E**gressus ē at spi
ritus: ⁊ stetit corā dño ⁊ ait
Ego decipiam illum. **C**ui
locutus est dominus. **I**n
quo. **E**t ille ait. **E**grediar
⁊ ero spūs mendax in ore
omniū p̄phetarū eius. **E**t
dixit dñs. **D**ecipies et pre
ualebis egredere et fac ita.
Nūc igitur ecce dedit dñs

hoc oñdit p̄ba q̄
solus achab erat i
hoc p̄lio moritur?
s̄ p̄tra v̄ esse p̄phe
tia michee q̄ dixit
s̄. xx. q̄ dimissū vi
rū dignū morte d̄
manu tua: erit aia
tua p̄ aia ei⁹. et po
pulus tuus p̄ p̄lio
eius. ad hoc potest
dici q̄ ibi designa
uit tñ mortes ach
ab. et p̄pter hoc di
xit. erit aia tua. nō
at hoc dixit de p̄ph
erit aie p̄li tui rē.
⁊ sic designauit tñ
p̄li fugā. **A**lter sol
uit ra. **S**a. d. q̄ san
guis **M**ichee iusti
criens d̄ capite ei⁹
quando vulnerat⁹
fuit a socio suo i ser
mōe tōmini: vt ba
betur supra. xx. ca.
expiauit mortē cō
minatā populo nō
autē ip̄i achab.
Quoniam non
dixi tibi. q̄ vice. iste
falso prophetat mi
hi malum ex odio.
⁊ ideo propheta de
clarauit modū de
ceptōis achab dī
cens.

Vidi tōminum
super solum excel
sum sedentē. in si
militudine ipsū
representatē ⁊ hoc
exterius formata.
vel interior in ima
ginatione prophe
te. intellexit tamē
quid talis similitu
do significaret: et alie
que cōmuniter po
nuntur.
Et omnem ex
ercitum celī. i. mul
titudinem angelo
rum.
A dext̄is. q̄
cum ad bonos an
gelos.

Et a sinistris. q̄tum ad malos. qui dicuntur deo assi
stere: eo q̄ pluribus sunt executores diuine iusticie. vñ
Job. ij. d̄. **C**um venissent filij dei ⁊ starent coram tōmio
astut inter eos et sathan.
Et ait dominus quis decipiet achab rē. per hoc ⁊ per
illud quod dicitur infra. **E**t dixit dominus deci. ⁊ preua.
rē. non est intelligendum q̄ falsitas siue falsum reuele
tur a deo: vel de eius mandato cum sit veritas per essen
tiam: sed per hoc intelligitur permissio diuina. quia tu
sio iudicio de⁹ permittit malos homines decipi a demo
nē vj

liter autem hoc fuerit sciendum qd achab habebat to-
mum regiā in samaria et iezabel. et vinea naboth iez-
rabelite erat prope domum illam que erat in iezrabel
et ibi erat armentarius regis. propter quod ibi portata
fuerunt arma in quibus vulneratus fuerat tibi lota

a sanguine achab
que iuxerunt ca-
nes i loco deter-
minato ubi fue-
rat infectus. Ma-
both. et id scriptu
ra fecit distinctio
ne inter loturā
curruū et armo-
rum. d. qd arma
fuerunt lota iuxta
verbum domini
et fm hoc verifi-
catur dictū ra-
sa. dicetis qd sa-
guis achab in p-
sona propria in-
telligitur cui di-
citur supra pre-
cedenti. i loco i
quo iuxerunt ca-
nes sanguinem
naboth. sicut
ibidem dictum
fuit.

K Et tomus
eburne. quam edi-
qualis autem fu-
erit tomus ista
non habetur ex
scriptura. sed d
ipā sit hic mēto
notando achab
d curiositate ex-
cessiva in q non
modicu est pec-
catum.

L Nōne hec
scripta sunt in li-
bro. ex hoc patet
q liber hic alle-
gatus nō ē idēz
quod paraly. i
q nulla sit men-
tio de ista domo
eburnea. s alius est liber a nabuzarda combustus: vel
a syris. nec postea fuit reparatus.

M Josaphat dō. hic psequitur ponitur ipsius Josa-
phat regis iude conditio: cuius vita cōmēdatur: ecce
pta familiaritate quā habuit cum achab ydolatra. et
excessorum permissione. ideo subditur.

N Fecitq quod rectū est in cōspectu domini. sicut
refecerat asa pater suus.

O Veruntamen excelsa non abstulit. in quibus po-
pulus sacrificabat deo: tñ vt predictus est: q ideo nō
erat licitum: quia prohibitum. s. post templi edificati-
onem: vt frequenter supra dictum est. et quia popul⁹
erat ad hoc assuetus ideo difficile erat amovere. ppter
consuetudinē. veruntamen ezechias tempore suo ab-
stulit: vt habetur. j. iij. li. ca. xvij.

P Pacemq habuit iofaphat cum rege israhel. istud
recolitur. quia inter asa patrem suum et Baasa regem
isrl fuerat bellum. tñ d hac familiaritate reprehensus
fuit per prophetam tanq in hoc reprehensibilis. secu-
do paraly. pome. xix. Impio prebes auxilium. et bis
qui oderunt dominū amicitia iungitis. et idcirco irā
domini merebaris.

Q Sed et reliquias effeminatorum. qui autem dicā

tur effeminati dēpositi sunt supra. xv. et licet asa eos ab-
stulisset: non tamen totaliter: sed iste perfecit. Nec erat
tunc rex constitutus in edom a tempore dauid quo sub-
iugavit sibi illud regnum: et posuit ibi vnum prefectum q
respondebat i terra regi iuda. et hoc duravit vsq post tē-
pus iofaphat. sed

S et reliquis effeminator⁹
q remāserāt i dieb⁹ asa pa-
tris ei⁹ abstulit de terra. Nec
erat tūc rex cōstitut⁹ i edō.
Rex vō Josaphat fecerat
classes i mari q navigarent
in ophir ppter aux⁹ et ire nō
poterāt: qz cōfracte sunt in
asyōgaber. Tunc ait ocho-
zias filius Achab ad Josa-
phat. Vadāt serui mei cum
seruis tuis i nauib⁹. Et no-
luit Josaphat. Dormiuit
qz iofaphat cū pīb⁹ suis: et
sepultus ē cū eis in ciuitate
dō pīs sui: regnavitqz Jo-
rā fili⁹ eius p eo⁹ ochozias
aut fili⁹ Achab regnare ce-
pat sup isrl in samaria āno
septiodesimo Josaphat re-
gis iuda: regnavitqz sup is-
rael duob⁹ ānis. et fecit ma-
lū i ppectu dñi et ābulavit
i via pīs sui et mīs sue: in
via Hieroboā filij nabath
q peccare fecit isrl. Seruivit
qz baal et adoravit eū: et irri-
tauit dñm deum isrl iuxta
oīa que fecerat pater eius.

Explicat primus liber
malachim. i. regū tertius.

lius achab cepit regnare. xix. anno iofaphat. hoc potest
solui per regulas superius datas. s. cap. xv. q primus an-
nus et ultimus in quo achab regnavit cum iofaphat fu-
erūt imperfecti. et ideo hic nō cōputātur. et si aliqua occur-
rant decetero solvātur p regulas superius datas.

In capitulo. xxii. vbi dicitur in postilla. Audite popu-
li omnes. adhuc enim volebat loqui propheta: sed fuit
amotus.

Additio.
Ecce verba Michae. s. audite populi omnes: ma-
gis proprie possunt referri ad preterita. hoc ē di-
cere illud quod dico regi. Si reuersus fueris i pa-
cem non est dominus locutus in me. Audite populi omnes
q. d. sitis omnes testes q ego dico de rege: qz nō reuer-
tar in pace. et istum modū tenent pbe. puocando testes
ad sua dicta: sicut Esa. j. audite celi. et sic nō est necessa-
rium dicere q ppha volebat alia loqui.

Postilla fratris Nicolai de lyra sup regū. iij. finit:

tempore Joram fi-
lij sui rebellavit e-
dom: et constituit si-
bi regem: vt habet
infra. iij. libro. ca.
vii. et propter hoc
de illo fit hic men-
tio. Rex vō Josa-
phat fecerat classes
in mari: sed contra-
cre fuerunt diuino
iudicio. eo q habe-
bat familiaritatez
et societatem cum
Ochozia rege isrl.
fm q habet. ij. pa-
lypo. cap. xx. et pro-
pter hoc noluit se-
cundo associari cū
eo i nauigio: vt ha-
betur hic in litera.
a ochozias autē
hic ultimo agitur
d regno ochozie re-
gis israhel: vt conti-
nuctur finis istius
libri ad principium
quarti. et patet lite-
ra ex predictis hoc
excepto.

Anno. xvij. Jo-
saphat. et. quia si-
cut dictus ē in hoc
capitulo. achab re-
gnauit. xxij. ānis et
hic dictus est q iō-
saphat cepit regna-
re anno quarto ipi-
us achab. et sic vide-
tur q achab regna-
uerit vsq ad com-
pletōz anni. xvij.
ipsius iofaphat: et
per consequens si